

Natur overvågning

Arbejdsrapport fra
Danmarks Miljøundersøgelser
Miljø- og Energiministeriet

NR. 74

Overvågning af orkidéer 1997

Emne:

Lokalitet: Danmark

Udgivet: 1998

Datablad

Titel:	Overvågning af orkidéer 1997. Danmark.
Undertitel:	Naturovervågning
Forfatter:	Peter Wind
Afdelingsnavn:	Afdeling for Kystzoneøkologi
Serietitel og nummer:	Arbejdsrapport fra DMU nr. 74
Udgiver:	Miljø- og Energiministeriet Danmarks Miljøundersøgelser ©
URL:	http://www.dmu.dk
Udgivelsesmåned og -år:	Februar 1998
Redaktion:	Karsten Laursen
Layout og korrektur:	Annie Jessen
Tegninger:	Jens Gregersen og Michael Stoltze
Faglig kommentering:	Claus H. Ovesen, Sten Asbirk, Henrik Æ. Pedersen, Sten Moeslund & Søren G. Christiansen
Bedes citeret:	Wind, P. (1998): Overvågning af orkidéer 1997. Danmark. Naturovervågning. Danmarks Miljøundersøgelser. 91 s. - Arbejdsrapport fra DMU nr. 74
	Gengivelse tilladt med tydelig kildeangivelse.
ISSN:	1395-5675
Tryk:	DSR Tryk
Oplag:	250
Sidetal:	91
Pris:	55,- kr. (inkl. 25% moms, ekskl. forsendelse)
Købes hos:	Danmarks Miljøundersøgelser Grenåvej 12, Kalø 8410 Rønde Tlf. 89 20 17 00 - Fax 89 20 15 14
	Miljøbutikken Information og Bøger Læderstræde 1 1201 København K Tlf.: 33 37 92 92 Fax: 33 92 76 90

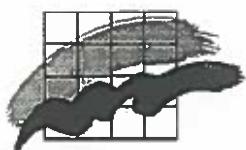
Arbejdsrapport fra DMU nr. 74

Naturovervågning

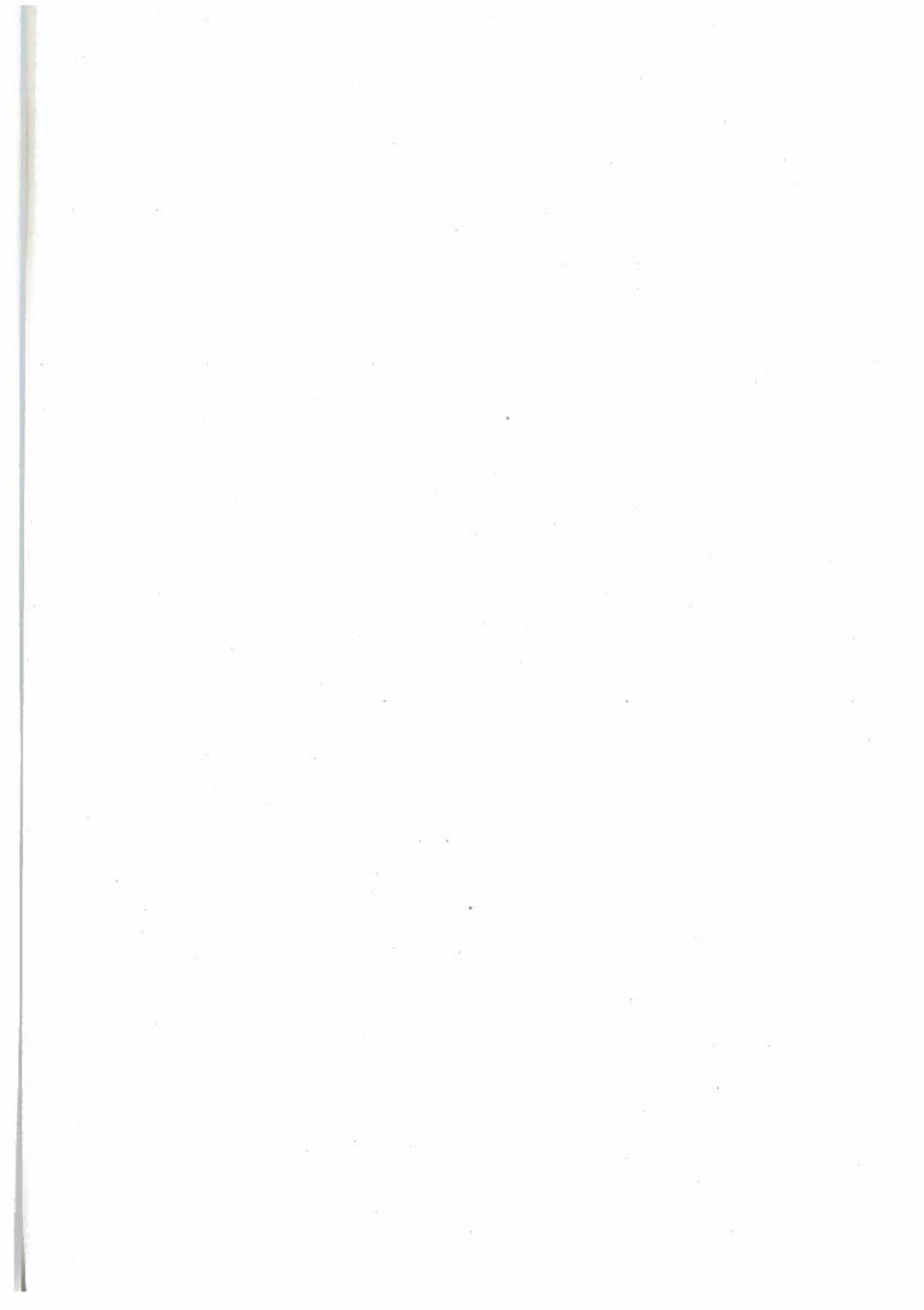
**Overvågning af orkidéer
1997
Danmark**

Peter Wind

Samarbejdsprojekt mellem Skov- og Naturstyrelsen og
Danmarks Miljøundersøgelser
Afdeling for Kystzoneøkologi

Miljø- og Energiministeriet
Danmarks Miljøundersøgelser
1998

Indhold

1	Sammenfatning og anbefalinger	5
2	Indledning	6
3	Metoder herunder registrering af data	6
4	Resultater	7
4.1	De rødlistede arters fordeling	8
4.2	Resultater af overvågningen 1997	12
4.3	Bestandsudvikling 1997	12
4.3.1	Metode	13
4.3.2	Resultater	13
4.3.3	Rødlistede arter	15
4.3.4	Ikke rødlistede arter	19
5	Litteratur	22

Appendiks 1. Histogrammer over optællinger af blomstrende skud 1987-97 for udvalgte bestande.

Appendiks 2. Udskrift fra databasen over optællinger af blomstrende skud 1987-97.

Appendiks 3. Udskrift fra databasen over optællinger af vegetative skud 1987-97.

Appendiks 4. Overvågning af danske orkidéer. Vejledning (2. udg. 1997).

1 Sammenfatning og anbefalinger

Projektet 'overvågning af danske orkidéer' har nu forløbet i 11 år. I 1997 har 58 observatører indsendt overvågningsoplysninger om 260 bestante tilhørende 36 forskellige orkidéarter¹ fordelt på 157 lokaliteter (se Tab. 1).

Rapporten skønner, at antallet af blomstrende skud i de bestante, der overvåges af de ikke rødlistede arter, synes i tilbagegang for 5 arters vedkommende, stabil for 4 og i fremgang for 2 i perioden fra 1995 til 1997. Udgangspunktet er vurderingen af bestanden udviklingstendenser for perioden fra 1987 til 1995 (Wind 1997). For den 12. ikke rødlistede art, rederod, kan der ikke gives et tilsvarende skøn, da den ikke overvåges selvstændigt og kun noteres, når den lejlighedsvis optræder på en prøveflade.

Der er i rapporten givet et skøn over bestandsudviklingen i de bestante af de 24 rødlistede arter, der overvåges, på grundlag af optællingerne af de blomstrende skud. Som følge af den væsentlig mindre datamængde, der foreligger for disse arter til sammenligning med de ikke rødlistede, dækker skønet hele den periode (1987-1997), nærværende projekt har forløbet. Dette skøn antyder, at 9 synes i tilbagegang, 9 at være stabile, mens 5 synes i fremgang. For én art, hjertebladet fliglæbe, bliver der optalt for få skud til at der kan foretages et skøn over bestandsudviklingen.

Den sjællandske lokalitet for knælæbe, der blomstrer med års mellemrum og senest er observeret i 1985 og 1986, overvåges fortsat årligt på det optimale tidspunkt for blomstring.

Til støtte for et fremtidigt artsovervågningsprogram er der udarbejdet en fortægnelse over det totale antal kendte forekomster af de rødlistede orkidéarter, der er registreret af Danmarks Miljøundersøgelser (DMU), og det antal bestante, der overvåges i 1997 (Tab. 2-4). Sammenligning viser, at der som minimum er behov for at få overvåget yderligere 2 bestante af de akut truede arter, 104 af de sårbarer og 133 af de sjældne eller i alt mindst 240 bestante af de rødlistede orkidéer, når kategoriseringen i Rødliste '90 (Asbirk & Søgaard 1991) følges. Af særlig betydning er, at 8 kendte bestante af mygblostm, der er omfattet af EU's habitatdirektiv endnu ikke overvåges.

Histogrammer over antallet af blomstrende skud 1987-97 for udvalgte bestante af alle overvågede arter præsenteres i appendiks 1. I appendiks 2 og 3 gengives alle resultater af optællingerne af orkidébestandene for henholdsvis blomstrende og vegetative skud for årene 1987-1997. Endvidere er der i 1997 foretaget en revision af projektets vejledning for at opdatere indholdet bl.a. i forhold til udkastet til et nationalt overvågningsprogram (appendiks 4).

¹ Termen 'art' anvendes konsekvent i rapporten selv om der i nogle tilfælde reelt er tale om underarter eller varieteter. Dette skyldes, at det af de danske navne på orkidéerne (jf. opfattelsen i Løjtnant 1991) ikke fremgår, om der er tale om arts-, underarts- eller formniveau. For at få oplyst hvilket artomisk niveau omtalen af en konkret 'art' befinder på, henvises der til Tab. 8.

2 Indledning

Med udgangen af 1997 har projektet 'overvågning af danske orkidéer' været i gang i 11 sæsoner.

Som optakt til feltsæsonen 1997 foretog Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) en grundig revision af overvågningsprojektets vejledning. Formålet med revisionen var at opdatere indholdet af vejledningen for derved at reflektere de faktiske forhold og samtidig afstemme den i forhold til det oplæg til et nationalt overvågningsprogram, der er udarbejdet af en arbejdsgruppe under Miljø- og Energiministeriet, men endnu ikke sat i værk. Den reviderede vejledning er bilagt rapporten (appendiks 4).

3 Metoder herunder registrering af data

I orkidébestandene registreres antallet af blomstrende skud og ofte også mængden af vegetative skud. Antallet af skud findes ved enten at optælle alle individer i hele bestanden eller ved at optælle en delmængde af bestanden.

Ved anvendelsen af sidstnævnte metode blev der, da overvågningen af den pågældende bestand blev iværksat, udlagt et prøvefelt i bestanden på et sted, hvor der optrådte, og hvor der efter overvågerens skøn i årene fremover ville optræde mange individer af den art, der skulle overvåges (jf. appendiks 4).

Ved iværksættelsen af overvågningen af en bestand var det op til den enkelte overvåger at fastlægge hvilken optællingsmetode, den pågældende ville anvende. En undersøgelse af metodevalget i 1996 har vist, at de to metoder anvendes omrent ligeligt (jf. Fig. 3 i Wind & Ballegaard 1997, idet det siden er blevet belyst, at hovedparten af bestandene i gruppen 'ikke oplyst' optælles totalt).

DMU har i forbindelse med overvågningen af danske orkidéer oprettet en database ved hjælp af databaseprogrammet Paradox. Oplysningerne fra overvågningsskemaerne lagres i relaterede tabeller, der løbende opdateres. Inden lagringen gennemgår data en faglig kvalitetskontrol, efterfulgt af en kontrol mod fejlindtastning under og efter lagringen i databasen.

4 Resultater

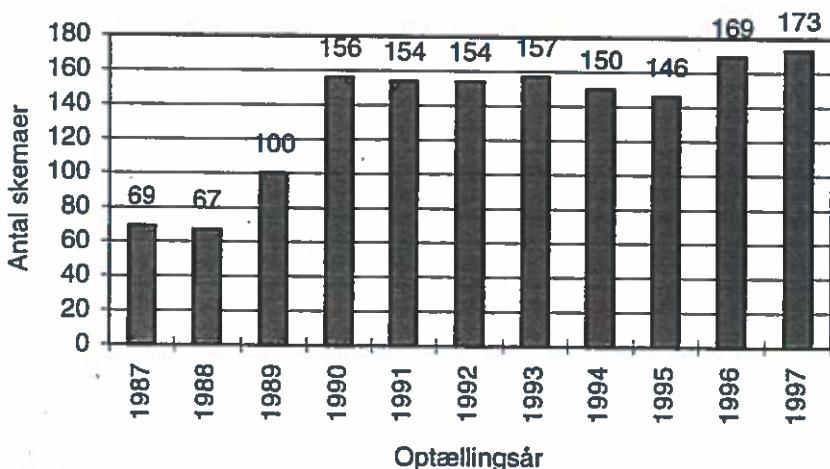
DMU har for sæsonen 1997 modtaget indberetninger fra 58 overvågere. Der er udsendt 179 skemaer. 173 er kommet retur fra overvågerne og omhandler 157 orkidélokaliteter. Sidstnævnte antal indbefatter de lokaliteter, der er de sidst kendte voksesteder for arter som hvid sækspore, knælæbe og skrueaks. Disse lokaliteter følges gennem årlige besøg, også selv om den pågældende art ikke registreres. Endvidere er der indsendt oplysninger om 10 lokaliteter, hvor overvåning af én eller flere orkidébestande enten er genoptaget eller igangsat i 1997 (Fig. 1, Tab. 1).

Der er i alt blevet overvåget 260 bestande af orkidéer i 1997, idet bestandsoptællingerne af flere orkidéarter på samme lokalitet ofte samles på samme indberetningsskema. Heraf er der 16, hvor overvågning enten er blevet genoptaget eller påbegyndt i løbet af året. Tallet for antallet af overvågede bestande indeholder også indberetningerne af sporadisk optrædende arter i prøvefelterne, typisk rederod og skov-hullæbe (Tab. 1).

Tabel 1. Status for orkidéovervågningen i 1997.

Amts-kommune	Antal udsendte skemaer i 1997	Antal returnerede skemaer i 1997	Antal lokaliteter overvåget i 1997	Totale antal bestande i regelmæssig overvågning	Antal bestande overvåget i 1997
Bornholm	14	14	8	20	11
Frederiksborg	8	8	8	12	12
Fyn	11	14 ¹⁾	14 ¹⁾	26 ¹⁾	26 ¹⁾
København	4	3	3	11	11
Nordjylland	28	28 ²⁾	23 ²⁾	47 ²⁾	40 ²⁾
Ribe	0	0	0	0	0
Ringkøbing	5	4	4	5	5
Roskilde	7	7	7	7	7
Storstrøm	33	37 ³⁾	36 ³⁾	57 ³⁾	54 ³⁾
Sønderjylland	19	14	14	21	21
Vejle	7	5	5	14	14
Vestsjælland	15	12 ⁴⁾	12 ⁴⁾	23 ⁴⁾	23 ⁴⁾
Viborg	12	10	6	28	7
Århus	17	17	17	29	29
I alt	179	173	157	300	260

Kommentarer: 1) Førstegangsovervågning: 3 lokaliteter med 4 bestande; genoptagelse: 1 med 1 bestand. 2) Førstegangsovervågning: 2 lokaliteter med 6 bestande; genoptagelse: 1 med 1 bestand. 3) Førstegangsovervågning: 1 lokalitet med 2 bestande. 4) Førstegangsovervågning: 2 lokaliteter med 2 bestande.

Figur 1. Antallet af tilbagemeldinger (returnerede skemaer) 1987-1997.

4.1 De rødlistede arters fordeling

I arbejdsrapporten for 1996 (Wind & Ballegaard 1997) blev der for de mere hyppigt forekommende orkidéarter, dvs. blandt de 12 arter, der ikke er optaget på Rødliste '90 (Asbirk & Søgaard 1991), foretaget en sammenligning mellem placeringen af lokaliteter, hvor disse arter overvåges, og disse arters totale udbredelse i Danmark. Formålet var at belyse repræsentativiteten af overvågningsbestandene af disse arter i projektet. På den baggrund gav rapporten (Wind & Ballegaard 1997) anbefalinger for i hvilke egne af landet, supplerende lokaliteter med de pågældende arter kunne placeres. Kendskabet til udbredelsen er typisk baseret på resultaterne af den Topografisk-Botaniske Undersøgelse af karplanterne i Danmark. For orkidéfamiliens vedkommende er resultaterne publiceret i Grøntved (1948), men i de tilfælde, hvor nyere undersøgelser foreligger, er disse blevet anvendt. Rederod, der ikke overvåges regelmæssigt, og glat hullæbe, hvis totaludbredelse endnu er for dårligt belyst, blev ikke medtaget.

En tilsvarende oversigt for de rødlistede orkidéarter (kategori akut truet, sårbar og sjælden, jf. Asbirk & Søgaard 1991) præsenteres i Tab. 2-4. Heraf ses, at alle bestande af de akut truede arter overvåges på nær hvidgul gøgeurt og priklæbet gøgeurt. For hvidgul gøgeurts vedkommende overvåges dens voksested, men det er bestanden af langakset trådspore, der primært overvåges, og hvidgul gøgeurt indberettes kun, når den lejlighedsvis optræder i overvågningsfeltet. Bestanden af priklæbet gøgeurt har været overvåget indtil 1990, hvorefter overvågningen har været indstillet (se appendiks 2). For hvid sækspores vedkommende bliver samtidig en række lokaliteter, hvor den er blevet konstateret inden for de seneste 10 år, tillige overvåget (Tab. 2).

Af bestande af de sårbarer arter overvåges alle lokaliteter af fruesko og langsporet gøgelilje, mens andelen af overvågede lokaliteter bliver mindre jo flere lokaliteter, de enkelte arter forekommer på. Typisk ligger andelen et sted mellem 10 og 30% afhængig af hvilke arter, der er tale om (Tab. 3).

Tabel 2. Antallet af overvågede og det totale antal lokaliteter registreret af DMU med recente bestande for de akut truede orkidéarter i 1997.

Art	Antal lokaliteter overvåget i 1997	Antal lokaliteter med recente bestande
Hvid sækspore	11	2
Hvidgul gøgeurt	2	3
Horndrager	1	1
Bakke-gøgeurt	1	1
Knælæbe	1	1
Flueblomst	1	1
Priklæbet gøgeurt	0	1

For de sjældne arters vedkommende er andelen af overvågede bestande endnu mindre end for de sårbare arters vedkommende. Tyisk ligger andelen af overvågede bestande mellem 5 og 20% i forhold til det totale antal registrerede lokaliteter med recente bestande (Tab. 4).

En arbejdsgruppe i Miljø- og Energiministeriets har udarbejdet et forslag til et nationalt overvågningsprogram for terrestriske naturtyper. I følge delprogrammet for overvågning af udvalgte arter og artsgrupper i naturområder på land er det hensigten, at alle rødlistede arter skal overvåges. Denne overvågning foreslås i udkastet udmøntet efter følgende fordeling, at bestande af akut truede arter overvåges hvert år, mens bestande af sårbare arter overvåges hvert 2. år og bestande af sjældne arter som minimum overvåges hver 5. år.

Tabel 3. Antallet af overvågede og det totale antal lokaliteter registreret af DMU med recente bestande for de sårbare orkidéarter i 1997.

Art	Antal lokaliteter overvåget i 1997	Antal lokaliteter med recente bestande
Salep-gøgeurt	12	33
Hvidgul skovlilje	3	18
Hjertelæbe	4	16
Pukkellæbe	3	15
Sværd-skovlilje	2	14
Hylde-gøgeurt	5	13
Mygbjomst	5	13
Stor gøgeurt	5	10
Storblomstret hullæbe	1	6
Rød hullæbe	1	3
Langakset trådspore	3	5
Rød skovlilje	3	5
Langsporet gøgelilje	3	3
Fruesko	2	2

Tabel 4. Antallet af overvågede og det totale antal lokaliteter registreret af DMU med recente bestande for de sjældne orkidéarter i 1997.

Art	Antal lokaliteter overvåget i 1997	Antal lokaliteter med recente bestande
Tætblomstret hullæbe	10	52
Purpur-gøgeurt	4	40
Vendsyssel-gøgeurt	1	13
Hjertebladet fliglæbe	2	18
Koralrod	4	18
Knærød	3	16

Hertil kommer, at uddøde arter fortsat bør eftersøges på potentielle lokaliteter. Dette medfører, at der er behov for at få overvåget yderligere 2 bestande af de akut truede arter (priklæbet gøgeurt og hvidgul gøgeurt), 104 af de sårbare og 133 af de sjældne eller i alt 240 bestande af de rødlistede orkidéer, når kategoriseringen i Rødliste '90 (Asbirk & Søgaard 1991) følges, og hvis intentionerne i udkastet til et nationalt overvågningsprogram skal opfyldes (Tab. 2-4). De opgivne tal er minimumsstørrelser, idet de er baseret på antallet af de lokaliteter med recente bestande, der er registreret af DMU.

Tabel 5. Antallet i 1997 af overvågede lokaliteter, hvorfra der er indberettet oplysninger, og af lokaliteter, der er besøgt uden genfund (nederst) samt det totale antal lokaliteter registreret af DMU (efter Wind & Ballegaard 1997).

Art	Antal overvågningslokaliteter	Totale antal lokaliteter
Fruesko	2	2
Rød skovlilje	3	5
Hvidgul skovlilje	3	18
Sværd-skovlilje	2	14
Sump-hullæbe	11	234
Storblomstret hullæbe	1	6
Glat hullæbe	4	46
Rød hullæbe	1	3
Tætblomstret hullæbe	10	52
Skov-hullæbe	26	621
Ægbladet fliglæbe	15	411
Hjertebladet fliglæbe	2	18
Rederod	1	100
Knærod	3	16
Hvid sækspore	2	2
Langakset trådspore	3	5
Skov-gøgelilje	7	283
Bakke-gøgelilje	8	123
Langsporet øgelilje	3	3
Hvidgul gøgeurt	2	3
Kødfarvet gøgeurt	13	400
Hylde-gøgeurt	5	13
Plettet gøgeurt	7	367
Skov-gøgeurt	9	82
Maj-gøgeurt	19	672
Purpur-gøgeurt	4	40
Vendsyssel-gøgeurt	1	13
Salep-gøgeurt	12	33
Tyndakset gøgeurt	20	513
Stor gøgeurt	5	10
Bakke-gøgeurt	1	1
Homdrager	1	1
Pukkellæbe	3	15
Hjertelæbe	4	16
Mygbloomst	5	13
Koralrod	5	18
Knælæbe	1	1
Hvid sækspore	9	2
Hjertelæbe	2	16
Skrureaks	2	0

4.2 Resultater af overvågningen 1997

DMU har i 1997 modtaget indberetningsskemaer med optællinger af blomstrende og vegetative skud for 36 hjemmehørende, recente orkidéarter. Hertil kommer årlige besøg på en række lokaliteter, selv om der i en årrække ikke er konstateret individer af hvid sækspore og hjertelæbe samtidig med, at de senest kendte voksesteder for knælæbe og skrueaks fortsat overvåges (Tab. 5).

Hertil kommer priklæbet gøgeurt og flueblomst, der af DMU er kendt med sikkerhed på én lokalitet hver (jf. Tab. 2). Bestanden af priklæbet gøgeurt er blevet overvåget i perioden 1987-1990, men overvågningen har været indstillet siden 1991. Overvågningen af flueblomst iværksattes i privat regi i 1983. Fra 1987 til 1992 er der indberettet oplysninger til DMU. Dette er midlertidigt indstillet (jf. appendiks 2), da overvågerne selv ønsker at publicere resultaterne.

For alle overvågede bestande optælles antallet af blomstrende skud. For mange bestandene opgøres endvidere antallet af vegetative skud, der i mange tilfælde er sværere at registrere end de blomstrende skud. Hos nogle arter er vegetative skud ukendte, idet de kun sætter overjordiske blomsterskud, f.eks. tætblomstret hullæbe og glat hullæbe. Hos andre arter er bladskud visnet bort ved blomstringstids punktet, som det ses hos horndrager. I bestande, hvor flere arter optræder på samme lokalitet, kan det være meget svært eller umuligt at skelne de enkelte arter vegetativt. Som eksempel herpå kan nævnes bestande af *Dactylorhiza*-arter og deres indbyrdes krydsninger.

I appendiks 1 præsenteres histogrammer for udvalgte bestande af de arter, hvor overvågning pågår regelmæssigt. Disse histogrammer viser alene optællingerne af blomstrende skud for perioden 1987-1997, mens antallet plukkede, afbidte og sygdomsdøde skud endnu ikke er medtaget. Dette giver en skævhed, idet nogle histogrammer således mere viser græsningstrykkets indflydelse end den aktuelle bestandsstørrelse. DMU vil søge at eliminere denne skævhed.

Appendiks 2 indeholder en udskrift fra databasen over antallet af blomstrende skud (eksl. plukkede, afbidte og sygdomsdøde skud) for samtlige bestande indberettet i perioden 1987-97, mens appendiks 3 indeholder de tilsvarende registreringer af vegetative skud for samme periode. Her er kun medtaget de bestande, hvor optælling af vegetative skud er gennemført.

4.3 Bestandsudvikling 1997

Wind (1997) har foretaget grundige analyser af projektets resultater for perioden 1987-1995. En af ønskerne var at belyse bestandsudviklingen i orkidébestandene, og analysen blev udført ved at sammenligne antallet af blomstrende skud til første og sidste registreringsår. Resultaterne af denne analyse blev anvendt til at vurdere udviklingstendenserne for de enkelte arter som helhed. Der blev herved påvist en fremgang for 9 arter, stabil for 7 og tilbagegang for 14. For 5 arter blev den enlige overvågningsbestand vurderet for lille til, at en

udviklingstendens kunne fastslås, mens 4 andre ikke kunne bedømes med den valgte analysemetode (Wind 1997, Tab. 8).

4.3.1 Metode

Spørgsmålet er nu, hvordan bestandsudviklingen for de enkelte orkidéarter siden er forløbet i forhold til 1995. For at belyse dette spørgsmål er der foretaget et skøn over frem- og tilbagegang i antallet af blomstrende skud, idet dette antal tages som et udtryk for bestandenes størrelser i de enkelte år. Et udtryk for swingnerne i bestandene fås ved at lægge antallet af blomstrende skud for 1997 sammen og sammenligne antallet med de tilsvarende tal for de to foregående år. På den måde fås et skøn over frem- og tilbagegang. I skønnet er indgået bestandsudviklingen for de 35 orkidéarter, der er medtaget i appendiks 1. Der er kun foretaget beregninger, når der foreligger optællinger for både 1995, 1996 og 1997.

24 orkidéarter er optaget på Rødliste '90 (Asbirk & Søgaard 1991). For disse arter er der foretaget en sammenligning med resultaterne over hele den periode, de enkelte bestande har været overvåget, dvs. maksimalt over 11 år. Årsagen til denne forskel i behandlingen af ikke rødlistede og rødlistede arter skyldes det betydelige antal overvågede bestande og dermed den forholdsvis større mængde af data, der er indsamlet om de ikke rødlistede arter. Data for disse arter udgjorde i 1997 63% af den samlede mængde indberetninger (Tab. 5).

Metoden kan kun give et fingerpeg om i hvilken retning, udviklingen af de overvågede bestande følger i optællingsåret. Den valgte metode til skøn af bestandsudviklingen er udført på trods af den konflikt, der ligger i at der ved indsamling af data er anvendt to metoder, som omtalt i afsnit 3. Det er et faktum, at enkeltindividerne af flere arter flytter sig på lokaliteterne år efter år. Et resultat er, at individerne efter en årrække med faldende antal kan forsvinde fra prøvefeltene samtidig med, at der fortsat optræder vanlige mængder af orkidéer på lokaliteten som helhed. Resultatet af optællingen af det pågældende prøvefelt bliver registreret som en tilbagegang for det pågældende art, selv om dette faktisk ikke er tilfældet for lokaliteten i øvrigt. I mange tilfælde er denne udvikling kun sparsomt beskrevet af overvågeren ved indberetningen.

Det skal samtidig anføres, at der ikke inden for rammerne af nærværende projekt har været ressourcer til at udføre mere indgående analyser af orkidéovervågningens resultater, f.eks. statistiske analyser.

4.3.2 Resultater

For de rødlistede orkidéarters vedkommende viser skønnet over bestandsudviklingen hos de overvågede bestande, at 9 synes at være i tilbagegang, 9 at være stabile og 5 i fremgang, når der sammenlignes med hele overvågningsperioden 1987-1997 (Tab. 6; appendiks 1). For de ikke rødlistede orkidéarter skønnes 4 at være i tilbagegang, 4 at være stabile og 2 at være i fremgang for perioden 1995-1997 (Tab. 7; appendiks 1).

Tabel 6. Skønnet bestandsudvikling 1987-1997 af de rødlistede orkidéarter baseret på optællingerne af udvalgte eller alle kendte* bestande.

Tilbagegang 1987-97	Stabil 1987-97	Fremgang 1987-97
Hvidgul skovlilje	Hvid sækspore*	Horndrager*
Rød skovlilje	Rød hullæbe	Fruesko*
Storblomstret hullæbe	Sværd-skovlilje	Hylde-gøgeurt
Hjertelæbe	Mygblofst	Salep-gøgeurt
Pukkellæbe	Stor gøgeurt	Purpur-gøgeurt
Langsporet gøgelilje	Koralrod	
Hvidgul gøgeurt	Vendsyssel-gøgeurt	
Knærød	Tætblomstret hullæbe	
Langakset trådspore	Bakke-gøgeurt*	

Sammenlignes med skønnet af bestandsudviklingen for 1996 (Wind & Ballegaard 1997) kan der ses nogle ligheder de to år imellem. Ens er, at det til begge år kan påpeges, at bestandene af hvidgul skovlilje, rød skovlilje, storblomstret hullæbe, hjertelæbe, pukkellæbe, langsporet gøgelilje, maj-gøgeurt og ægbladet fliglæbe skønnes i tilbagegang. Et fælles træk er endvidere, at bestandene af sværd-skovlilje, mygblofst, stor gøgeurt, koralrod, vendsyssel-gøgeurt, tætblomstret hullæbe, glat hullæbe og skov-hullæbe synes stabile, mens bestandene af horndrager, fruesko, hylde-gøgeurt, langakset trådspore, salep-gøgeurt, purpur-gøgeurt og bakke-gøgelilje fortsat skønnes i fremgang. Da der kun er optalt få individer af hjertebladet fliglæbe, er der ikke foretaget et skøn af denne arts bestandsudvikling.

Dernæst er der en del markante ændringer, der muligvis kan tilskrives, at skønnet over bestandsudviklingen i 1997 udelukkende bygger på blomstrende skud, mens antallet af vegetative skud, i de tilfældede optællinger forelå, var medtaget ved vurderingen af bestandsudviklingen i 1996. 1997-tallene antyder, at bestandene af hvidgul gøgeurt, knærød, plettet gøgeurt, skov-gøgeurt og tyndakset gøgeurt synes at være i tilbagegang i 1997 mod stabile i 1996. Endvidere antyder 1997-tallene, at bestandene af hvid sækspore, rød hullæbe og kødfarvet gøgeurt er stabiliserede i forhold til 1996-tallene, hvor de blev bedømt i tilbagegang, mens bestanden af bakke-gøgeurt i 1997 bedømmes stabil mod fremgang i 1996. Sump-hullæbe er den eneste, der i 1997 er vurderet i fremgang mod førhen stabil.

Tabel 7. Bestandsudviklingen af de ikke rødlistede orkidéarter baseret på optællingerne af udvalgte bestande i 1995-1997.

Tilbagegang 1995-97	Stabil 1995-97	Fremgang 1995-97
Maj-gøgeurt	Glat hullæbe	Bakke-gøgelilje
Plettet gøgeurt	Kødfarvet gøgeurt	Sump-hullæbe
Skov-gøgeurt	Skov-gøgelilje	
Tyndakset gøgeurt	Skov-hullæbe	
Ægbladet fliglæbe		

Overvejelserne, der ligger til grund for den skønnede bestandsudvikling for de enkelte arter, er gennemgået i det følgende. Lokalitetsnumrene i den følgende gennemgang refererer til den nummerering af lokaliteterne, der er vist i appendiks 2 og 3.

4.3.3 Rødlistede arter

Skønnet tilbagegang

Hvidgul skovlilje forekommer på 18 lokaliteter, hvoraf den i 1997 er blevet overvåget på 3 (Tab. 5). Antallet af optalte skud i den største population (nr. 45), der har været overvåget i alle 11 år, er faldet både i 1996 og i 1997. Betragtes hele overvågningsperioden har antallet af skud i denne population været skiftevis højt og lavt hvert andet år. Hos de to andre populationer (nr. 88 og 187) har antallet af skud altid været lavt hos førstnævnte i de 8 år, den har været overvåget, mens antallet af skud er faldet i løbet af de første 5 år, sidstnævnte har været overvåget for at stige markant i 1997. På baggrund af overvågningen af blomstrende skud 1987-1997 synes overvågningsbestandene af hvidgul skovlilje at være i tilbagegang.

Rød skovlilje forekommer på 5 lokaliteter. Den har været overvåget over en årrække på 2 lokaliteter, mens overvågning er iværksat på yderligere 1 i 1997 (Tab. 5). På de 2 længst overvågede lokaliteter er antallet af skud fortsat faldet i 1997 i forhold til 1996 og 1995. For population nr. 88, der har været overvåget i 8 år, var der tale om rekord i 1995, mens resultatet i 1997 ligger under gennemsnittet af optællingerne for 1991-1996. For population nr. 157 fortsætter den tilbagegang, der har kunnet konstateres i alle de 7 år, bestanden har været overvåget, og der blev ikke konstateret blomstrende skud i prøvefeltet. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1989-1997 synes overvågningsbestandene af rød skovlilje at være i tilbagegang.

Storblomstret hullæbe forekommer på 6 lokaliteter, hvoraf den siden 1989 har været overvåget på den ene (Tab. 5). I 1997 blev der registreret 1 blomstrende skud i prøvefeltet, der i hele overvågningsperioden har rummet under 10 skud. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1989-1997 synes overvågningsbestanden af storblomstret hullæbe at være i tilbagegang.

Hjertelæbe forekommer på 16 lokaliteter, hvoraf den har været overvåget på 2 siden henholdsvis 1987 og 1989 samt 2 siden 1990 (Tab. 5). Der er registreret 1 blomsterende skud i 2 af bestandene, mens ingen er konstateret i de 2 andre. Samtidig har antallet af skud fortsat været faldende i hele overvågningsperioden. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1987-97 synes overvågningsbestandene af hjertelæbe at være i tilbagegang.

Pukkellæbe forekommer på 15 lokaliteter. Den har været overvåget på 4 heraf de 3 i alle 11 år og den fjerde i 5 år (Tab. 5). I bestand nr. 53 og 63 er antallet af blomstrende skud faldet over overvågningsperioden på 11 år dog med en mindre stigning inden for de seneste par år. Antallet af blomstrende skud i bestand nr. 46, der rummer få individer sammenlignet med de øvrige, har svinget meget gennem overvågningsperiodens 11 år. I den fjerde bestand (nr. 3), der har været overvåget i kortest tid, har antallet af blomstrende skud været mere

stabilt især i de 3 seneste år. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud for hele overvågningsperioden 1987-97 synes overvågningsbestandene af pukkellæbe at være i tilbagegang. Ses snævert på de seneste år, synes pukkellæbe i fremgang efter et par år, hvor der har været registreret meget få individer.

Langsporet gøgelilje forekommer på 3 lokaliteter, der alle overvåges (Tab. 5), de to siden 1987 og den tredje med den mindste bestand siden 1989. Fælles for de to store populationer er, at antallet af blomstrende skud har været faldende i hele overvågningsperioden. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1987-1997 synes langsporet gøgelilje at være i tilbagegang.

Hvidgul gøgeurt forekommer på 3 lokaliteter, hvoraf den overvåges regelmæssigt på de 2 (Tab. 5). På den ene af de sjællandske lokaliteter, hvor bestanden har været overvåget siden 1992, er antallet af skud det laveste i alle 6 år. Den jyske bestand synes efter flere års tilbagegang igen at være på vej op - omend der er tale om en beskedent fremgang i antallet af blomstrende skud. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1987-1997 synes overvågningsbestandene af hvidgul gøgeurt at være i tilbagegang.

Knærød forekommer på 16 lokaliteter, hvoraf den er blevet overvåget på de 3 siden henholdsvis 1990 og 1994 (Tab. 5). Antallet af blomstrende skud er faldet i population nr. 111 og 161 i løbet af overvågningsperioden, mens det i nr. 241 (optællingsresultaterne blev tidligere fejlagtigt henført til population nr. 67) er faldet i 1997 efter en kraftig stigning i perioden 1994-96. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1987-1997 synes overvågningsbestandene af knærød at være i tilbagegang.

Hvid sækspore er i 1997 i lighed med de foregående år kun konstateret på 2 (nr. 2 og 112) af de 11 lokaliteter, der overvåges/tilses (Tab. 5). Positivt er det derfor at konstatere, at antallet af blomstrende skud på lokalitet 112 er det højeste i den periode, hvor hvid sækspore har været overvåget her, og at der er tale om en fordobling i forhold til den hidtidige rekord fra 1991. Antallet af blomstrende skud på lokalitet 2 er det højeste inden for de seneste 5 år, men langt under de antal, der blev registreret i 1991 og 1992. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1987-97 synes de to recente bestande at være stabiliserede dog med fortsat risiko for, at hvid sækspore kan forsvinde helt, idet den heller ikke i 1997 er blevet genfundet på nogle af de 9 andre lokaliteter, der overvåges (jf. Tab. 2).

Langakset trådspore forekommer på 5 lokaliteter, hvoraf den er indberettet på de 3 i 1997 (Tab. 5). Efter en række år med lave optællingsresultater er antallet af blomstrende skud i population nr. 53 nået op på det niveau, den havde, da overvågningen begyndte i 1987. I population nr. 214 har antallet af blomstrende skud været stabilt siden 1992 - bortset fra 1995, hvor antallet toppede. Herudover overvåges en tredje bestand, nr. 32, hvori der på fjerde år i træk ikke er konstateret blomstrende skud. I 1997 er der konstateret 2 vegetative skud, der formodes at være langakset trådspore (E. Vinther, pers. comm. 1997). Langakset trådspore er tillige i 1997 fundet på en ny lokalitet (Holmen 1997). På baggrund af optællingerne af blomstrende skud

1987-1997 synes overvågningsbestandene af langakset trådspore at være i tilbagegang, om end denne tilbagegang synes bremset i de seneste år.

Skønnet stabile

Rød hullæbe forekommer på 3 lokaliteter, hvoraf den siden 1989 har været overvåget på den ene (Tab. 5). I 1997 er konstateret det næsthøjeste antal blomstrende skud i den periode, rød hullæbe har været overvåget på lokalitet 90. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1989-1997 synes overvågningsbestanden af rød hullæbe at være stabil.

Sværd-skovlilje forekommer på 14 lokaliteter, hvor den i 1997 er blevet overvåget på de to jyske voksesteder (Tab. 5). Antallet af blomstrende skud er lavere i 1997 end i 1994 men højere end de øvrige år, bestand nr. 122 har været overvåget. Den anden bestand (nr. 232) har været overvåget i 4 år, hvor antallet af blomstrende skud i 1997 er det højeste hidtil registreret. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1990-1997 synes overvågningsbestandene af sværd-skovlilje at være stabile.

Mygblomst forekommer på 13 lokaliteter. Den har været overvåget på 4 lokaliteter, på de 3 i alle 11 år og på den fjerde i 9 år (Tab. 5). I bestand nr. 42 og 154 er antallet af skud faldet i hele overvågningsperioden (11 og 9 år). Antallet af blomstrende skud i bestand nr. 10 har været for nedadgående i første halvdel for at stige i anden halvdel af overvågningsperioden og har nået udgangsniveauet igen. I den fjerde bestand (nr. 32) har antallet af blomstrende skud været i fremgang i hele overvågningsperioden (11 år) for at sætte ny rekord i 1997 med næsten en fordobling af antallet af skud i forhold til året før. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1987-1997 synes overvågningsbestandene af mygblomst at være stabile.

Stor gøgeurt forekommer på 10 lokaliteter, hvoraf den har været overvåget på de 4 imellem 6 og 11 år (Tab. 5). To bestande rummer få individer; nr. 226, hvis antal af blomstrende skud i 1997 er det laveste i hele overvågningsperioden (9 år), og nr. 27, hvor der med 6 blomstrende skud, er registreret det største antal skud i de 6 år, bestanden har været overvåget. Antallet af blomstrende skud i 1997 er stigende i forhold til 1996 i de to store bestande (nr. 28 og 29) og er dermed på højde med antallet af skud til flere af de foregående år. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1987-1997 synes overvågningsbestandene af stor gøgeurt at være i stabile.

Koralrod forekommer på 18 lokaliteter, hvoraf den har været overvåget på 3 i 9 år (Tab. 5). Overvågningen bekræfter, at netop koralrod er meget ubestandig, idet der i det ene år opræder mange blomstrende skud, mens der få år senere ingen skud kan findes på lokaliteten. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1987-1997 synes overvågningsbestandene af koralrod at være stabile.

Vendsyssel-gøgeurt forekommer på 13 lokaliteter, hvoraf den er blevet overvåget på den ene siden 1987 (Tab. 5). Antallet af blomstrende skud har svinget meget i overvågningsperioden og er lavere i 1994-1997, end det var i den foregående periode, men på højde med de to

første år. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1987-1997 synes overvågningsbestanden af vendsyssel-gøgeurt at være stabil.

Tætblomstret hullæbe forekommer på 52 lokaliteter, hvoraf den er blevet overvåget på 7 i 7 - 11 år. Hertil kommer, at overvågning af to bestande er iværksat i 1997 (Tab. 5). Antallet af blomstrende skud har svinget en del i overvågningsperioden, hvorfor nogle populationer synes i stigning, mens andre synes i tilbagegang. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1987-1997 synes overvågningsbestandene af tætblomstret hullæbe at være stabile.

Bakke-gøgeurt forekommer på 1 lokalitet, hvor bestanden overvåges på 11. år (Tab. 5). Antallet af blomstrende skud er i 1997 på niveau med det antal, der blev optalt omkring 1990. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1987-1997 synes bestanden af bakke-gøgeurt at være stabile.

Skønnet fremgang

Horndrager forekommer på 1 lokalitet, hvor hele bestanden overvåges på 11. år (Tab. 5). Antallet af blomstrende skud er igen faldet i forhold til rekordantallet i 1995 og ligger i 1997 på niveau med tællingerne 1991-96. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1987-1997 synes bestanden af horndrager i fremgang.

Fruesko forekommer på 2 lokaliteter, hvorpå hele bestanden overvåges på 11. år (Tab. 5). Atter i 1997 kan der konstateres en markant stigning i antallet af blomstrende skud for population nr. 7's vedkommende, hvilket er det højeste antal, der er registreret i overvågningsperioden. Efter tre års fremgang er antallet af blomstrende skud i population nr. 103 i 1997 faldet til niveau med 1987, 1991 og 1993. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1987-1997 synes bestandene af fruesko at være i fremgang.

Hylde-gøgeurt forekommer på 13 lokaliteter, hvoraf den i 1997 er blevet overvåget på 5 (Tab. 5). På flere lokaliteter kan der konstateres betydelig fremgang i antallet af blomstrende skud i forhold til de foregående år. Antallet af blomstrende skud i bestanden på lokalitet nr. 49 er faldet i forhold til rekorderne i 1985 og 1986, men det ligger stadig over optællingsresultaterne for perioden 1987-1994. I nr. 237 er antallet af blomstrende skud det højeste i de 8 år, bestanden har været overvåget, ligesom antallet er det højeste i nr. 9 i de seneste 8 år. Bestand nr. 238 har vist betydelig fremgang siden overvågningen iværksattes i 1991, mens der i bestand nr. 120 kan spores en mindre tilbagegang i hele overvågningsperioden. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1987-1997 synes overvågningsbestandene af hylde-gøgeurt at være i fremgang.

Salep-gøgeurt forekommer på 33 lokaliteter, hvoraf den overvåges på 12 (Tab. 5). Sammenlignes 1997 med 1996, er resultatet, at den er gået tilbage i nogle bestande og frem i andre, - og det mest markant i nr. 11, hvor der med en halv gangs forøgelse i antallet af blomstrende skud i forhold til 1995 er tale om en ny rekord. Når den samlede overvågningsperiode for de enkelte bestande betragtes, er antallet af blomstrende skud i især de individrige populationer stigende eller

stabilit i overvågningsperioden, der strækker sig mellem 6 og 11 år. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1987-1997 synes overvågningsbestandene af salep-gøgeurt at være i fremgang.

Purpur-gøgeurt forekommer på 40 lokaliteter, hvoraf den er blevet overvåget på 6 i 4 til 10 år (Tab. 5). Antallet af blomstrende skud svinger en del de enkelte år imellem, men for flere af de større bestande har antallet af blomstrende skud været stigende i overvågningsperioden. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1987-1997 synes overvågningsbestandene af purpur-gøgeurt at være i fremgang.

4.3.4 Ikke rødlistede arter

Skønnet tilbagegang

Maj-gøgeurt blev i Wind (1997, Tab. 8) påvist i markant fremgang i perioden 1987-1995. I 1996 blev der totalt registreret færre blomstrende skud i de 19 overvågningsbestande (Wind & Ballegaard 1997). Tilbagegangen er fortsat i 1997. Denne tilbagegang betinges især af nedgangen i antallet af blomstrende skud i den tusindtallige bestand nr. 57 i Krogenlund Mose, hvor alle blomstrende skud optælles. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1995-97 synes overvågningsbestandene af maj-gøgeurt at være i tilbagegang.

Plettet gøgeurt blev i Wind (1997, Tab. 8) påvist stabil i perioden 1987-1995. I 1996 blev der totalt optalt færre blomstrende skud i de 7 overvågningsbestande end i 1995 (Wind & Ballegaard 1997), og antallet er fortsat faldet i 1997. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1995-97 synes overvågningsbestandene af plettet gøgeurt at være i tilbagegang.

Skov-gøgeurt blev i Wind (1997, Tab. 8) påvist i moderat tilbagegang i perioden 1987-1995. Det totale antal af blomstrende skud i de 9 overvågningsbestande steg i 1996 i forhold til 1995 (Wind & Ballegaard 1997), mens det i 1997 er betydelig lavere i forhold til både 1996 og 1995. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1995-97 synes overvågningsbestandene af skov-gøgeurt at være i tilbagegang.

Tyndakset gøgeurt blev i Wind (1997, Tab. 8) påvist i moderat fremgang i perioden 1987-1995. Det totale antal af blomstrende skud i de 20 overvågningsbestande er faldet i perioden 1995 til 1997. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1995-97 synes overvågningsbestandene af tyndakset gøgeurt derfor at være i tilbagegang.

Ægbladet fliglæbe blev i Wind (1997, Tab. 8) påvist i moderat tilbagegang i perioden 1987-1995. I 1996 var det samlede antal af blomstrende skud i de 15 overvågningsbestande lavere end i 1995 (Wind & Ballegaard 1997). Omvendt havde det en mindre stigning i 1997 uden at nå det antal, der blev registreret i 1995. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1995-97 synes overvågningsbestandene af ægbladet fliglæbe at være i tilbagegang.

Skønnet stable

Glat hullæbe blev i Wind (1997, Tab. 8) påvist i markant fremgang i perioden 1987-1995. For de tre overvågningsbestande gælder, at antallet af optalte skud i 1997 er steget i forhold til 1996. For bestand nr.

141 gælder, at antallet af registrerede skud i 1997 er det højeste siden overvågningen begyndte i 1990, mens der for de to andre er registreret betydeligt flere blomstrende skud i andre år. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1995-97 synes overvågningsbestandene af glat hullæbe at være stabile.

Kødfarvet gøgeurt blev i Wind (1997, Tab. 8) påvist stabil i perioden 1987-1995. I 1996 var det totale antal af blomstrende skud i de 13 overvågningsbestande lavere end i 1995 (Wind & Ballegaard 1997), mens det steg igen i 1997 uden at nå på højde med antallet for 1995. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1995-1997 synes overvågningsbestandene af kødfarvet gøgeurt at være stabile.

Skov-gøgelilje blev i Wind (1997, Tab. 8) påvist i markant tilbagegang i perioden 1987-1995. Det totale antal blomstrende skud i de 7 overvågningsbestande er næsten ens i perioden 1995-97. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud i denne periode synes overvågningsbestandene af skov-gøgelilje at være stabile.

Skov-hullæbe blev i Wind (1997, Tab. 8) påvist i moderat tilbagegang i perioden 1987-1995. Et dyk i det totale antal af blomstrende skud i de 26 overvågningsbestande fra 1995 til 1996 (Wind & Ballegaard 1997) blev ud lignet i 1997. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1995-97 synes overvågningsbestandene af skov-hullæbe at være stabile.

Skønnet fremgang

Bakke-gøgelilje blev i Wind (1997, Tab. 8) påvist i markant tilbagegang i perioden 1987-1995. Det samlede antal blomstrende skud i de 19 overvågningsbestande er højere i 1997 end i de foregående år. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1995-97 synes overvågningsbestandene af bakke-gøgelilje at være i fremgang.

Sump-hullæbe blev i Wind (1997, Tab. 8) påvist i moderat tilbagegang i perioden 1987-1995. En nedgang i det totale antal af blomstrende skud i de 11 overvågningsbestande fra 1995 til 1996 (Wind & Ballegaard 1997) blev opvejet i 1997 og forsøget. På baggrund af optællingerne af blomstrende skud 1995-97 synes overvågningsbestandene af sump-hullæbe at være i fremgang.

Tabel 8. Orkidéernes nomenklatur (efter Løjtnant 1991, Mossberg et al. 1994).

Internationalt navn	Dansk navn
<i>Anacamptis pyramidalis</i>	Horndrager
<i>Cephalanthera damasonium</i>	Hvidgul skovlilje
<i>Cephalanthera longifolia</i>	Sværd-skovlilje
<i>Cephalanthera rubra</i>	Rød skovlilje
<i>Corallorrhiza trifida</i>	Koralrod
<i>Cypripedium calceolus</i>	Fruesko
<i>Dactylorhiza incarnata</i> ssp. <i>incarnata</i> f. <i>incarnata</i>	Kødfarvet gøgeurt
<i>Dactylorhiza incarnata</i> ssp. <i>ochroleuca</i>	Hvidgul gøgeurt
<i>Dactylorhiza majalis</i> ssp. <i>majalis</i>	Maj-gøgeurt
<i>Dactylorhiza majalis</i> ssp. <i>occidentalis</i>	Vestlig maj-gøgeurt
<i>Dactylorhiza maculata</i> ssp. <i>fuchsii</i>	Skov-gøgeurt
<i>Dactylorhiza maculata</i> ssp. <i>maculata</i>	Plettet gøgeurt
<i>Dactylorhiza purpurella</i> ssp. <i>majaliformis</i>	Vendsyssel-gøgeurt
<i>Dactylorhiza praetermissa</i>	Priklæbet gøgeurt
<i>Dactylorhiza purpurella</i> ssp. <i>purpurella</i>	Purpur-gøgeurt
<i>Dactylorhiza sambucina</i>	Hylde-gøgeurt
<i>Epipactis atrorubens</i>	Rød hullæbe
<i>Epipactis confusa</i>	Glat hullæbe
<i>Epipactis helleborine</i> var. <i>neerlandica</i>	Klit-hullæbe
<i>Epipactis helleborine</i> var. <i>helleborine</i>	Skov-hullæbe
<i>Epipactis leptochila</i>	Storblomstret hullæbe
<i>Epipactis palustris</i>	Sump-hullæbe
<i>Epipactis purpurata</i>	Tætblomstret hullæbe
<i>Epipogium aphyllum</i>	Knælæbe
<i>Goodyera repens</i>	Almindelig knærod
<i>Gymnadenia albida</i> ssp. <i>albida</i>	Hvid sækspore
<i>Gymnadenia conopsea</i>	Langakset trådspore
<i>Hammarbya paludosa</i>	Hjertelæbe
<i>Herminium monorchis</i>	Pukkellæbe
<i>Liparis loeselii</i>	Mygblostm
<i>Listera cordata</i>	Hjertebladet fliglæbe
<i>Listera ovata</i>	Ægbladet fliglæbe
<i>Neottia nidus-avis</i>	Rederod
<i>Ophrys insectifera</i>	Flueblomst
<i>Orchis mascula</i>	Tyndakset gøgeurt
<i>Orchis morio</i>	Salep-gøgeurt
<i>Orchis purpurea</i>	Stor gøgeurt
<i>Orchis ustulata</i>	Bakke-gøgeurt
<i>Platanthera bifolia</i> ssp. <i>bifolia</i>	Bakke-gøgelilje
<i>Platanthera bifolia</i> ssp. <i>latiflora</i>	Langsporet gøgelilje
<i>Platanthera chlorantha</i>	Skov-gøgelilje

5 Litteratur

Azbirk, S. & Søgaard, S. 1991: Rødliste 90 - særligt beskyttelseskrævende planter og dyr i Danmark. - Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen.

Grøntved, J. 1948: Orchidéernes Udbredelse i Danmark. TBU nr. 15. - Bot. Tidsskr. 47: 277-370.

Løjtnant, B. 1991: Gøgeurtfamilien, Orchidaceae. - I: Hansen, K. (red.), Dansk feltflora. Gyldendal, København, pp. 705-723. (5. opdag).

Mossberg, B., Stenberg, L. & Ericsson, S. 1994: Den Store Nordiske Flora. Dansk udg. v. J. Feilberg & B. Løjtnant. - G.E.C. Gads Forlag, København.

Wind, P. 1997: Overvågning af danske orkidéer 1987-1995. - Flora og Fauna 103: 49-71.

Wind, P. & Ballegaard, T. 1997: Overvågning af danske orkidéer 1996. Danmark. Naturovervågning. Danmarks Miljøundersøgelser. 118 s. - Arbejdsrapport fra DMU nr. 59.

Appendiks 1.

Appendiks 1 indeholder en præsentation af data for de bestande, hvor kontinuerte registreringer foreligger.

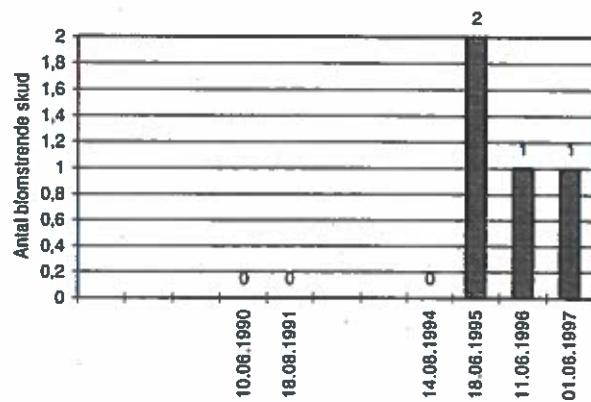
Data præsenteres i histogrammer, der viser antal blomstrende skud (ekskl. plukkede, afbidte og sygdomsdøde individer) og registreringsdato for perioden 1987-1997. Blanke felter angiver, at bestanden ikke er overvåget det pågældende år. Hvis der ikke ved indrapporteringen er oplyst en dato, er 1.01.år anvendt. Af de enkelte histogrammers titel fremgår lokalitetens løbenummer og navn samt det amt, lokaliteten ligger i.

Indhold

Fliglæbe		Horndrager	
hjertebladet fliglæbe	24	horndrager	50
ægbladet fliglæbe	25		
Fruesko		Hullæbe	
fruesko	27	glat hullæbe	51
Gøgelilje		rød hullæbe	52
bakke-gøgelilje	28	skov-hullæbe	53
langsporet gøgelilje	29	storblomstret hullæbe	55
skov-gøgelilje	30	sump-hullæbe	56
Gøgeurt (Dactylorhiza)		tætblomstret hullæbe	57
hvidgul gøgeurt	31		
hylde-gøgeurt	32		
kødfarvet gøgeurt	33		
maj-gøgeurt	35		
plettet gøgeurt	38		
purpur-gøgeurt	40		
skov-gøgeurt	41		
vendsyssel-gøgeurt	42		
Gøgeurt (Orchis)			
bakke-gøgeurt	43	Knærod	
salep-gøgeurt	44	alm. knærod	58
stor gøgeurt	46	Koralrod	
tyndakset gøgeurt	47	koralrod	59
Hjertelæbe		Mygbломст	
hjertelæbe	49	mygbломст	60
		Pukkellæbe	
		pukkellæbe	61
		Skovlilje	
		hvidgul skovlilje	62
		rød skovlilje	63
		sværd-skovlilje	64
		Sækspore og trådspore	
		hvid sækspore	65
		langakset trådspore	66

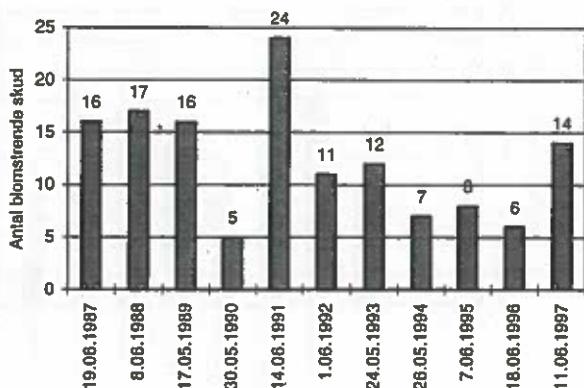
Hjertebladet fliglæbe

111. Svinklev 2, Nordjylland Amt

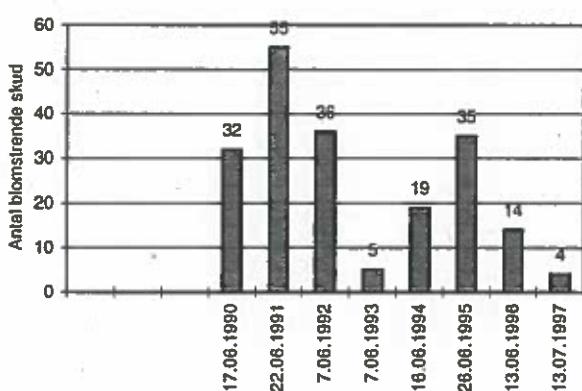

Ægbladet fliglæbe

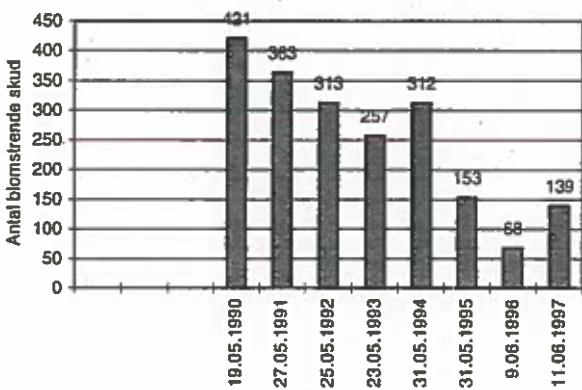
29. Staksrode Skov 1, Vejle Amt

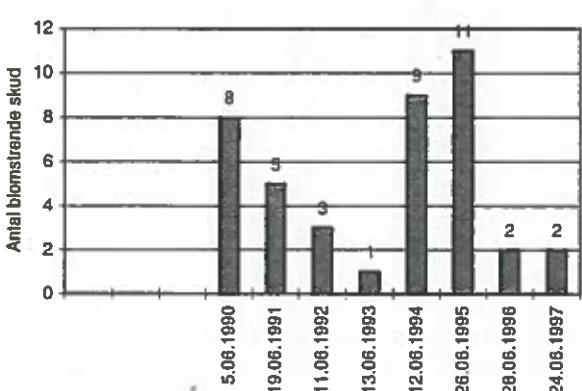
130. Lambjerg Skov 1, Sønderjyllands Amt

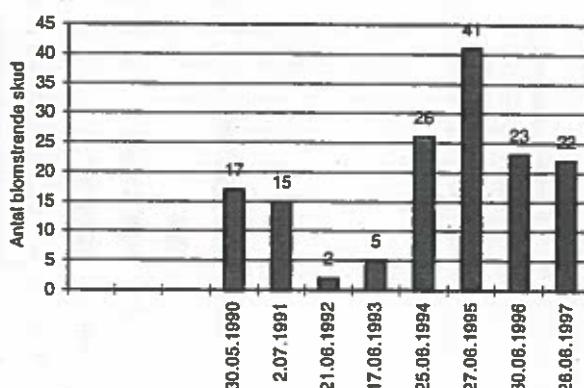
146. Væggerlæse, Storstrøms Amt

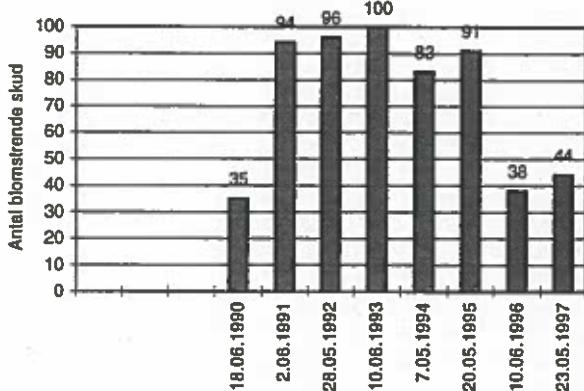
158. Korselitse, Storstrøms Amt

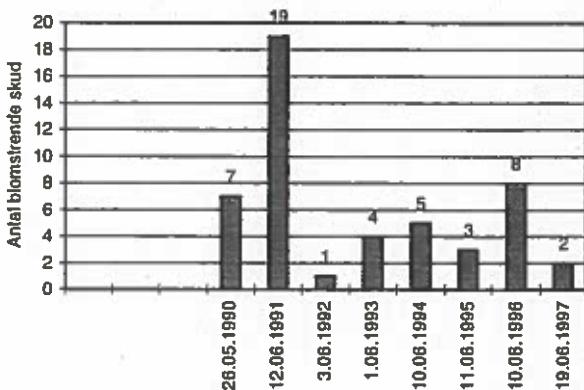
128. Cathrinesminde 2, Sønderjyllands Amt

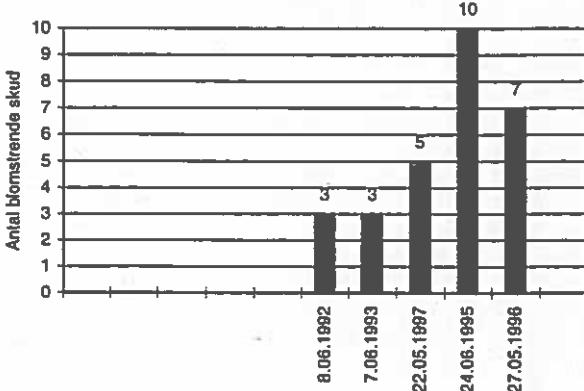
133. Mellesned, Sønderjyllands Amt

150. Frejlev Skov 2, Storstrøms Amt

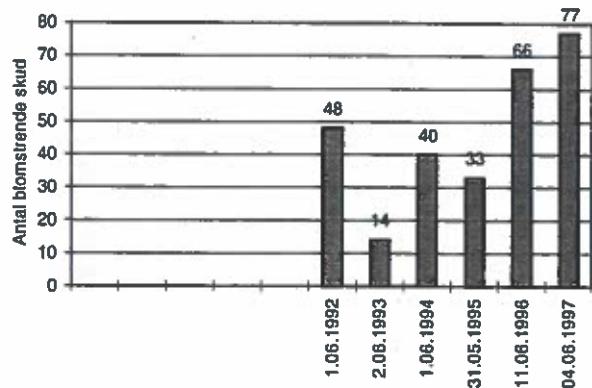

179. Vælse Vesterskov, Storstrøms Amt

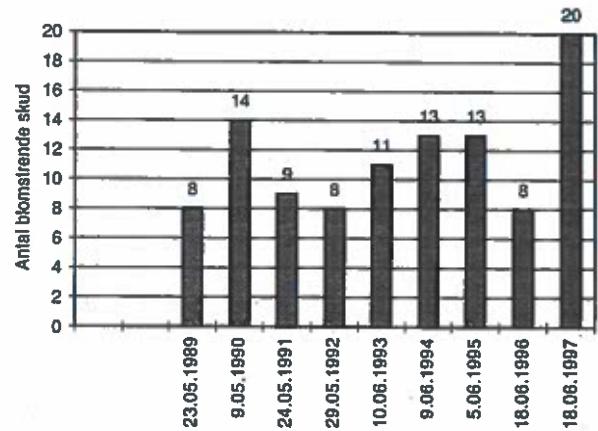

Ægbladet fliglæbe

206. Smuttehave, Fyns Amt

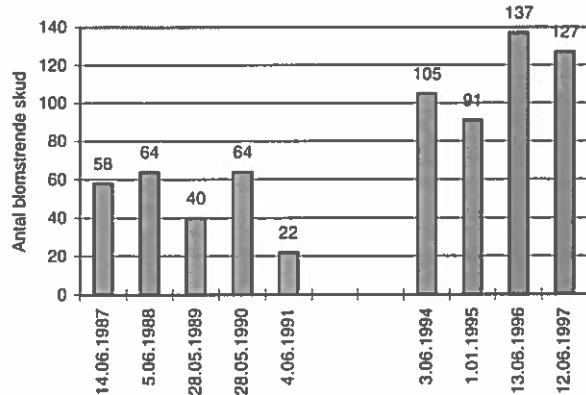

226. Høje Mør 2, Storstrøms Amt

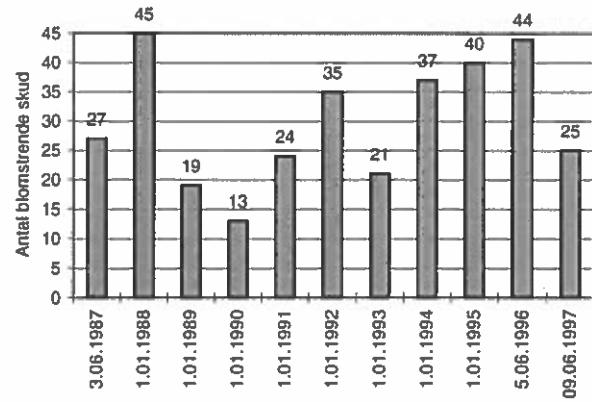

Fruesko

7. Skindbjerg 1, Nordjyllands Amt

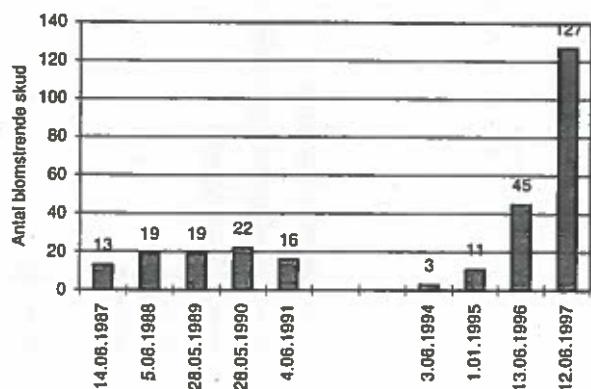
103. Buderupholm, Nordjyllands Amt

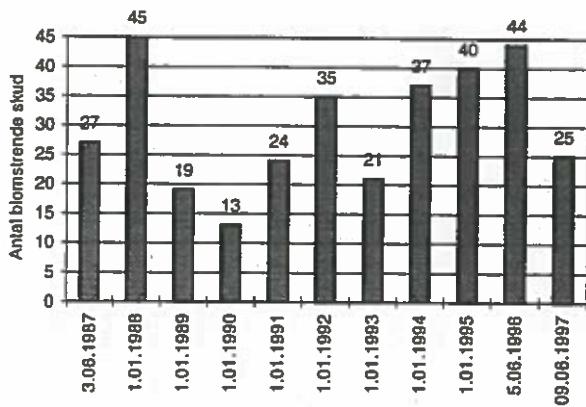

Fruesko

7. Skindbjerg 1, Nordjyllands Amt

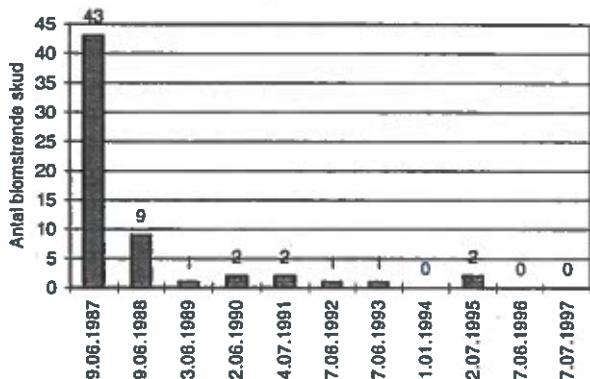

103. Buderupholm, Nordjyllands Amt

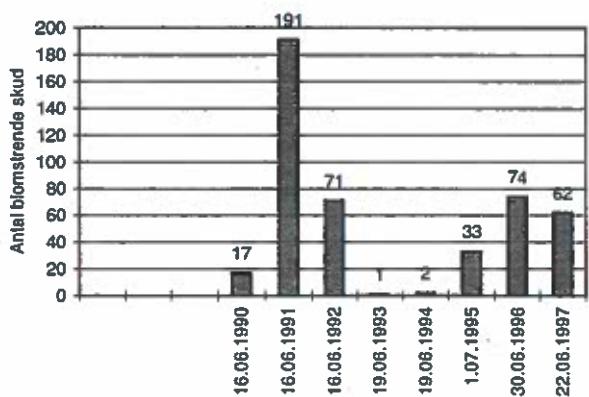

Bakke-gøgeliilje

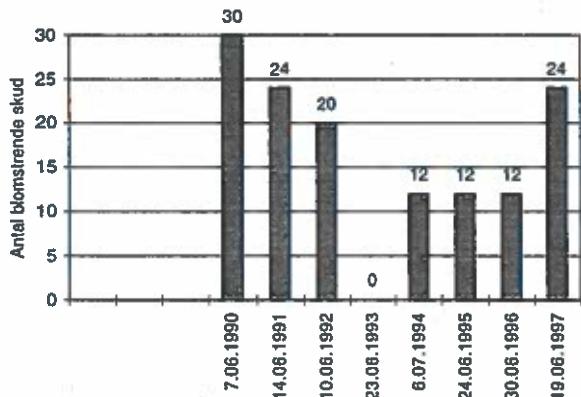
62. Jersie Mose, Roskilde Amt

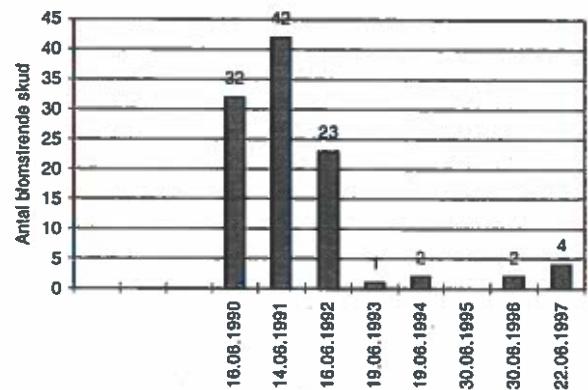
73. Skærum 2, Nordjyllands Amt

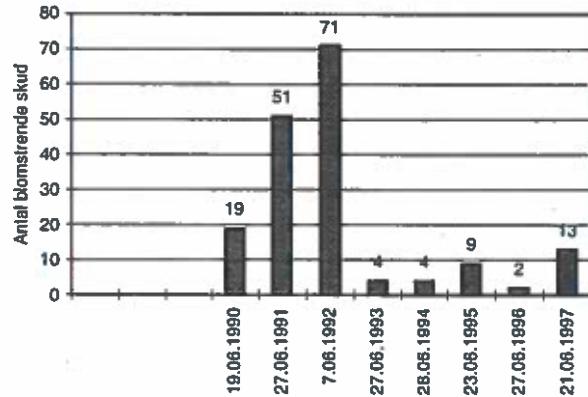
112. Tislum Nørregård, Nordjyllands Amt

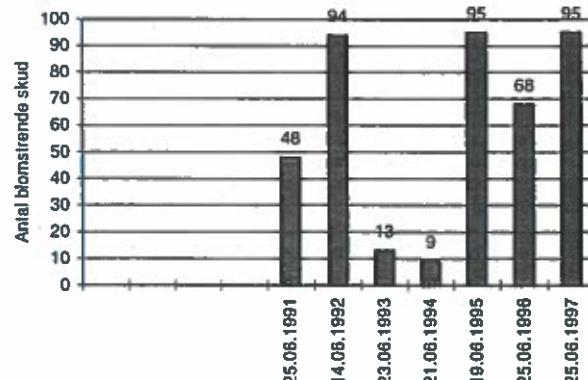
72. Skærum 1, Nordjyllands Amt

105. Gistrup 3, Nordjyllands Amt

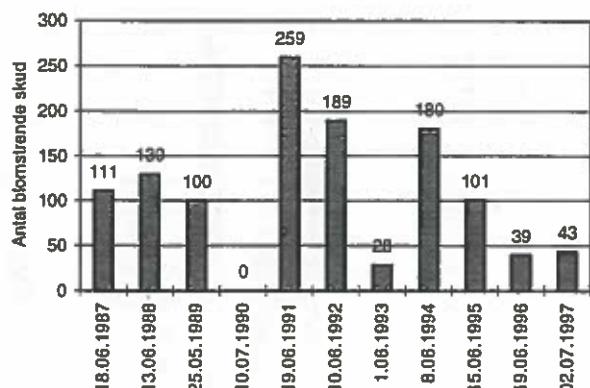

171. Rødme Svinehaver, Fyns Amt

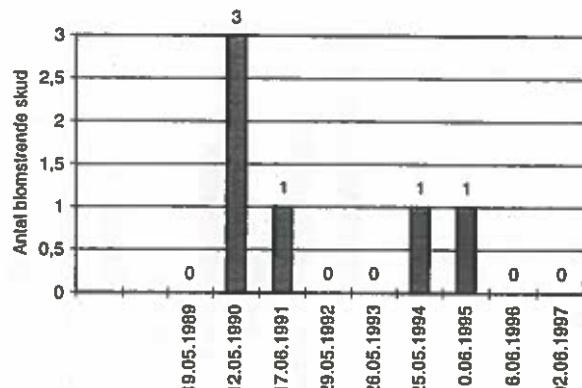

Langsporet gøgelilje

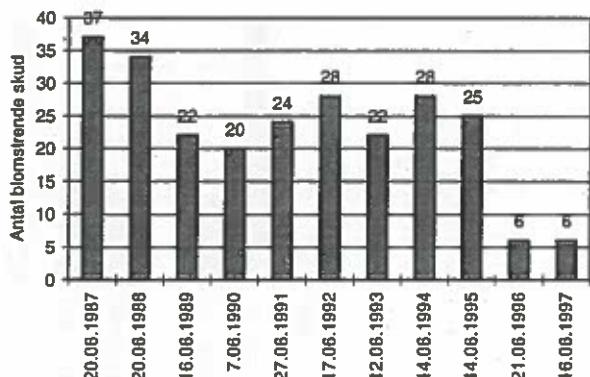
27. Staksrode Skov 2, Vejle Amt

28. Treilde, Vejle Amt

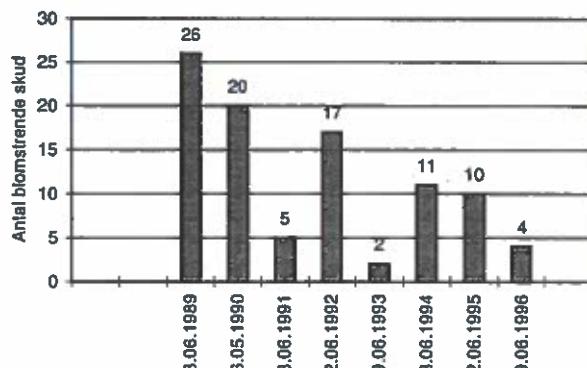

43. Store Bøgeskov, Vestsjællands Amt

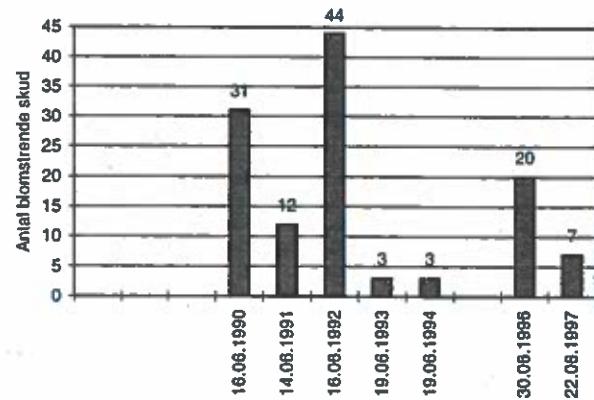

Skov-gøgelilje

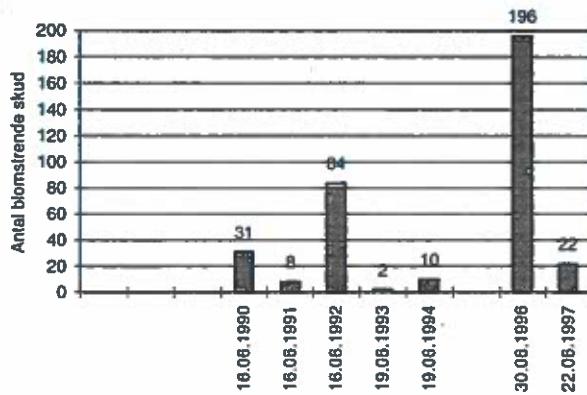
70. Gistrup 2, Nordjyllands Amt

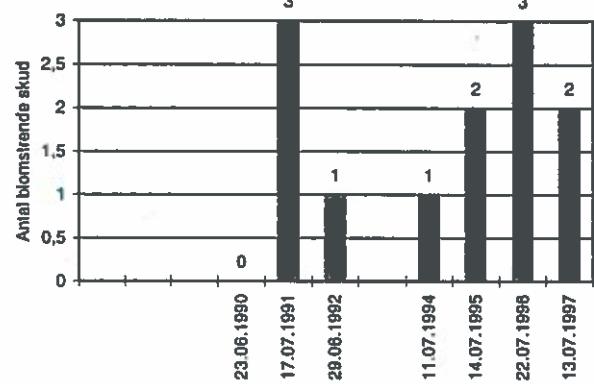
72. Skærum 1, Nordjyllands Amt

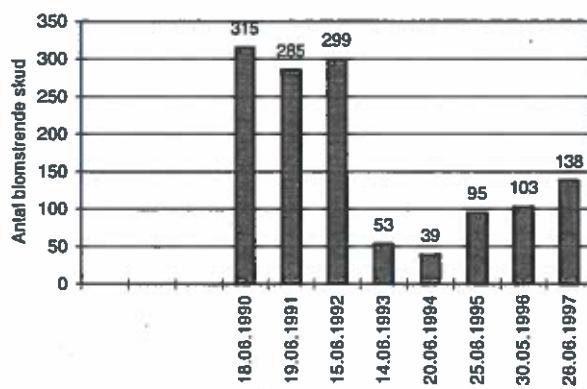
73. Skærum 2, Nordjyllands Amt

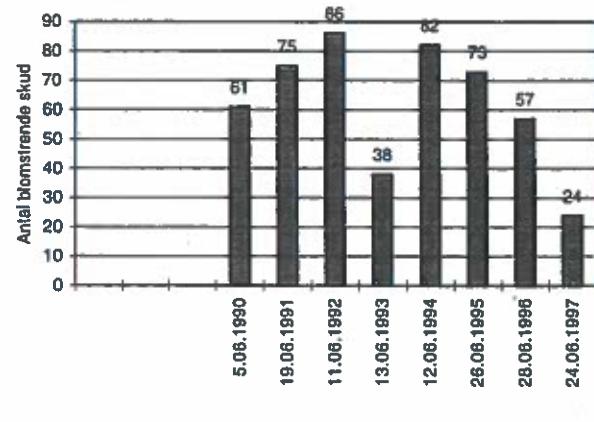
90. Høje Mør 4, Storstrøms Amt

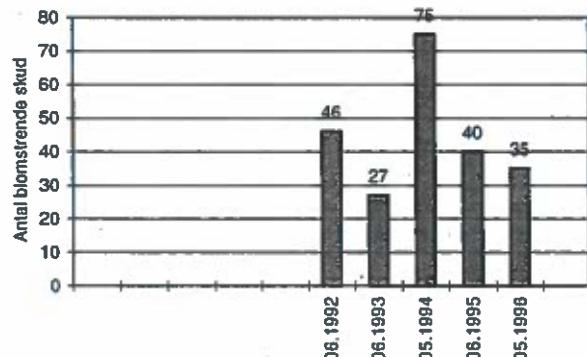
132. Mosen, Sønderjyllands Amt

158. Korselitse, Storstrøms Amt

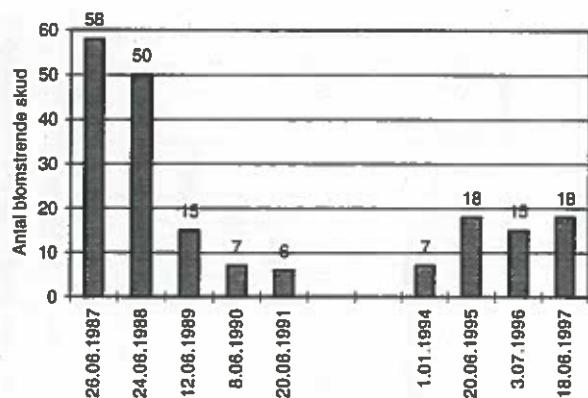

179. Vålse Vesterskov, Storstrøms Amt

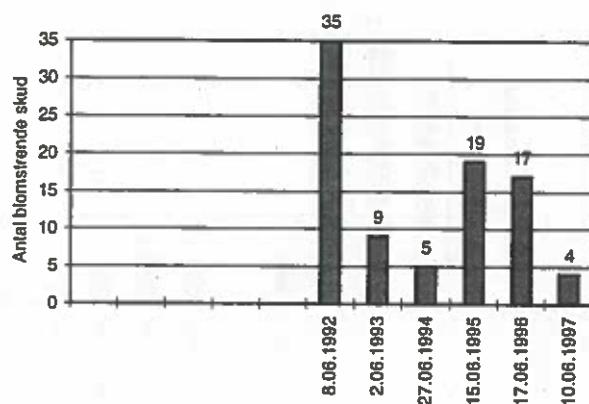

Hvidgul gøgeurt

5. Sdr. Hadsund, Nordjyllands Amt

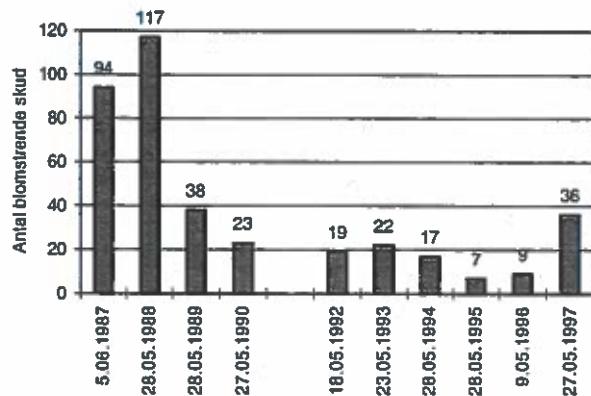

208. Vesterlyng, Vestsjællands Amt

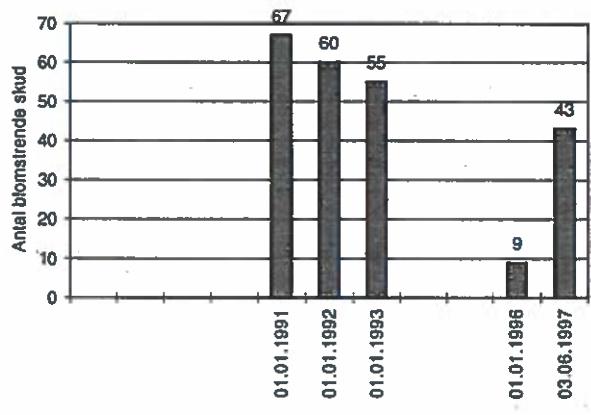

Hylde-gøgeurt

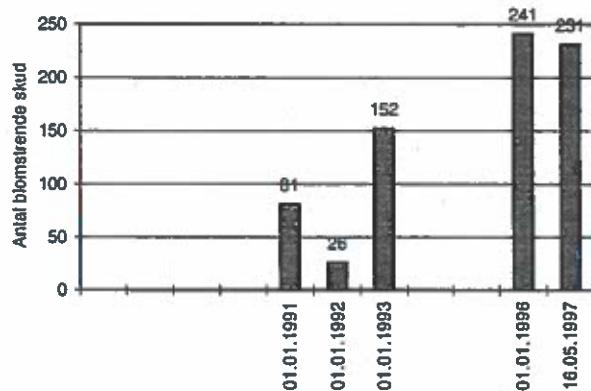
9. Enebærstyket, Århus Amt

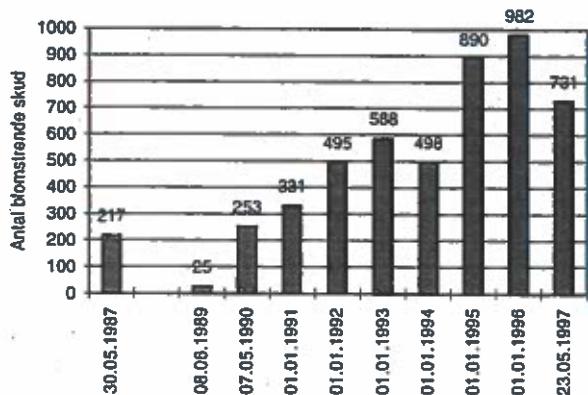
120. Ølsker, Bornholms Amt

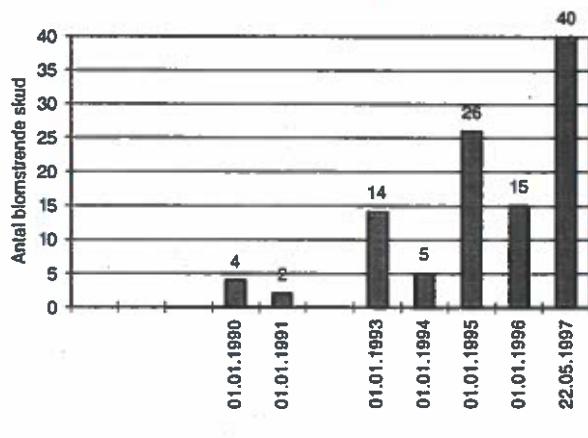
238. Langebjerg, Bornholms Amt

49. Kåsegård, Bornholms Amt

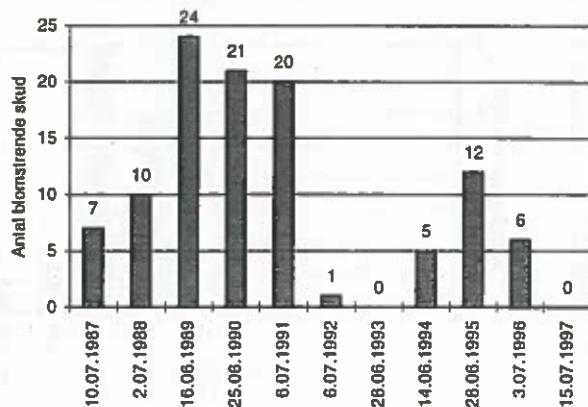

237. Paradisbakkeerne, Bornholms Amt

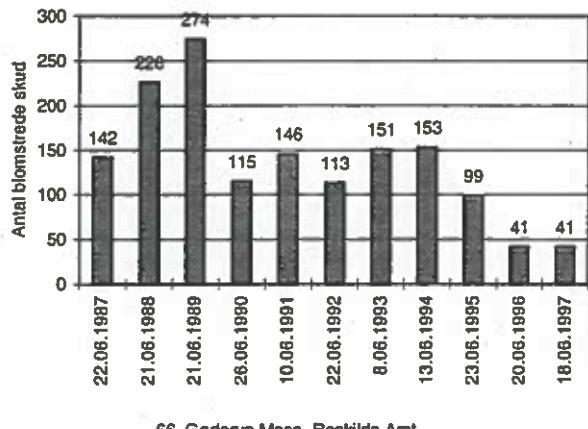

Kødfarvet gøgeurt

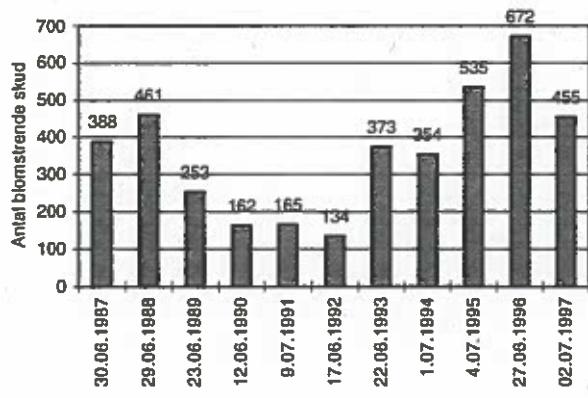
3. Liver Å, Nordjyllands Amt

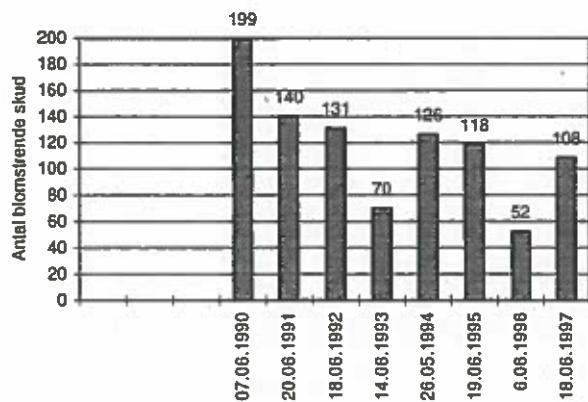
55. Gerlev Mose, Frederiksborg Amt

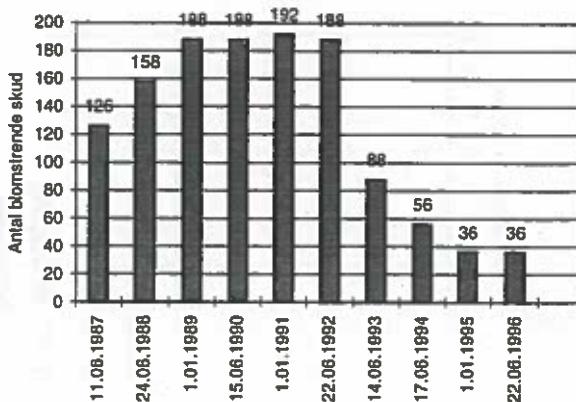
66. Gøderup Mose, Roskilde Amt

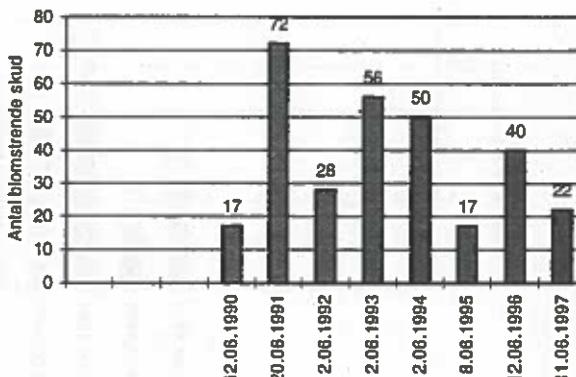
148. Flintinge Å, Storstrøms Amt

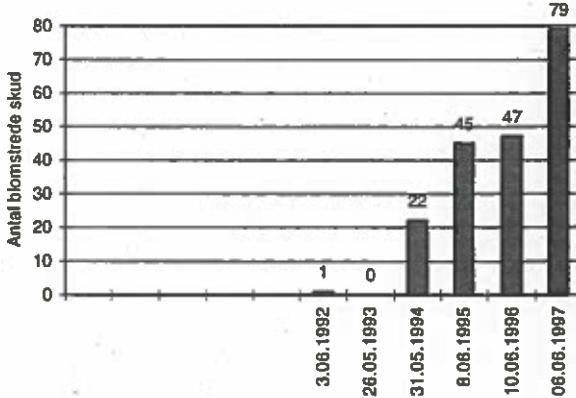
26. Tippeme, Ringkøbing Amt

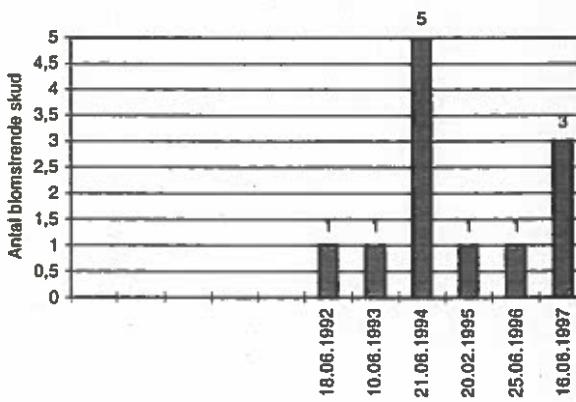
57. Krogenlund Mose, Frederiksborg Amt

142. Almtofte, Vestsjællands Amt

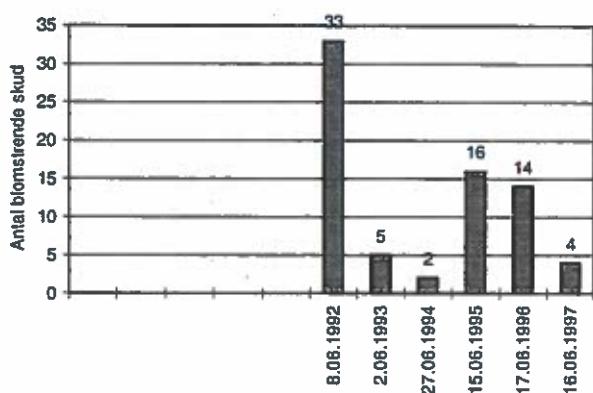

201. Harboøre Tange, Ringkøbing Amt

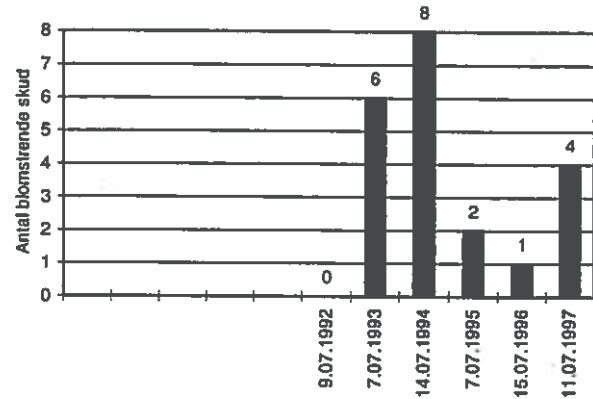

Kødfarvet gøgeurt

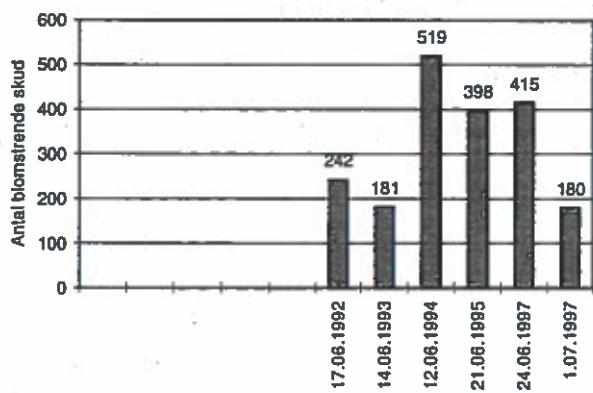
208. Vesterlyng, Vestsjællands Amt

214. Udby Vig 4, Vestsjællands Amt

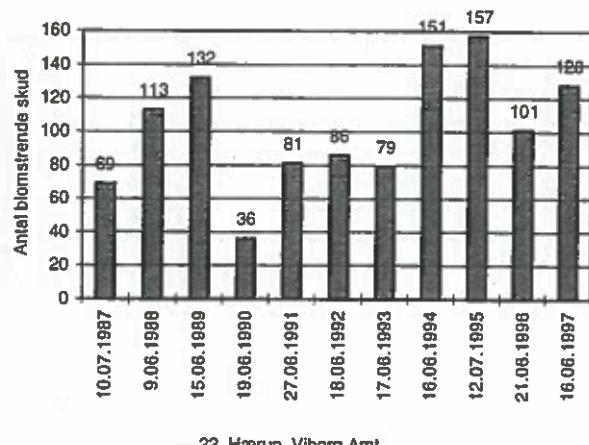

222. Kildemosen, Roskilde Amt

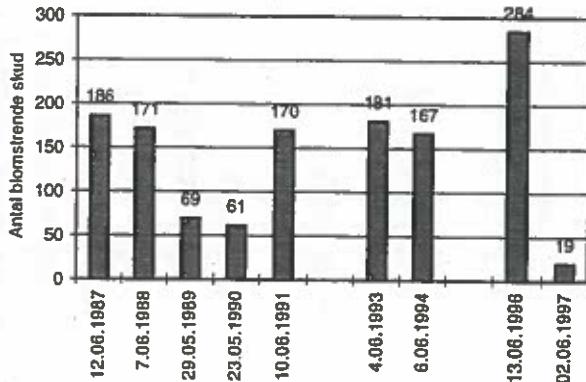

Maj-gøgeurt

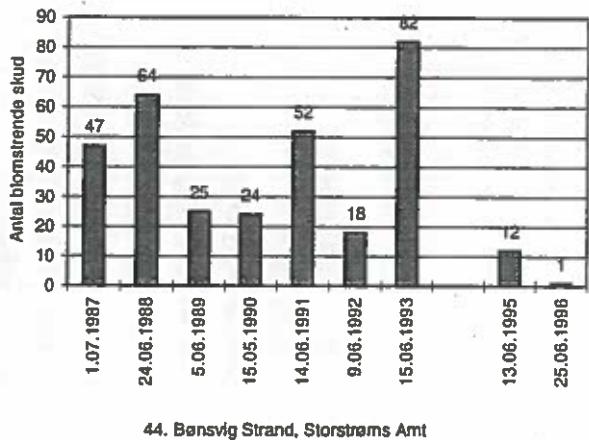
10. Kongsøre Hage, Århus Amt

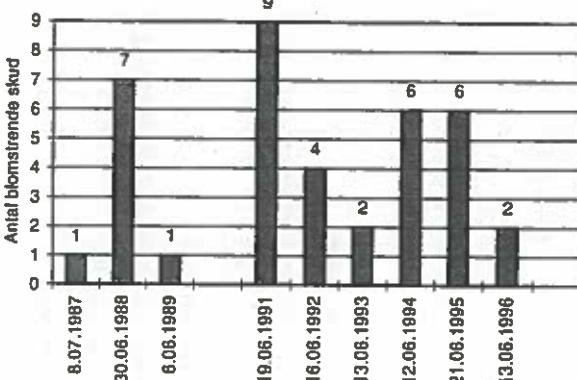
18. Fussinge, Århus Amt

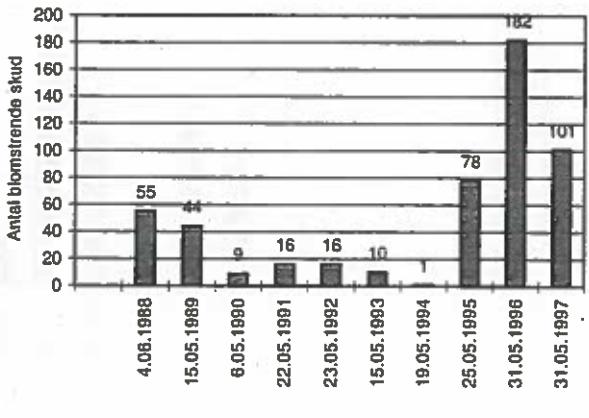
22. Hærup, Viborg Amt

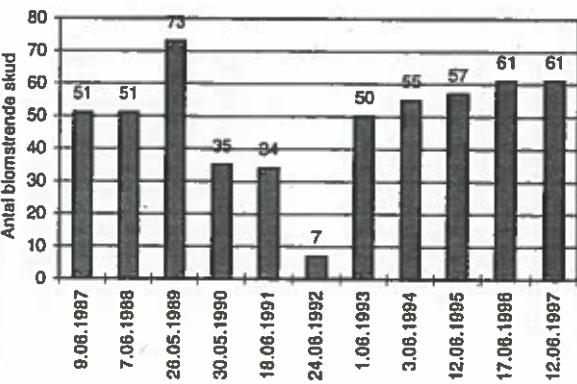
23. Kårup 1, Viborg Amt

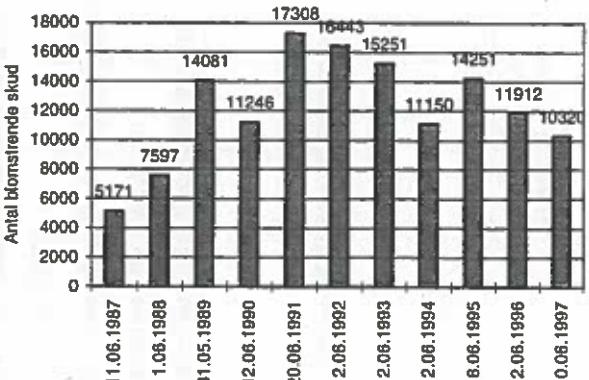
44. Bænsvig Strand, Storstrøms Amt

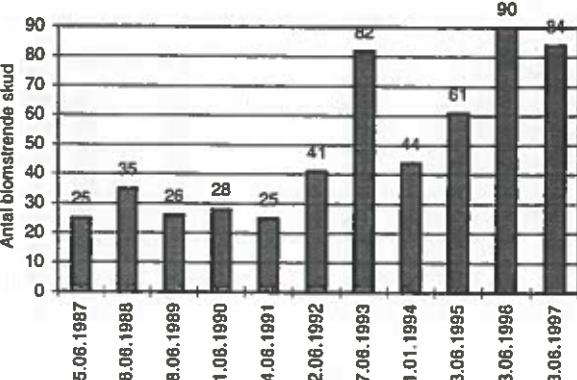
56. Slangerup Kær, Frederiksborg Amt

57. Krogenlund Mose, Frederiksborg Amt

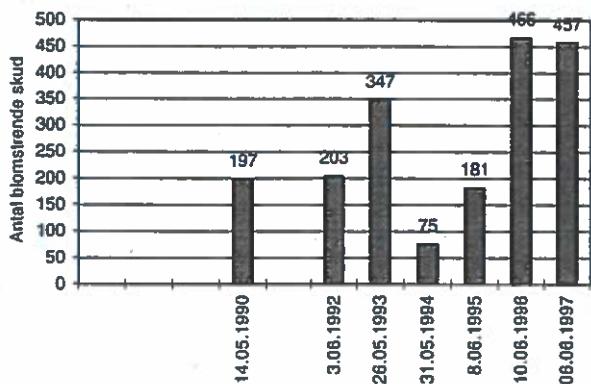

65. Purlunden, Roskilde Amt

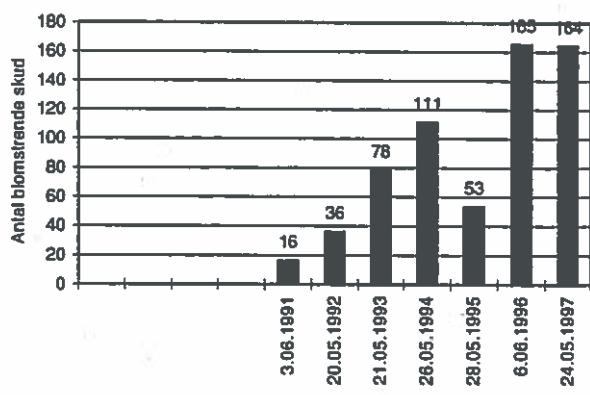

Maj-gøgeurt

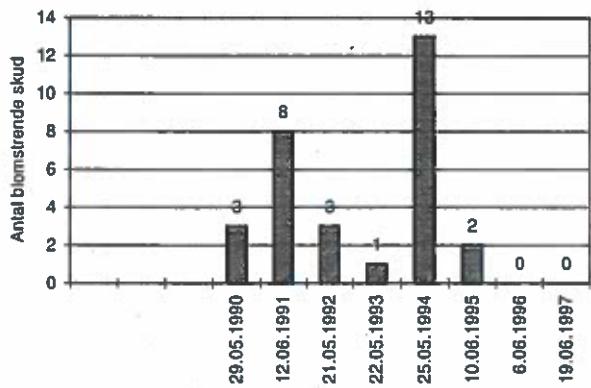
142. Almølta, Vestsjællands Amt

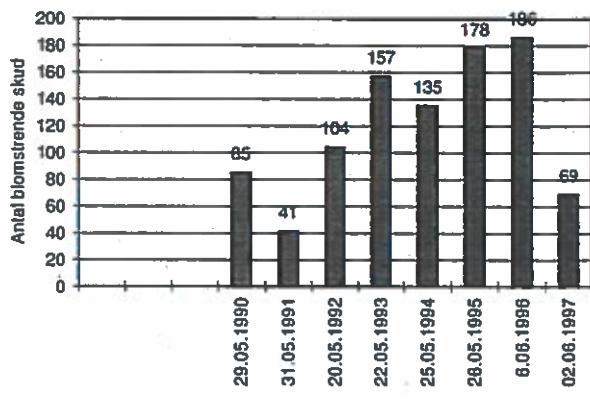
148. Flintinge Å, Storstrøms Amt

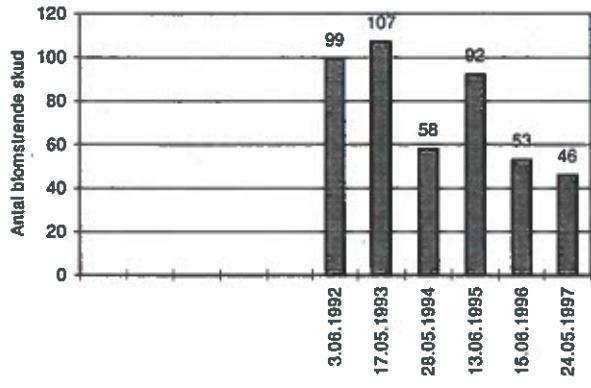
151. Frejlev Strand 1, Storstrøms Amt

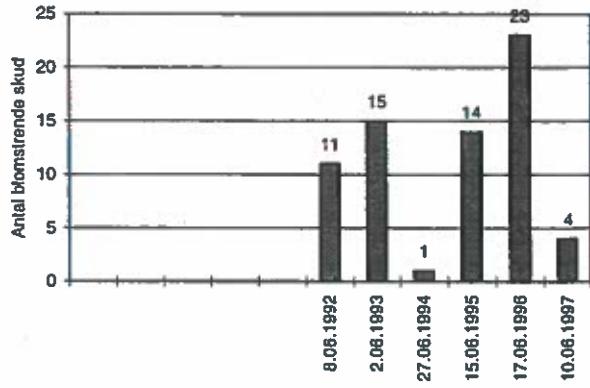
152. Frejlev Strand 2, Storstrøms Amt

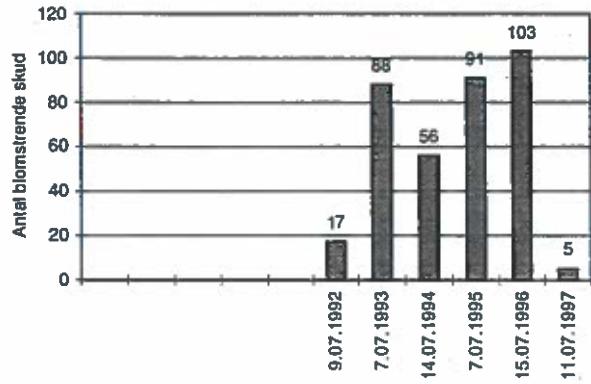
204. Gammelmark, Sønderjyllands Amt

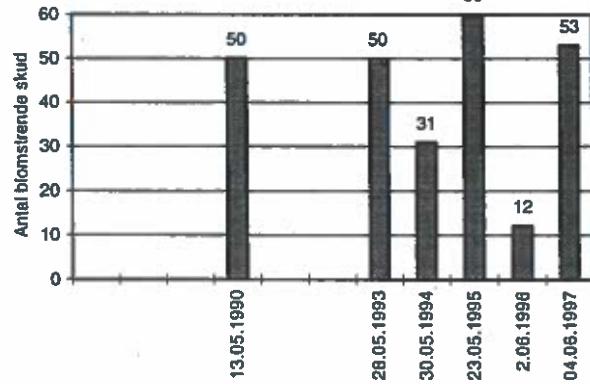
208. Vesterlyng, Vestsjællands Amt

214. Udby Vig 4, Vestsjællands Amt

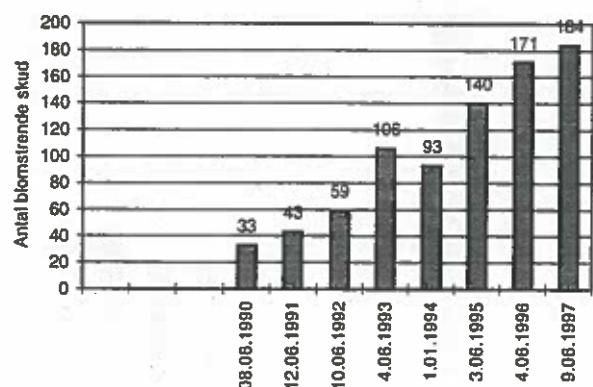

235. Jaskov, Storstrøms Amt

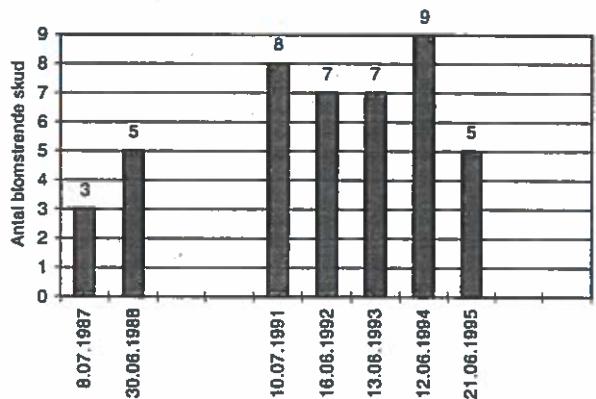
Maj-gøgeurt

162. Ejby Ådal, Roskilde Amt

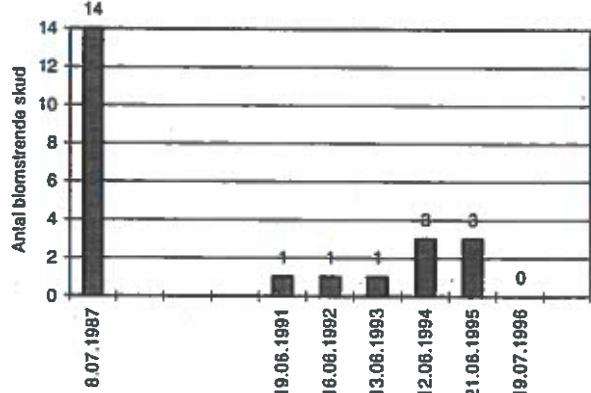

Plettet gøgeurt

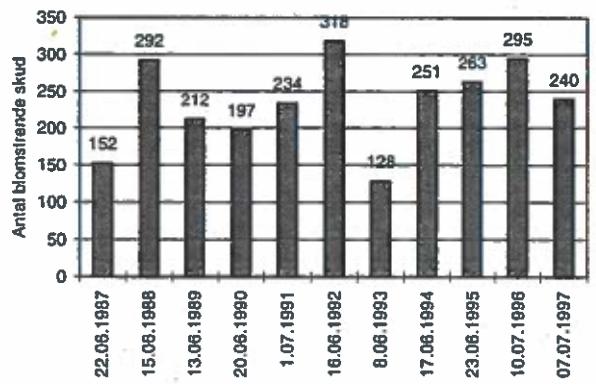
23. Kårup 1, Viborg Amt

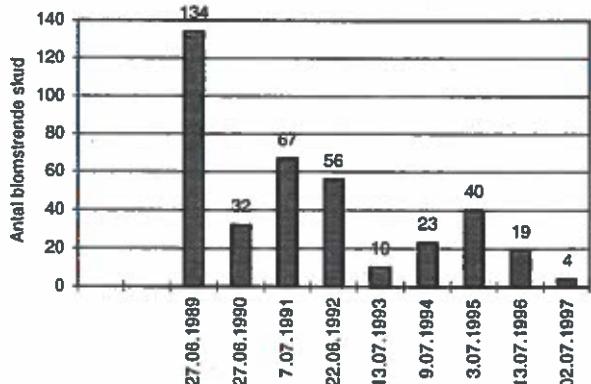
24. Kårup 2, Viborg Amt

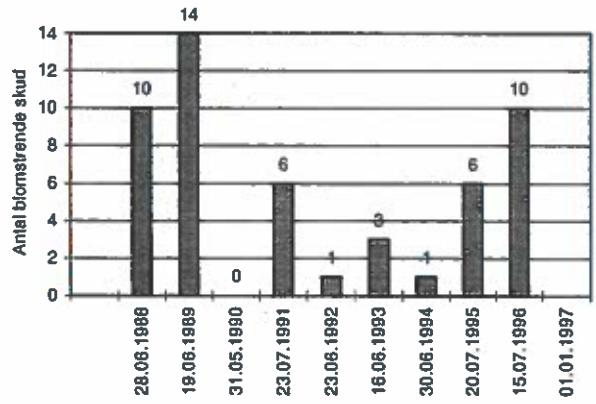
54. Jægerspris, Frederiksborg Amt

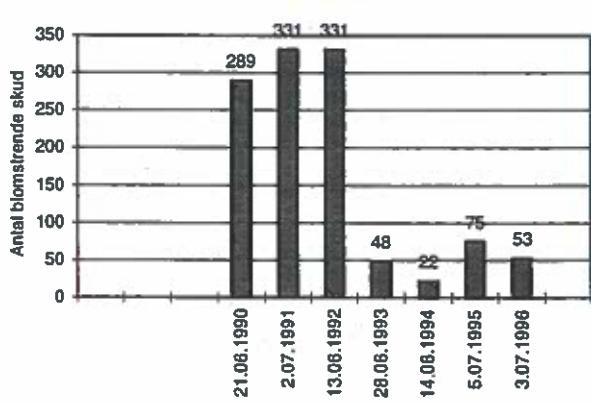
69. Gistrup 1, Nordjyllands Amt

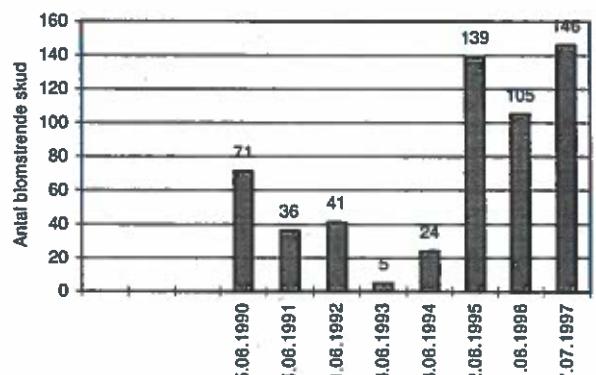
78. Lynge Mose, Viborg Amt

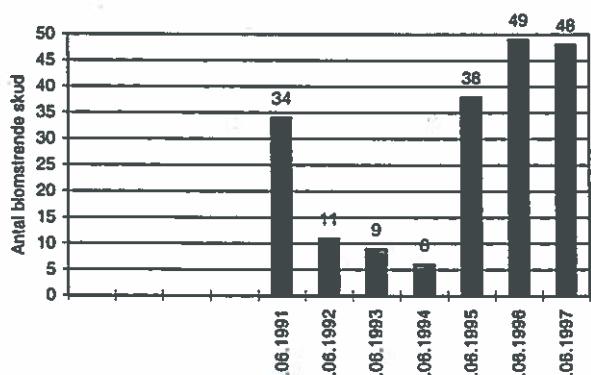
109. Råbjerg Mose, Nordjyllands Amt

125. Østrup Langdøsсе, Ringkøbing Amt

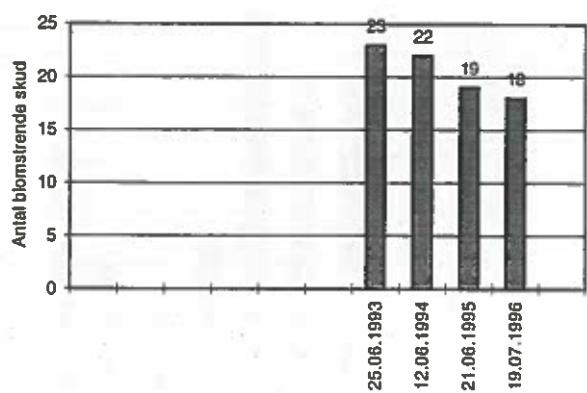

171. Rødmøn Svinehaver, Fyns Amt

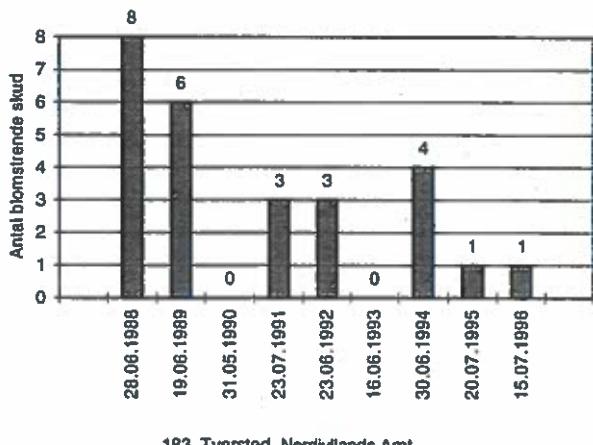
Plettet gøgeurt

230. Kårup 3, Viborg Amt

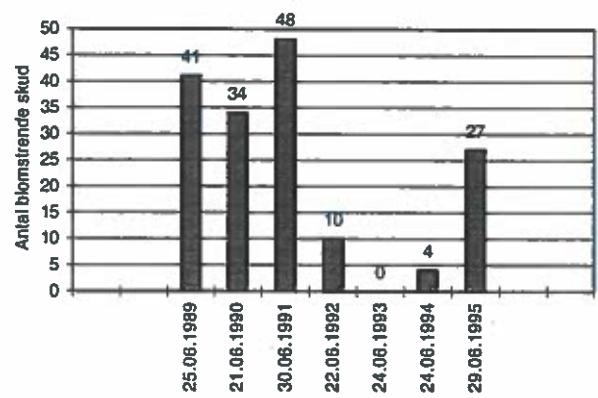

Purpur-gøgeurt

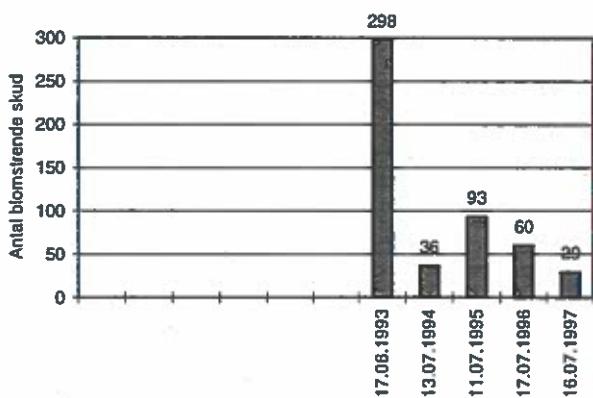
78. Lyng Mose, Viborg Amt

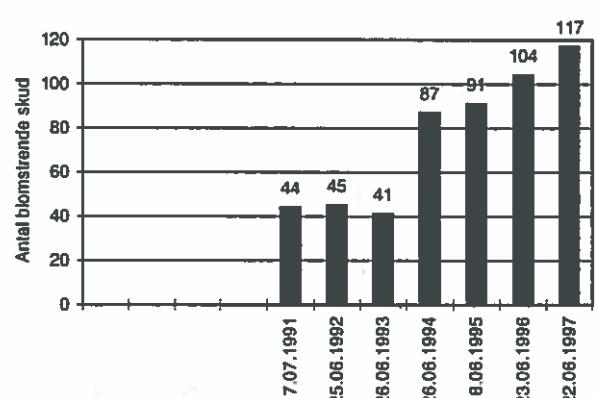
79. Tømmerby Fjord, Viborg Amt

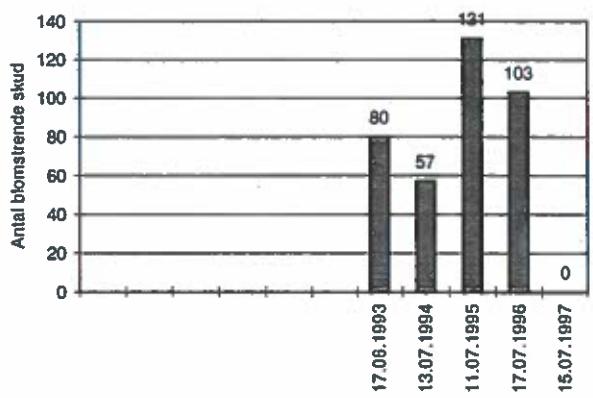
183. Tversted, Nordjyllands Amt

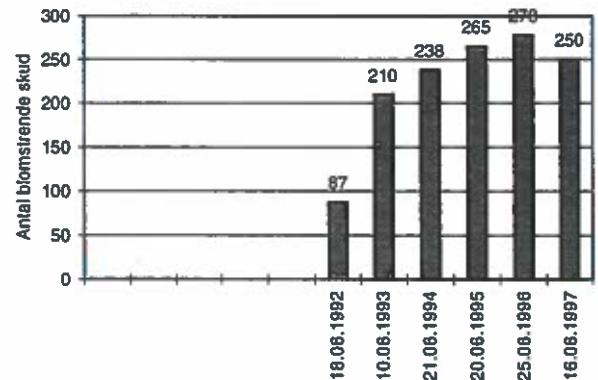
193. Ålborg, Nordjyllands Amt

195. Kjul, Nordjyllands Amt

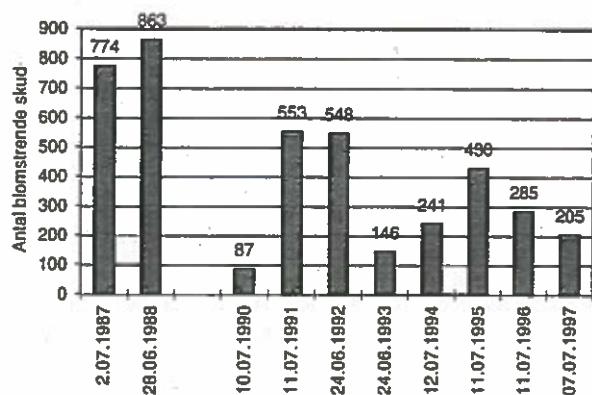

201. Harboøre Tange, Ringkøbing Amt

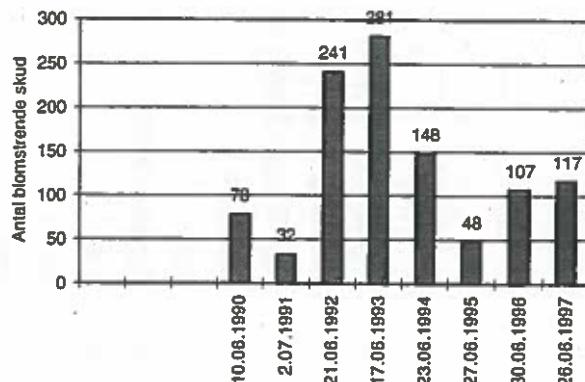

Skov-gøgeurt

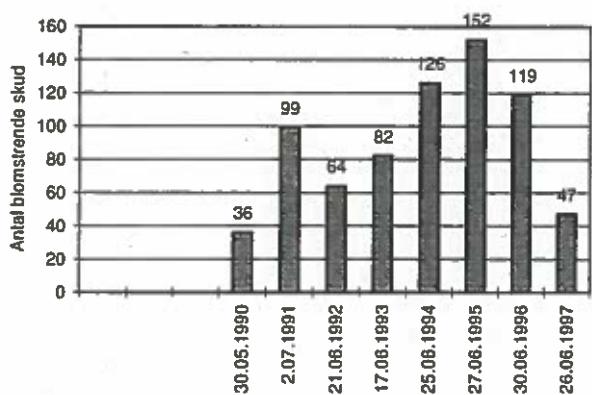
59. Møllekrogen, Frederiksborg Amt

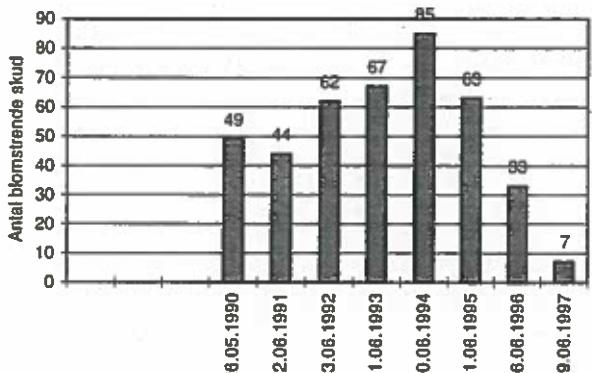
127. Cathrinesminde 1, Sønderjyllands Amt

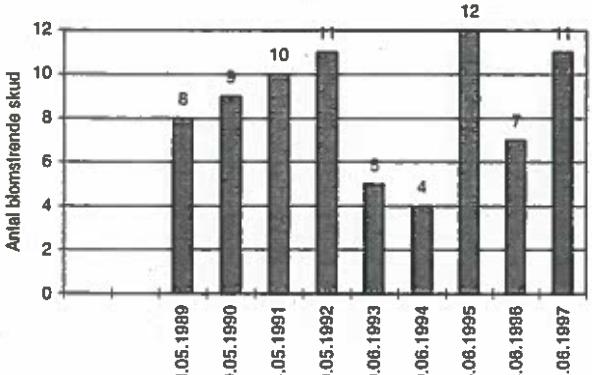
128. Cathrinesminde 2, Sønderjyllands Amt

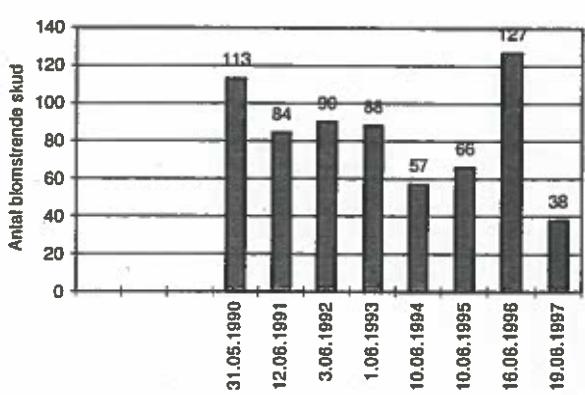
150. Frejlev Skov 2, Storstrøms Amt

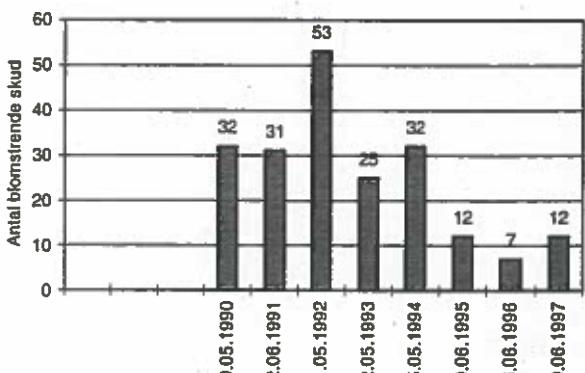
226. Høje Møn 2, Storstrøms Amt

149. Frejlev Skov 1, Storstrøms Amt

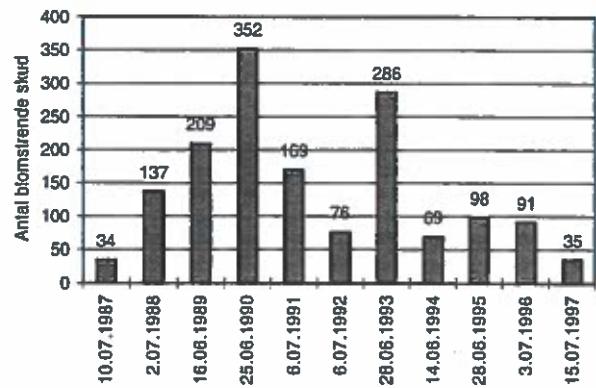

151. Frejlev Strand, Storstrøms Amt

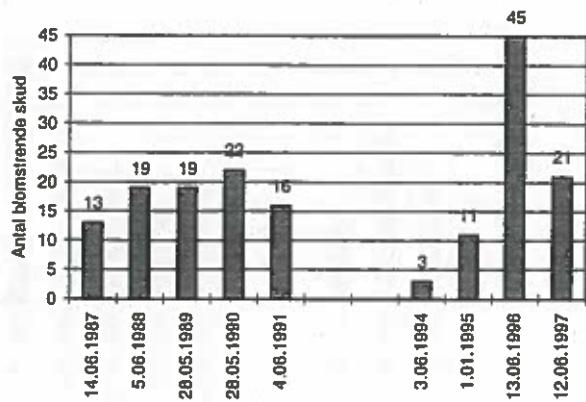
Vendsyssel-gøgeurt

3. Liver Å, Nordjyllands Amt

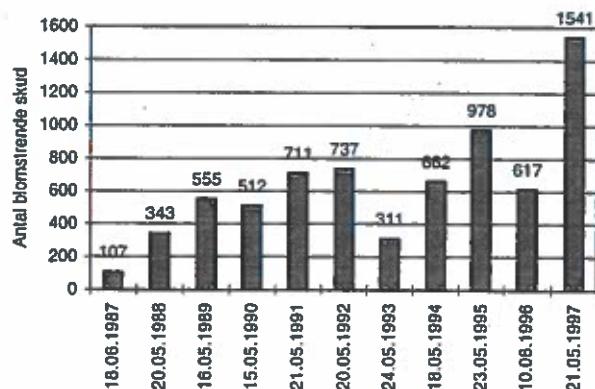
Bakke-gøgeurt

8. Skindbjerg 2, Nordjyllands Amt

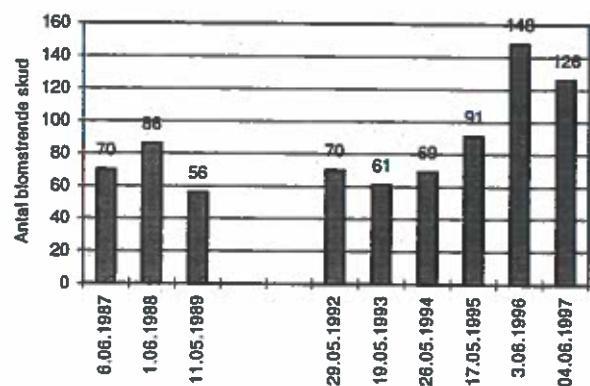

Salep-gøgeurt

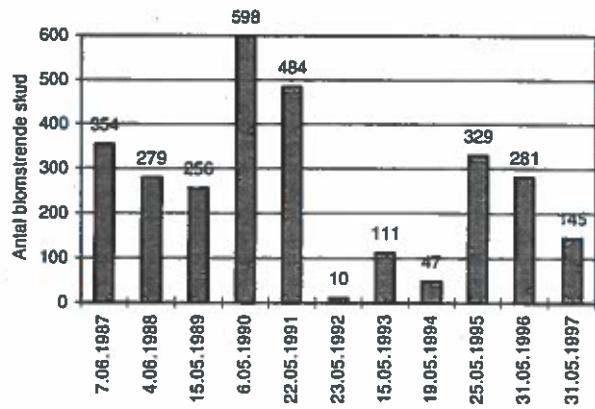
11. Rævebakker, Århus Amt

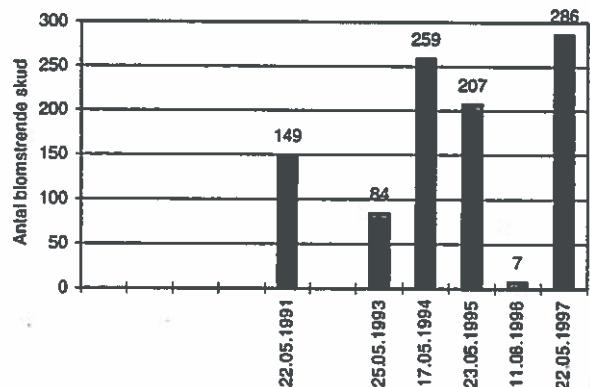
36. Lammejorden 1, Vestsjællands Amt

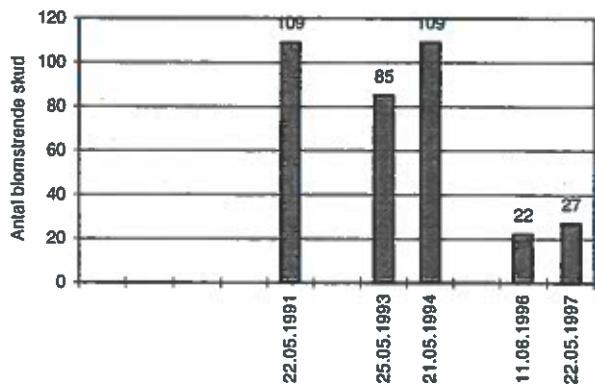
44. Bønsvig, Storstrøms Amt

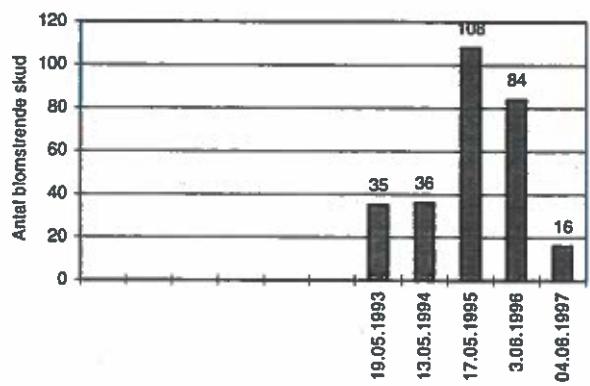
174. Havbakkerne, Århus Amt

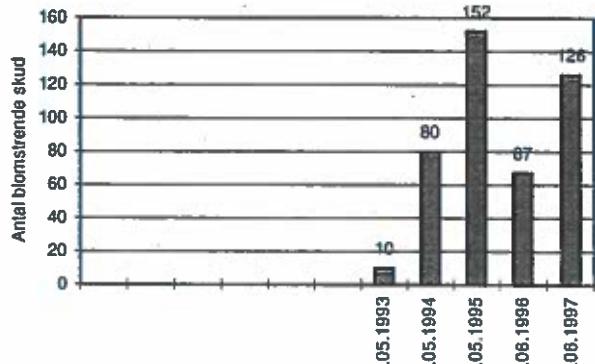
175. Føldals Bakke, Århus Amt

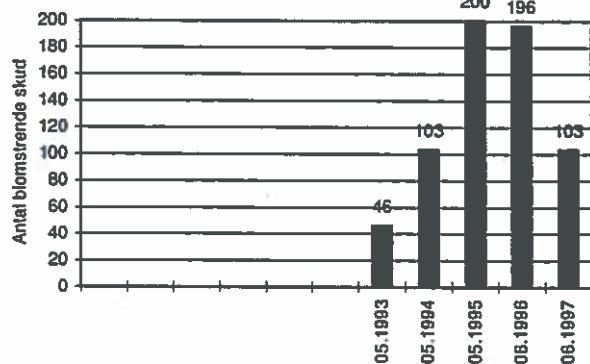
209. Lammejorden 3, Vestsjællands Amt

210. Saltbæk Vig 4, Vestsjællands Amt

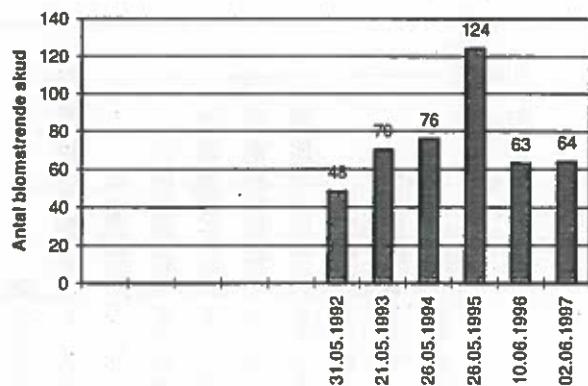

211. Saltbæk Vig 5, Vestsjællands Amt

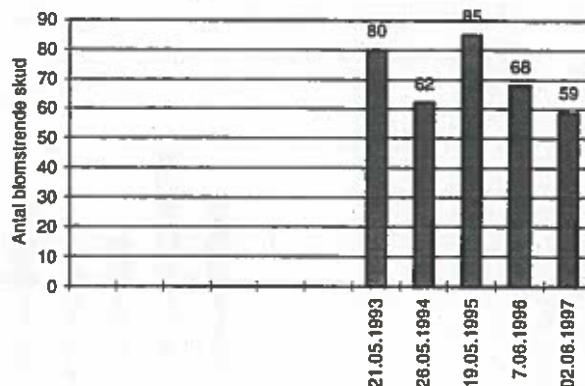

Salep-gøgeurt

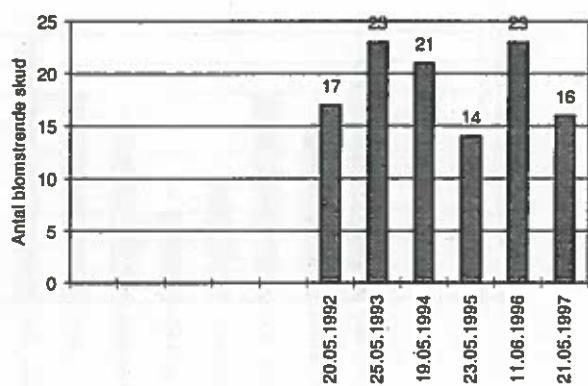
212. Udby Vig 2, Vestsjællands Amt

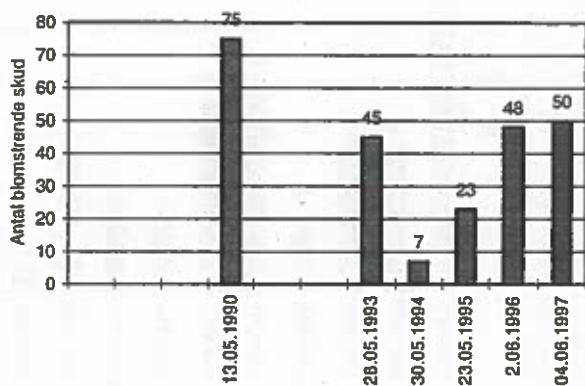
213. Udby Vig 3, Vestsjællands Amt

233. Møgelskår, Århus Amt

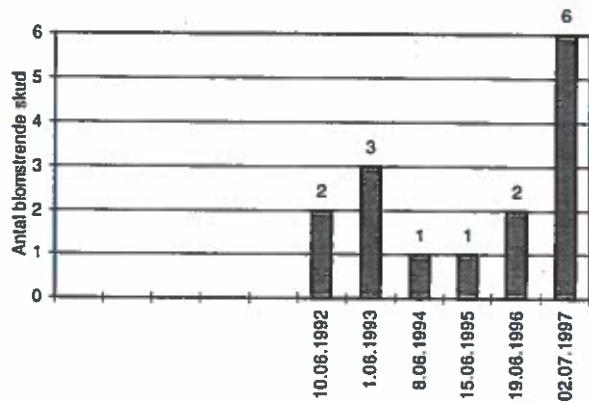

235. Jarskov, Storstrøms Amt

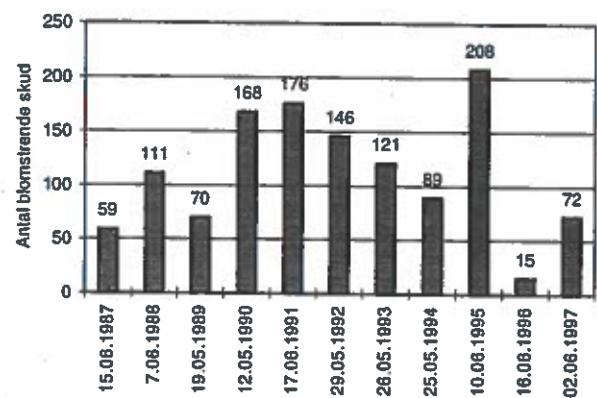

Stor gageurt

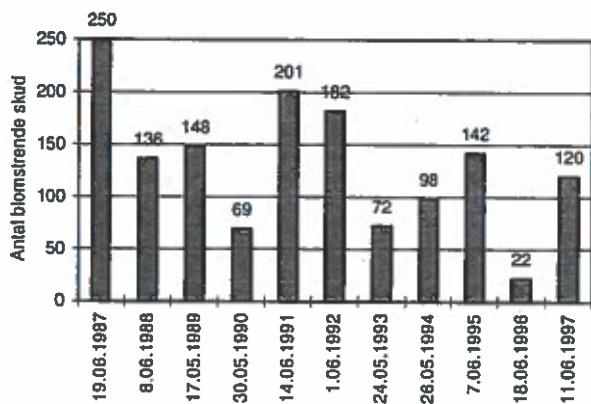
27. Staksrode Skov 2, Vejle Amt

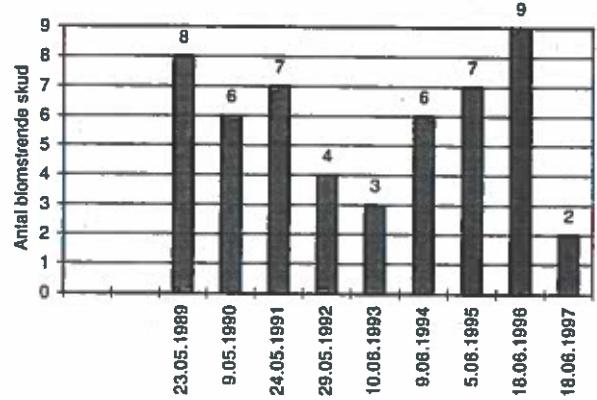
28. Trelede, Vejle Amt

29. Staksrode Skov 1, Vejle Amt

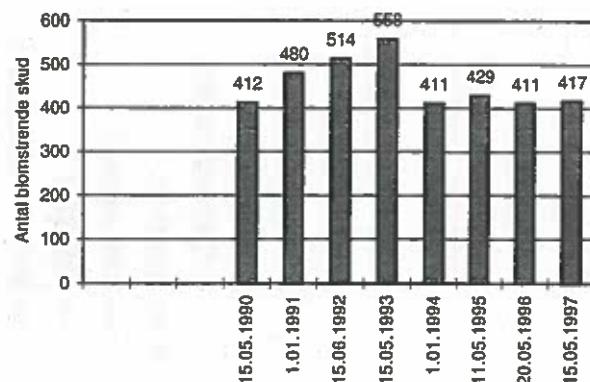

226. Høje Møn 2, Storstrøms Amt

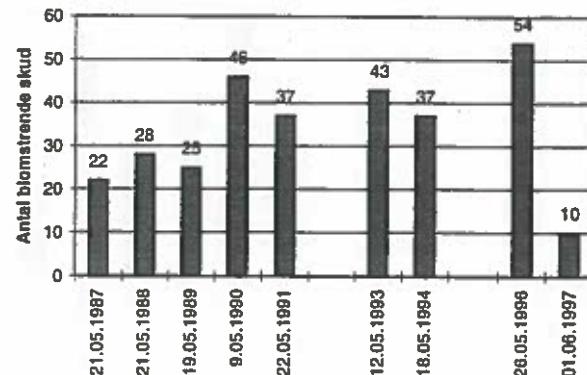

Tyndakset gøgeurt

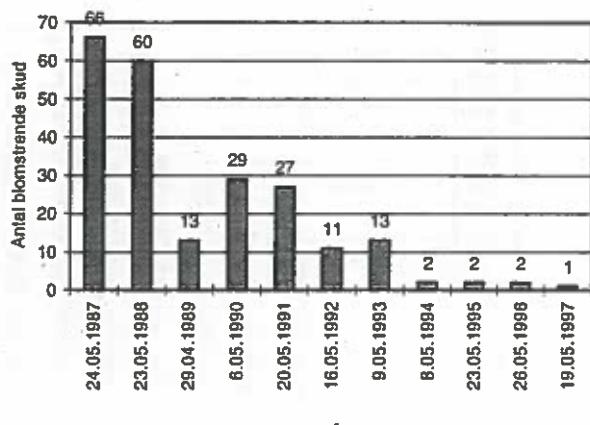
4. Paradisgårdskov, Sønderjyllands Amt

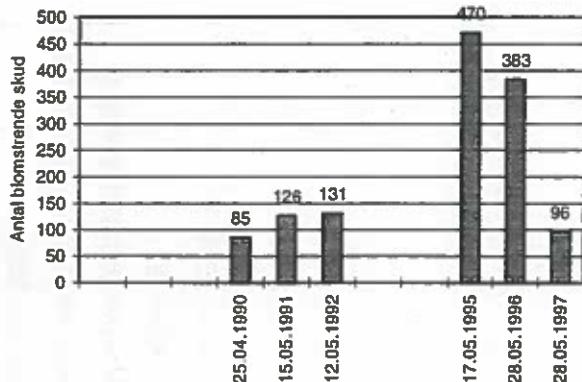
16. Haslund Skov 1, Århus Amt

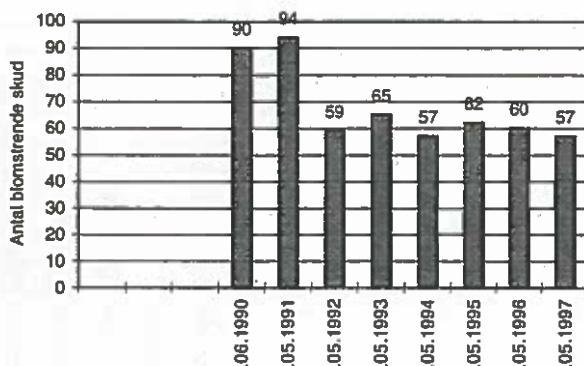
41. Sønderskov, Storstrøms Amt

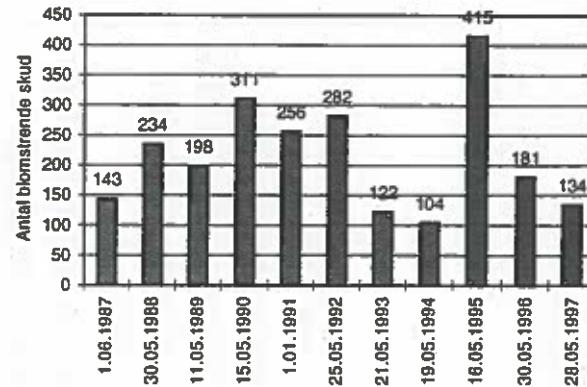
75. Gydeløkke Skov, Århus Amt

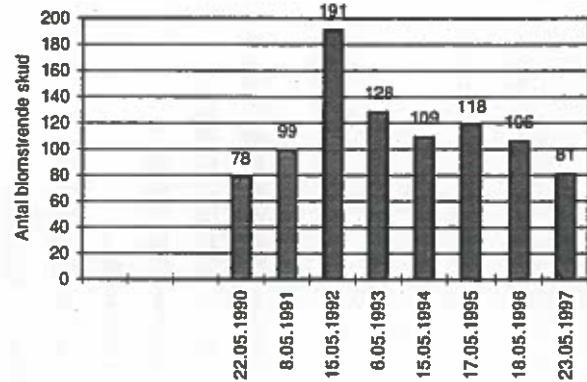
131. Lambjerg Skov 2, Sønderjyllands Amt

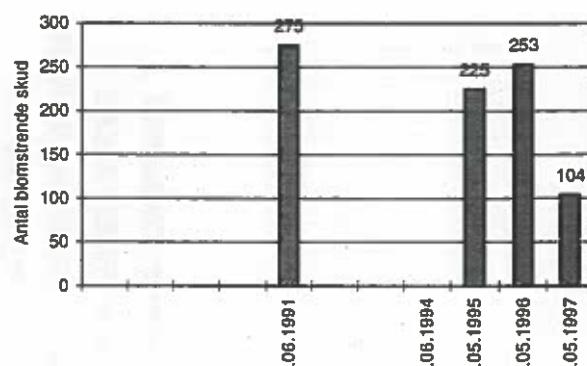
64. Væle Storskov, Roskilde Amt

126. Brandesbøl Skov, Sønderjyllands Amt

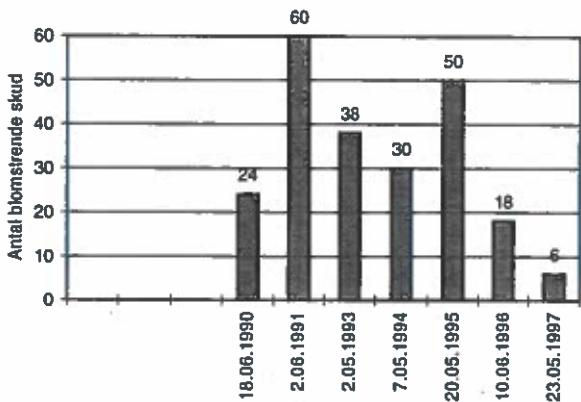

132. Mosen, Sønderjyllands Amt

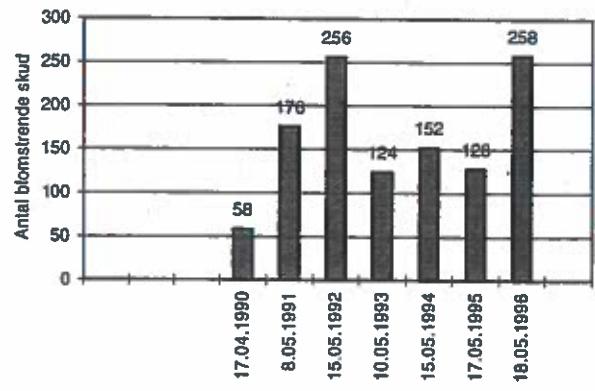

Tyndakset gøgeurt

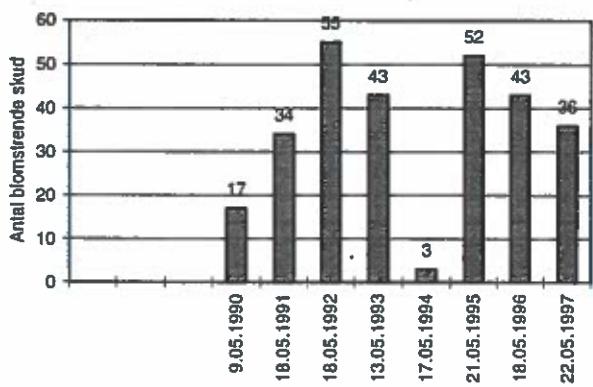
133. Møllesned, Sønderjyllands Amt

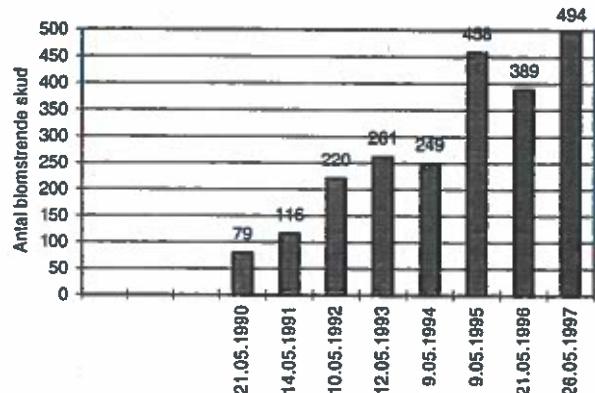
135. Sebbelev Skov, Sønderjyllands Amt

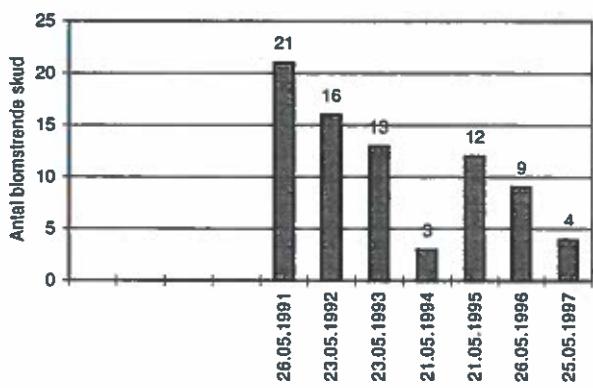
144. Keldberg, Vestsjællands Amt

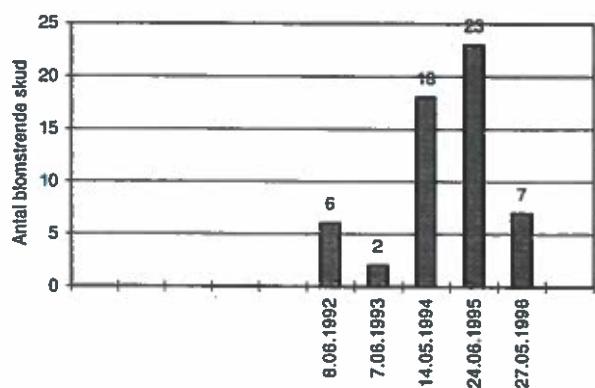
147. Borret, Storstrøms Amt

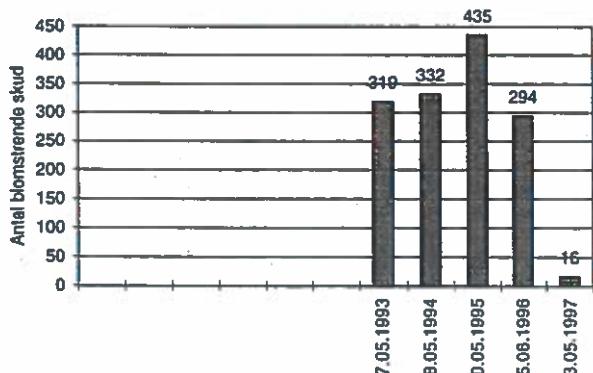
177. Holbækvænge Skov, Storstrøms Amt

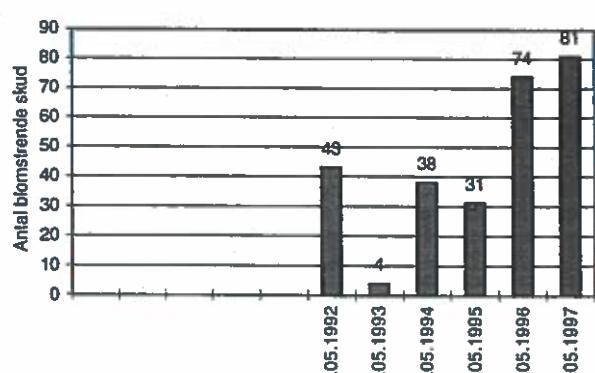
179. Vålse Vesterskov, Storstrøms Amt

203. Sottrup Storskov, Sønderjyllands Amt

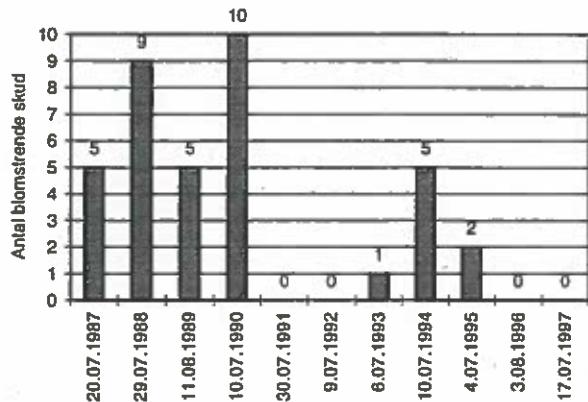

220. Bøls Dige, Storstrøms Amt

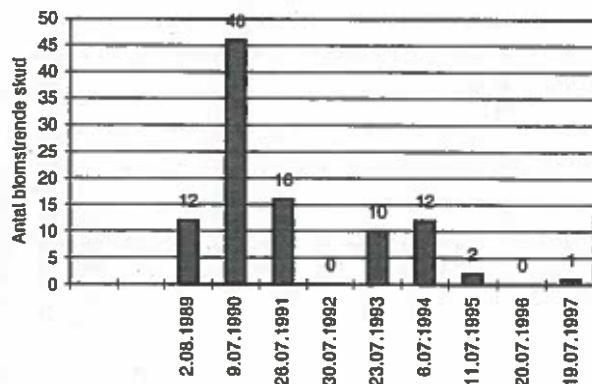

Hjertelæbe

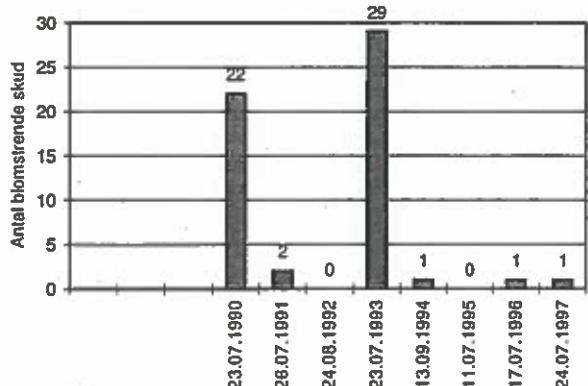
143. Bagholt Mose, Vestsjællands Amt

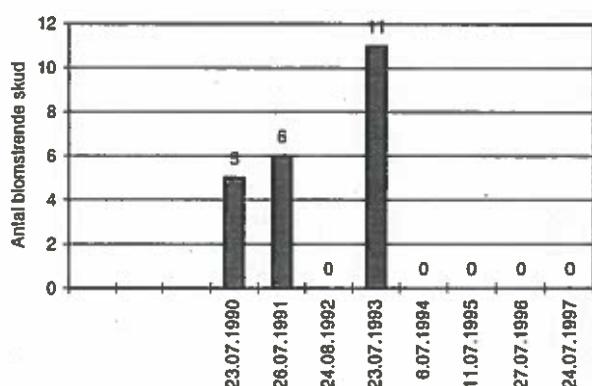
153. Holmegårds Mose 1, Storstrøms Amt

155. Holmegårds Mose 3, Storstrøms Amt

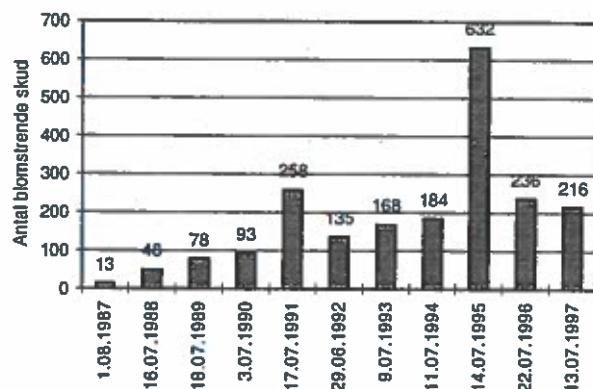

156. Holmegårds Mose 4, Storstrøms Amt

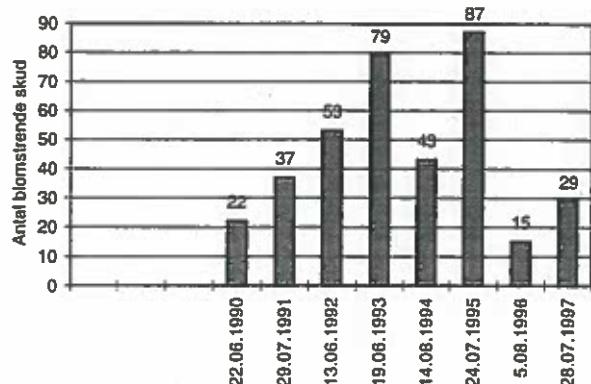
Horndrager

87. Høje Møn 5, Storstrøms Amt

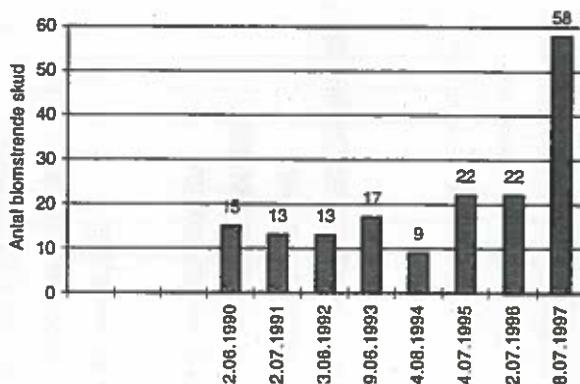

Glat hullæbe

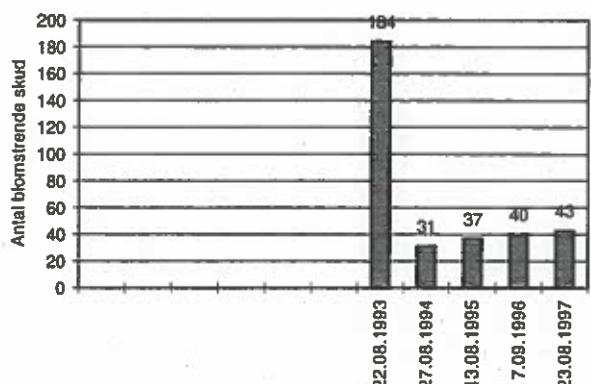
140. Teglgårdsskov, Fyns Amt

141. Øksnrade Skov, Fyns Amt

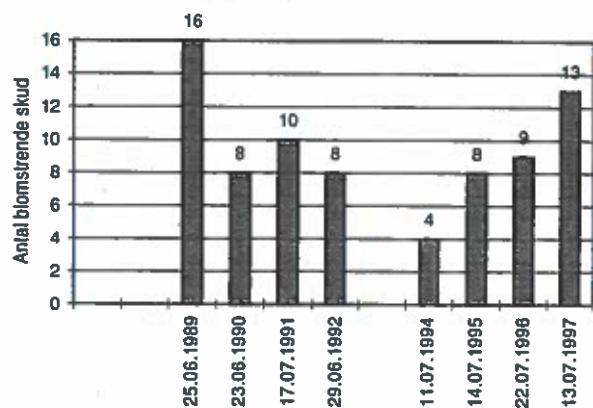

199. Trebroer Krat, Århus Amt

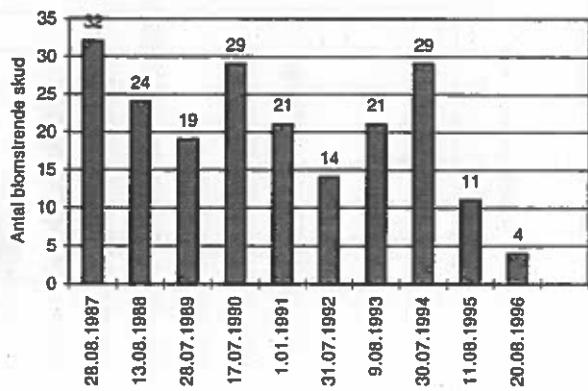
Rød hullæbe

90. Høje Mørk 4, Storstrøms Amt

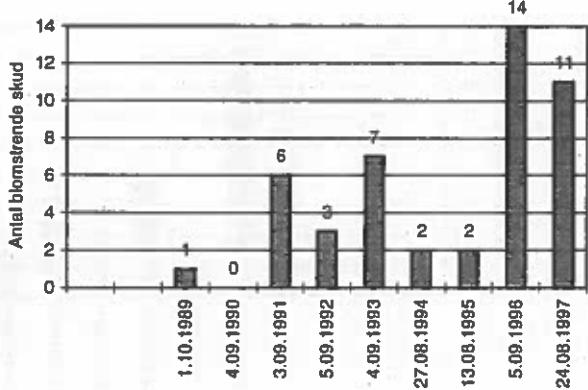

Skov-hullæbe

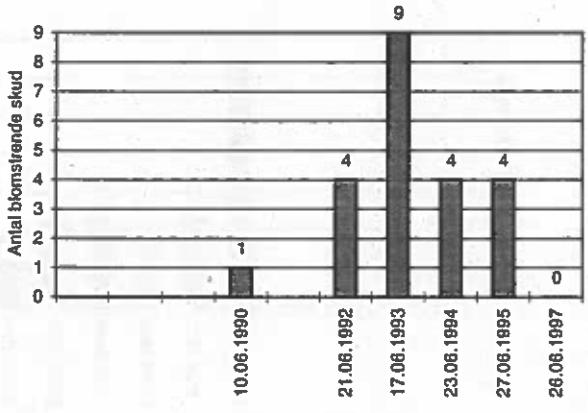
30. Vorsø 1, Vejle Amt

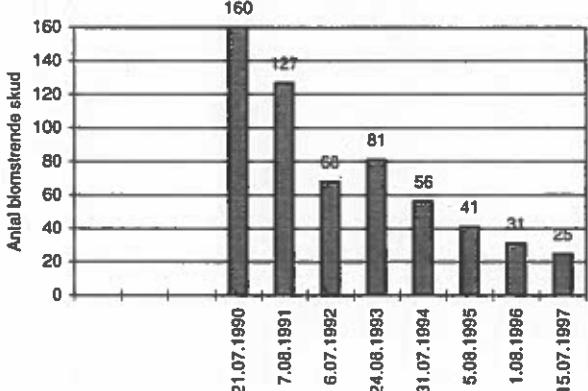
77. Storskov, Århus Amt

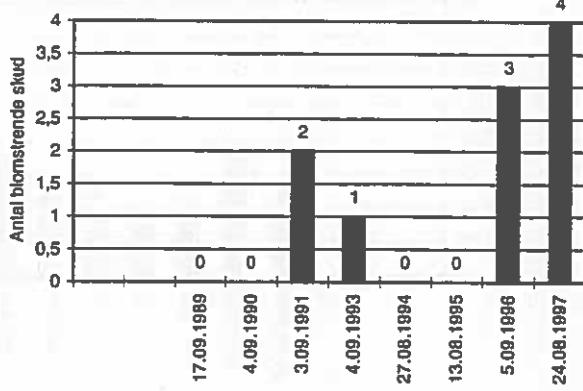
127. Cathrinesminde 1, Sønderjyllands Amt

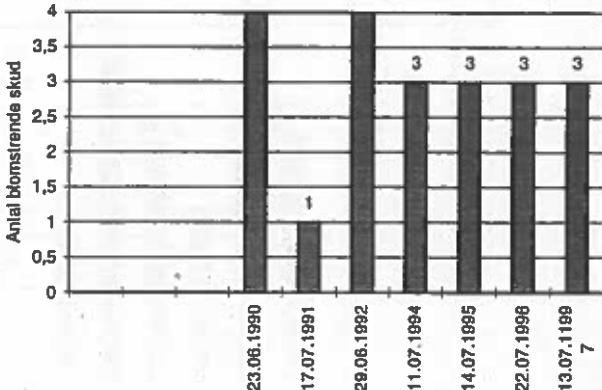
129. Høruphav, Sønderjyllands Amt

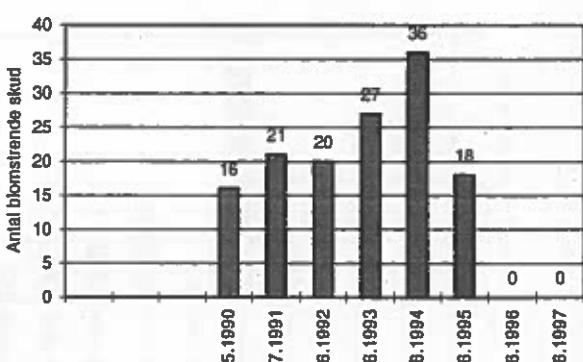
76. Mosegård Have, Århus Amt

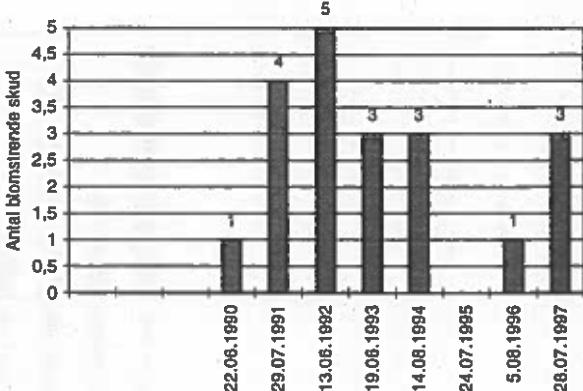
90. Høje Møn 4, Storstrøms Amt

128. Cathrinesminde 2, Sønderjyllands Amt

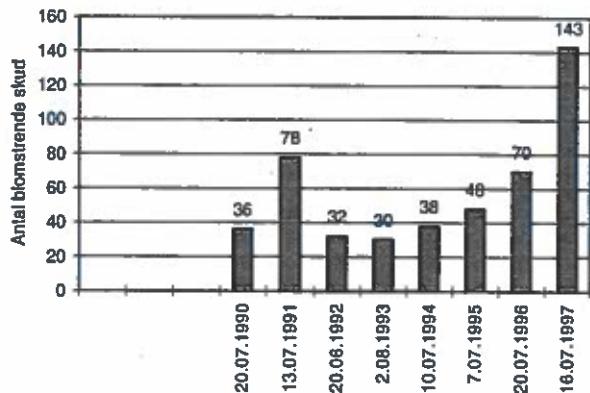

141. Øksendrup Skov, Fyns Amt

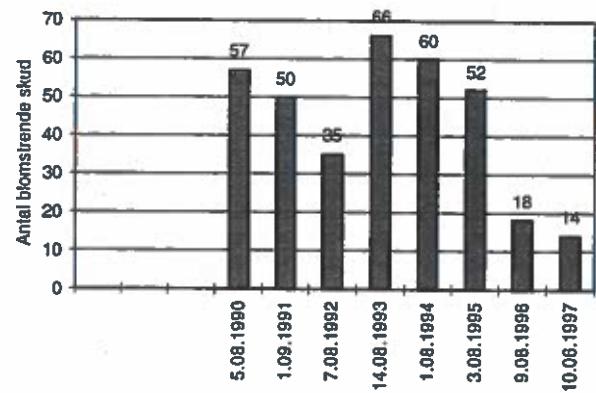

Skov-hullæbe

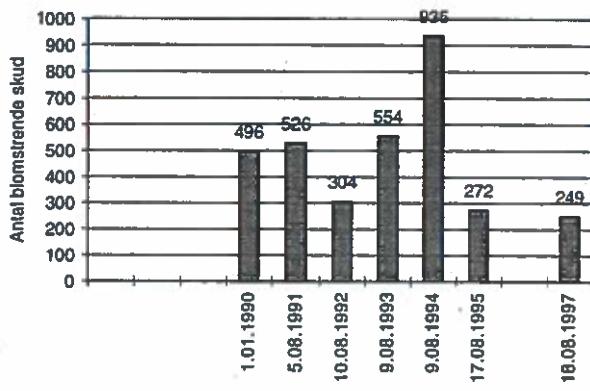
163. Kongelunden, Københavns Amt

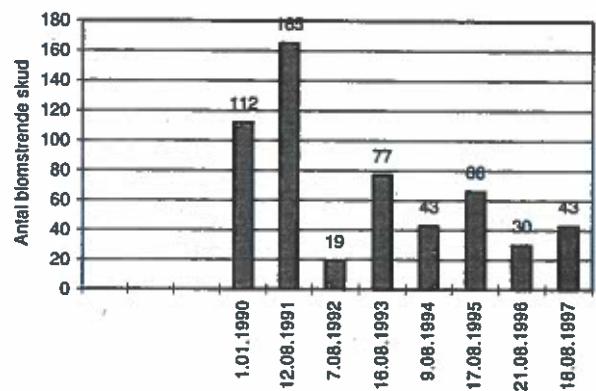
164. Vestskoven, Københavns Amt

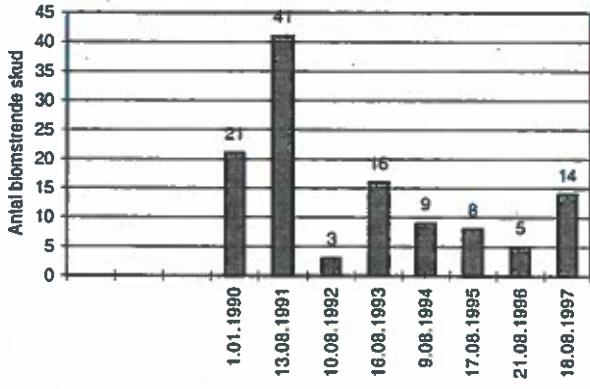
166. Jordlæse Bakker 1,2 & 5, Fyns Amt

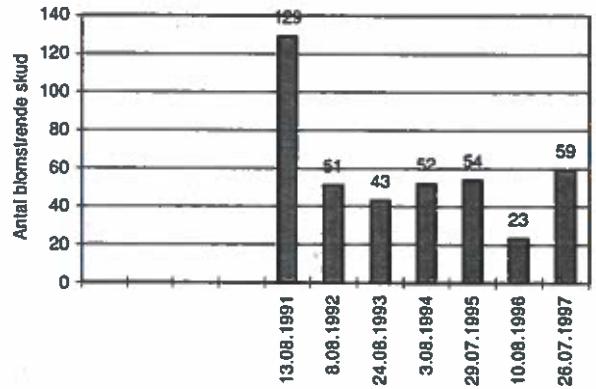
168. Jordlæse Bakker 3, Fyns Amt

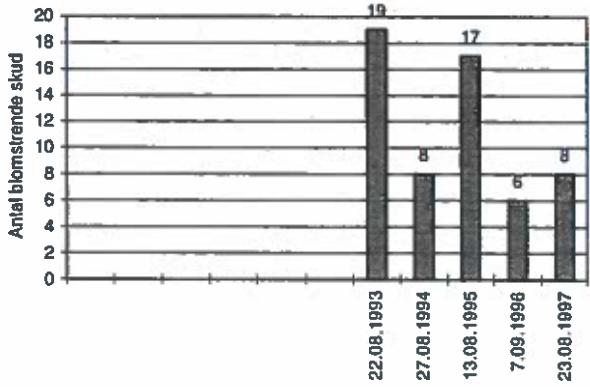
169. Jordlæse Bakker 4 & 6, Fyns Amt

170. Niels Bohrs Allé, Fyns Amt

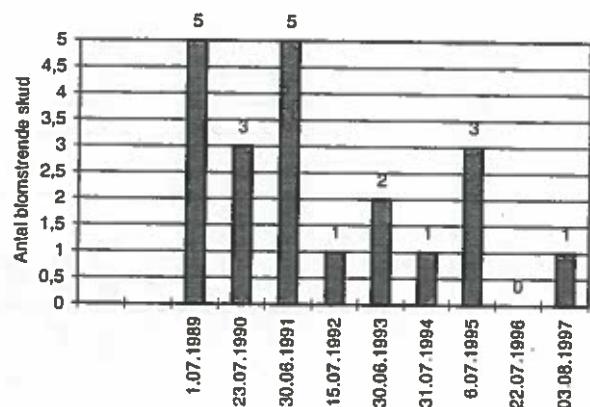

199. Trebroer Krat, Århus Amt

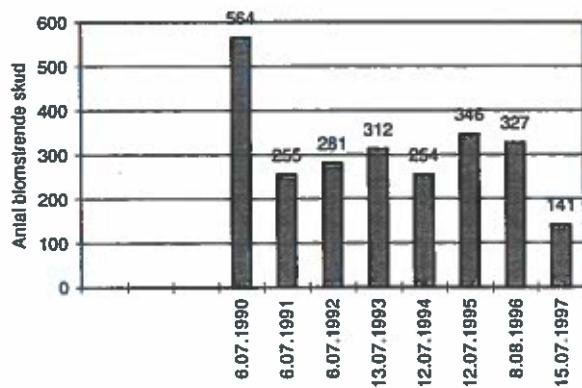
Storblomstret hullæbe

89. Høje Mørk 6, Storstrøms Amt

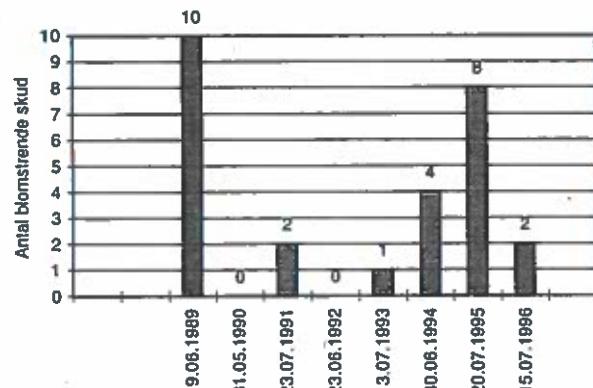

Sump-hullæbe

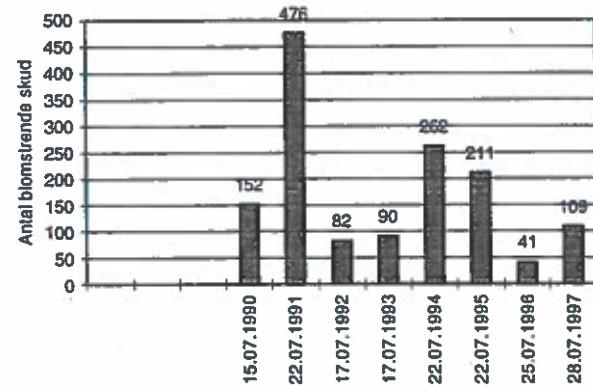
3. Liver Å, Nordjyllands Amt

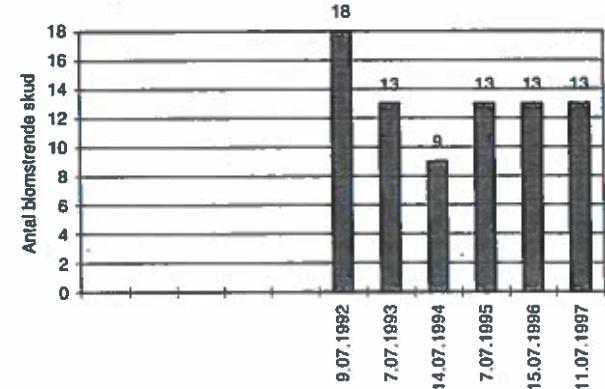
78. Lyng Mose, Viborg Amt

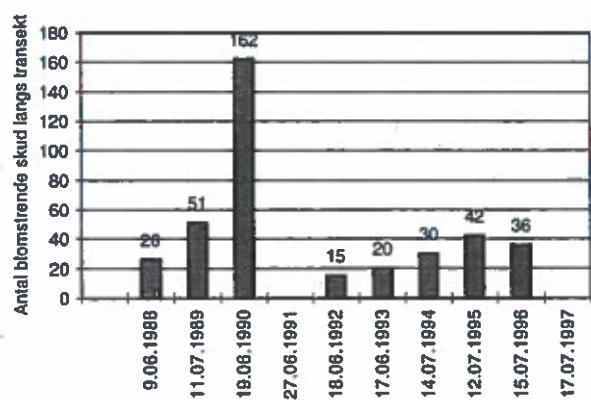
113. Valbjerg Sande, Nordjyllands Amt

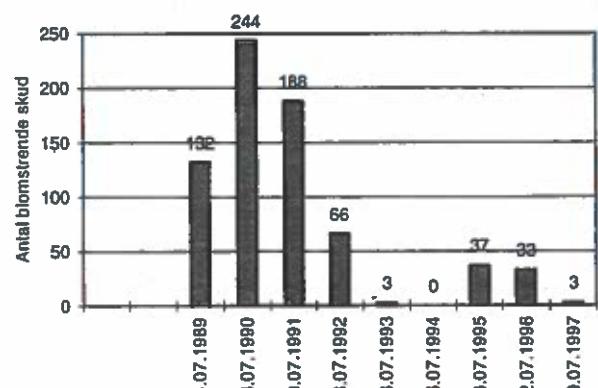
214. Udby Vig 4, Vestsjællands Amt

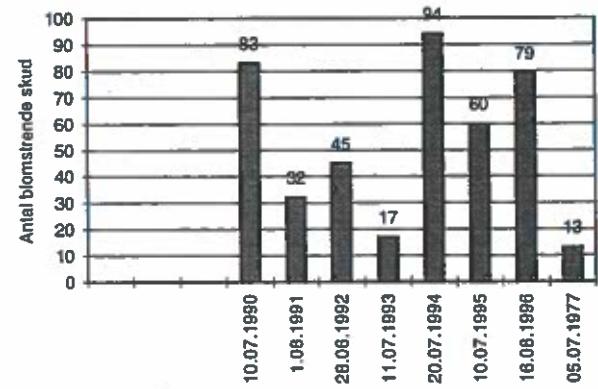
10. Kongsøre Hage, Århus Amt

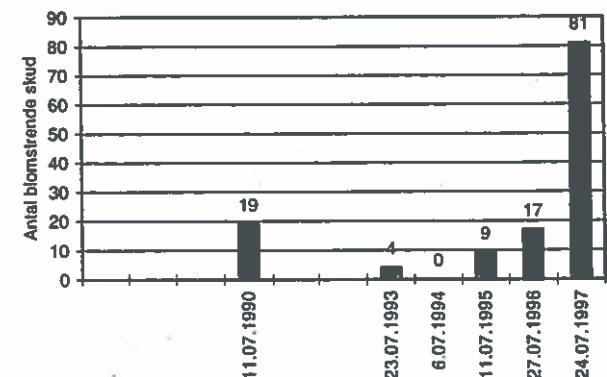
95. Ulvhale 2, Storstrøms Amt

123. Hellered Kær, Ringkøbing Amt

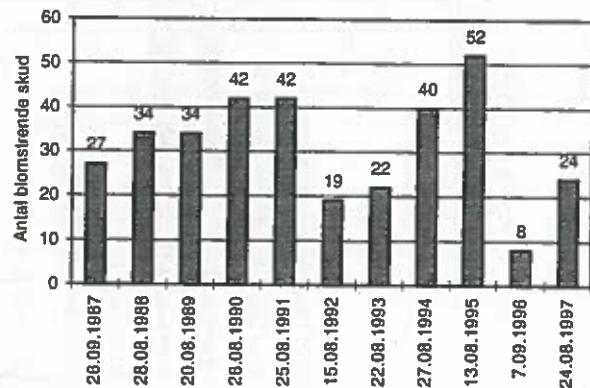

252. Holmegåards Mose 6, Storstrøms Amt

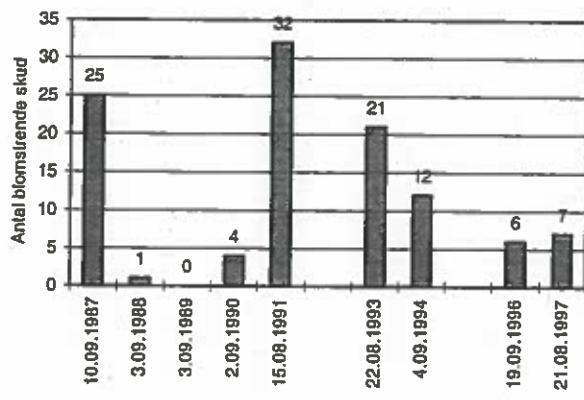

Tætblomstret hullæbe

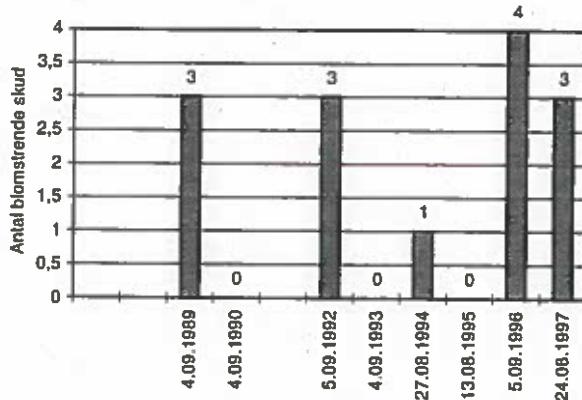
13. Havreballe Skov, Århus Amt

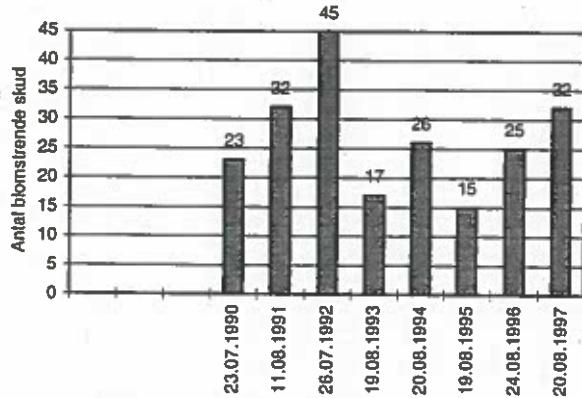
17. Haslund Skov 2, Århus Amt

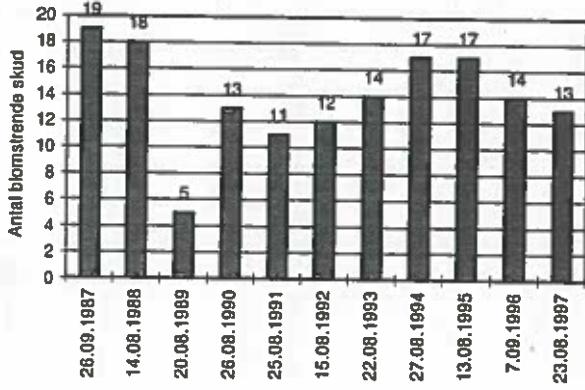
76. Moesgård Have, Århus Amt

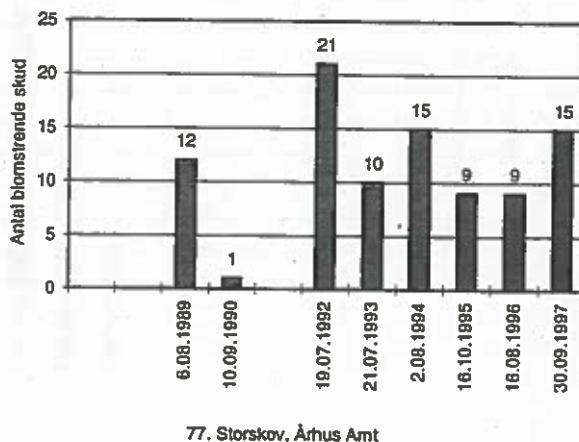
138. Karlsskov, Fyns Amt

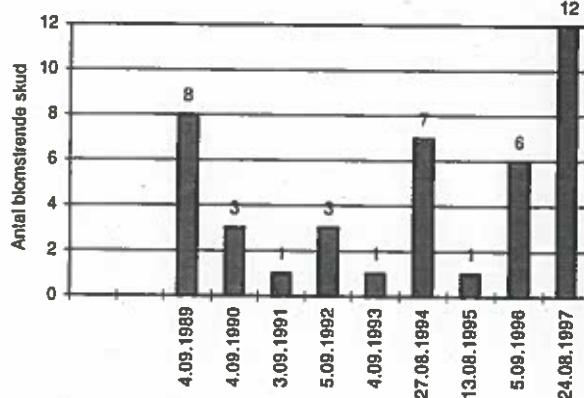
14. Hørsløv Krat, Århus Amt

28. Trede, Vejle Amt

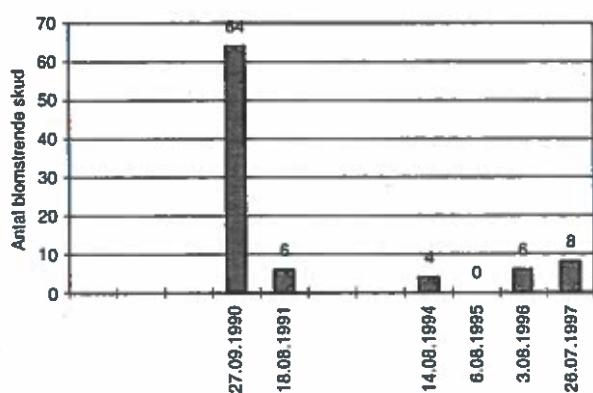

77. Storskov, Århus Amt

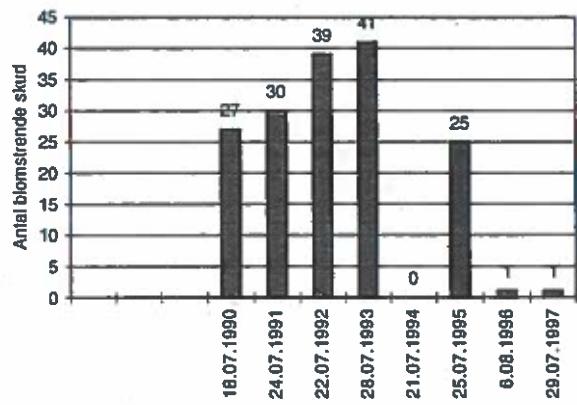

Almindelig knærød

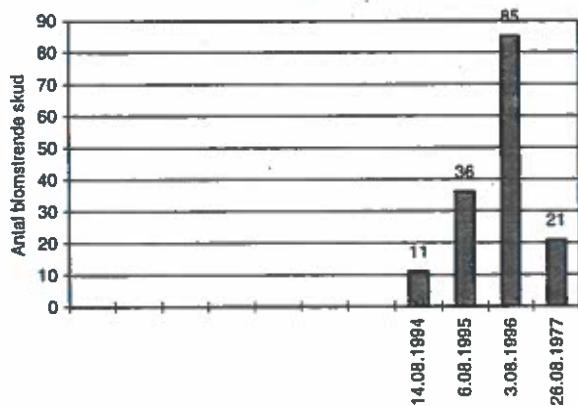
111. Svinkløv 2, Nordjyllands Amt

161. Tisvilde Hegn, Frederiksborg Amt

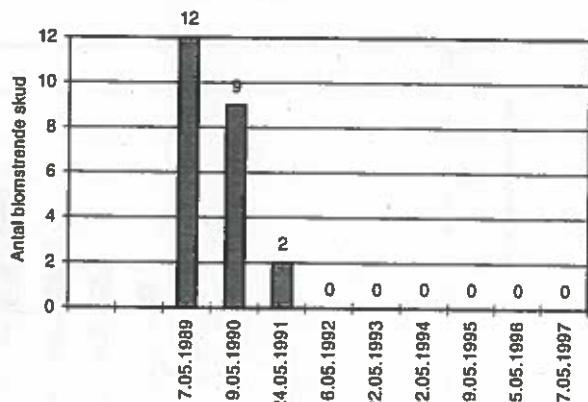

241. Svinkløv, Nordjyllands Amt

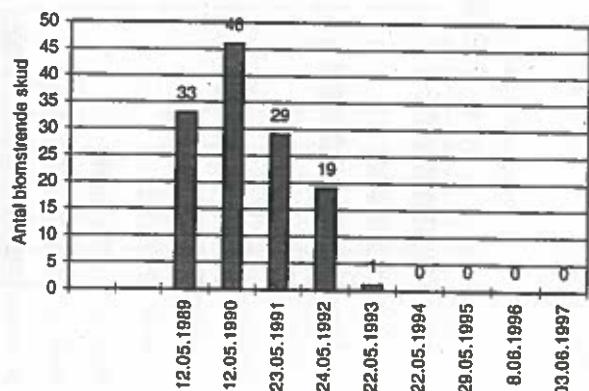

Koralrod

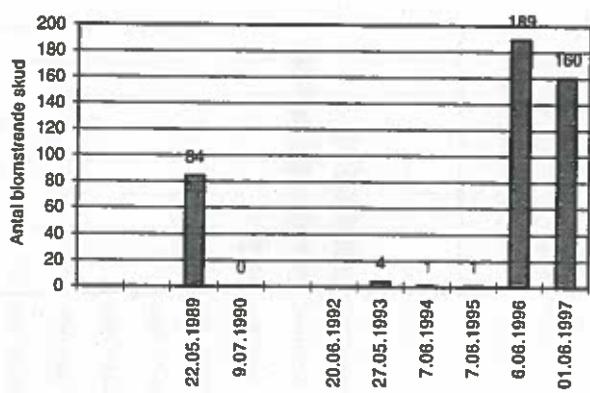
92. Høje Møn 1, Storstrøms Amt

94. Ulvhale 1, Storstrøms Amt

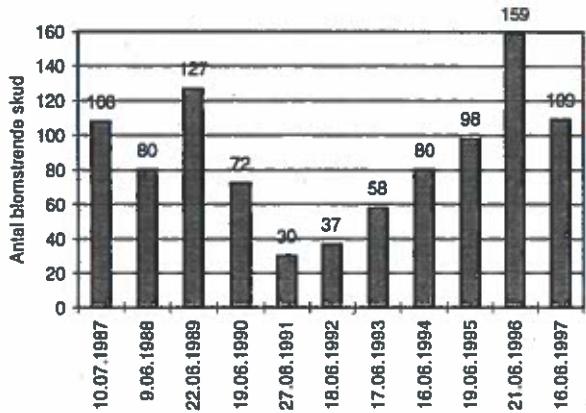

100. Insulinmosen, Københavns Amt

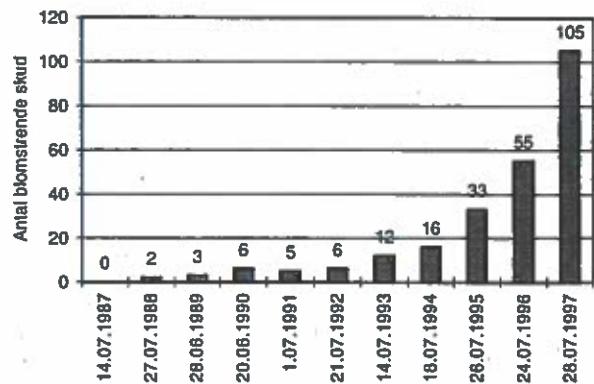

Mygbломст

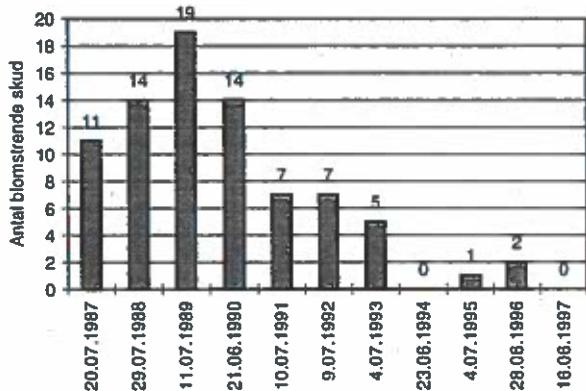
10. Konge Hage, Århus Amt

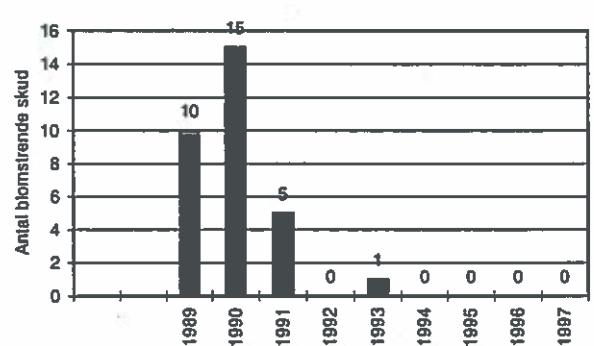
32. Urup Dam, Fyns Amt

42. Bagholdt Mose, Vestsjællands Amt

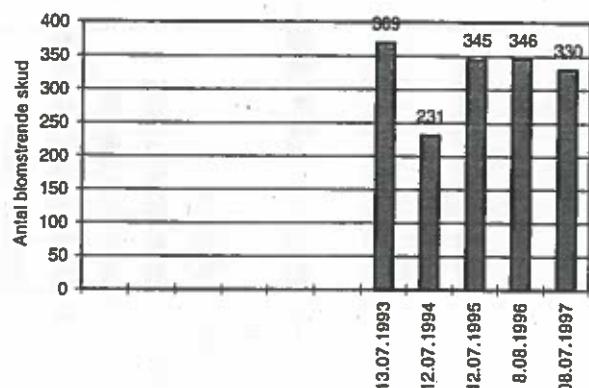

154. Holmegårds Mose 2, Storstrøms Amt

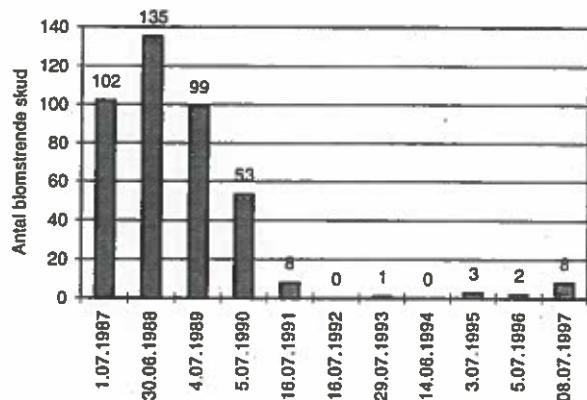

Pukkellæbe

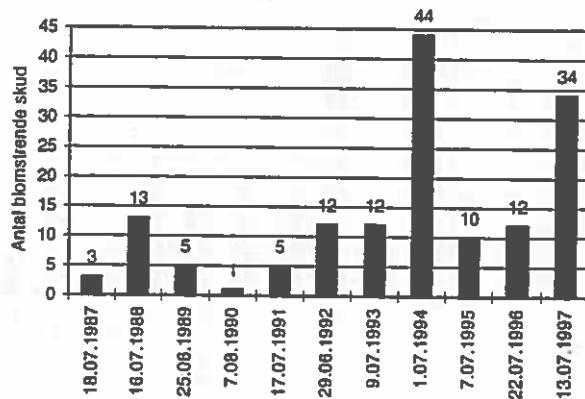
3. Liver Å, Nordjyllands Amt

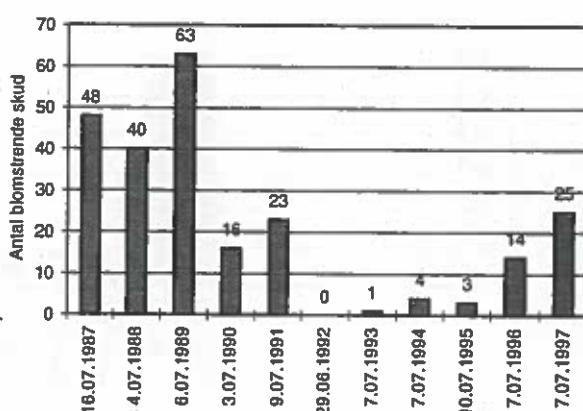
53. Lille Rørbæk, Frederiksborg Amt

46. Høje Møn 8, Storstrøms Amt

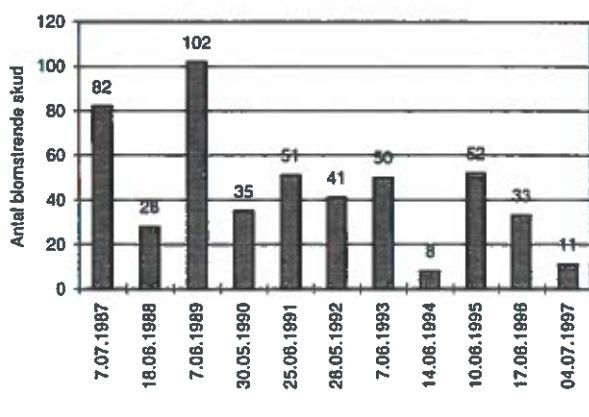

63. Tryggevælde Ådal, Roskilde Amt

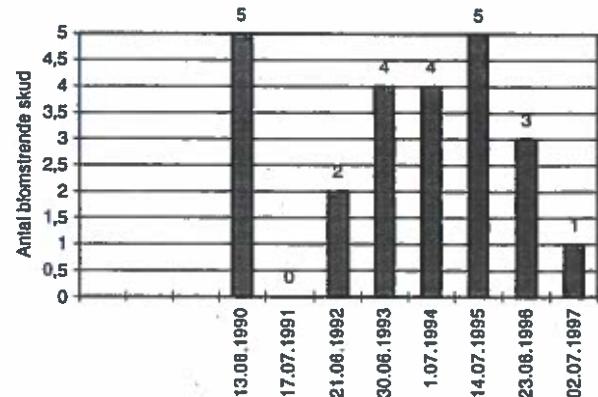

Hvidgul skovlilje

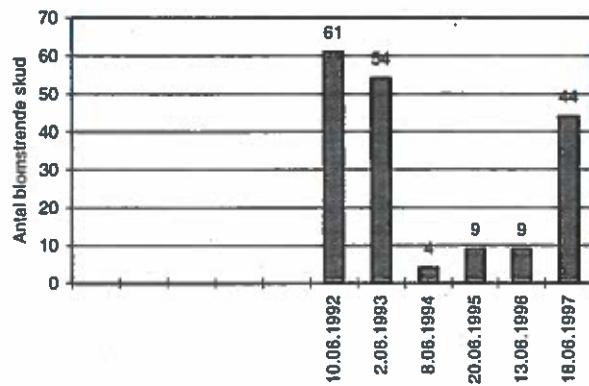
45. Fakse Kalkbrud, Storstrøms Amt

88. Høje Møn 7, Storstrøms Amt

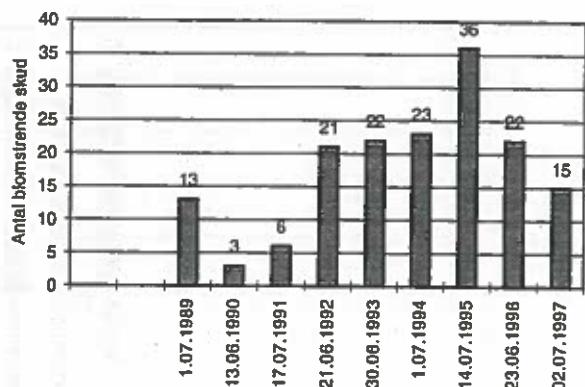

187. Hesnæs, Storstrøms Amt

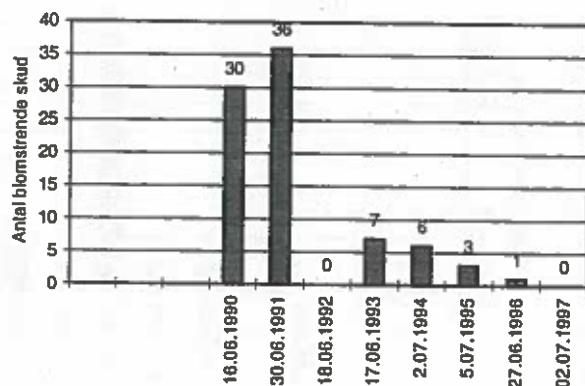

Rød skovlilje

88. Høje Mørk 7, Storstrøms Amt

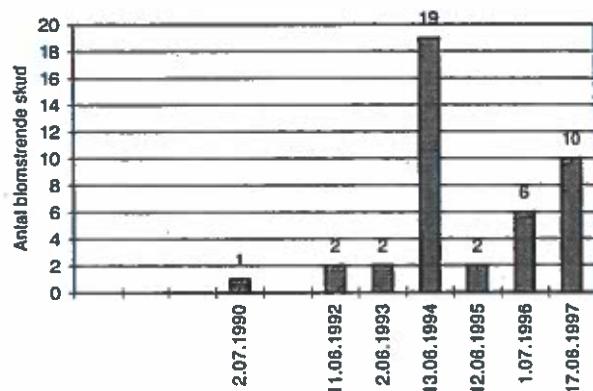

157. Høje Mørk 9, Storstrøms Amt

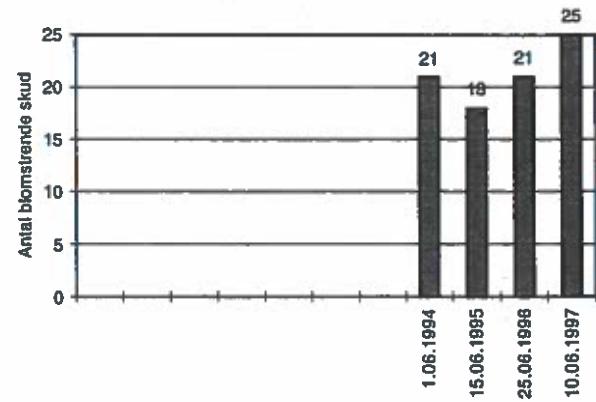

Sværd-skovlilje

122. Brejning Krat, Ringkøbing Amt

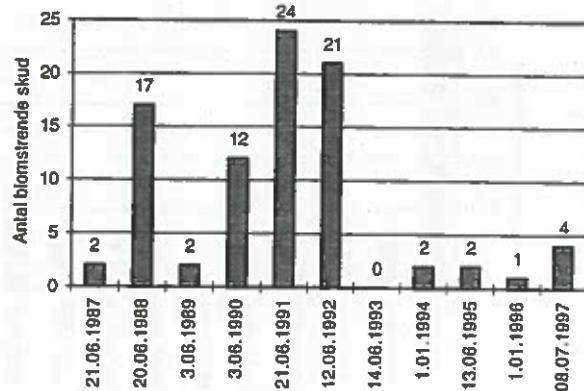

232. Vejle Fjord, Vejle Amt

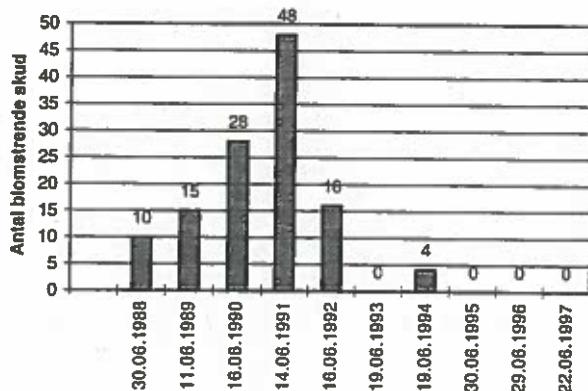

Hvid sækspore

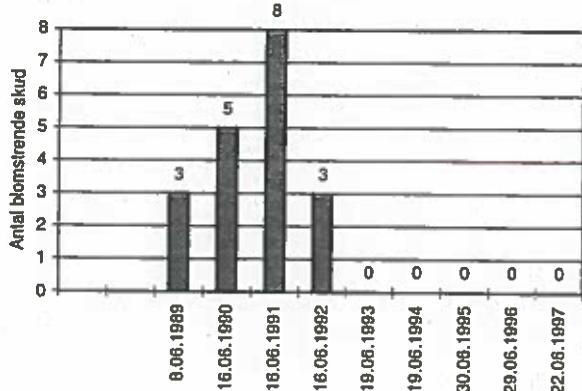
2. Viveterp, Nordjyllands Amt

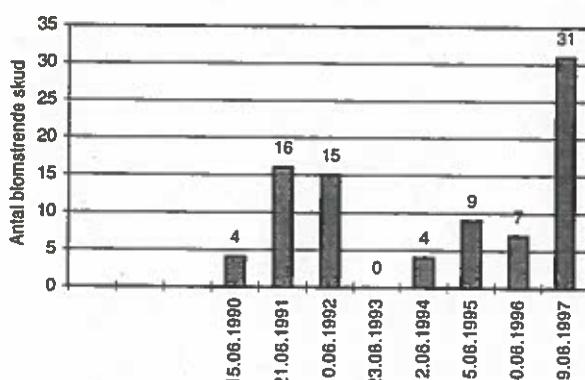
72. Skærum 1, Nordjyllands Amt

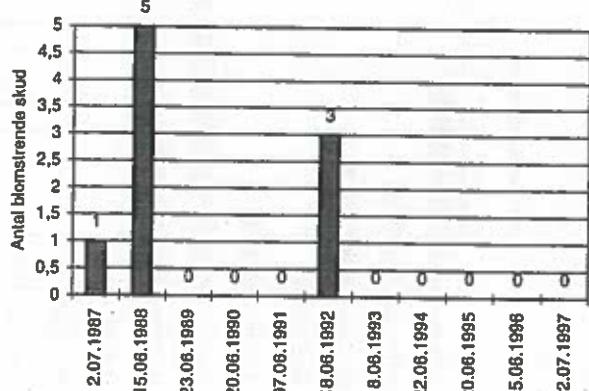
74. Skærum 3, Nordjyllands Amt

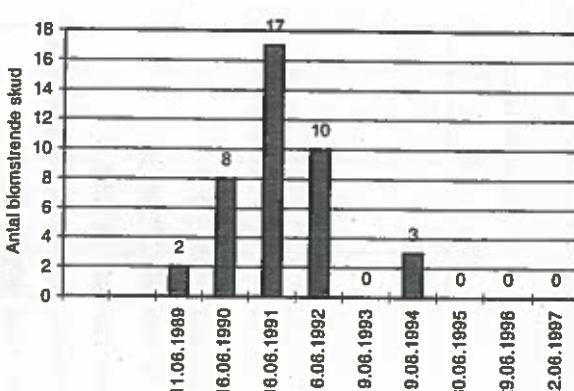
112. Tislum, Nordjyllands Amt

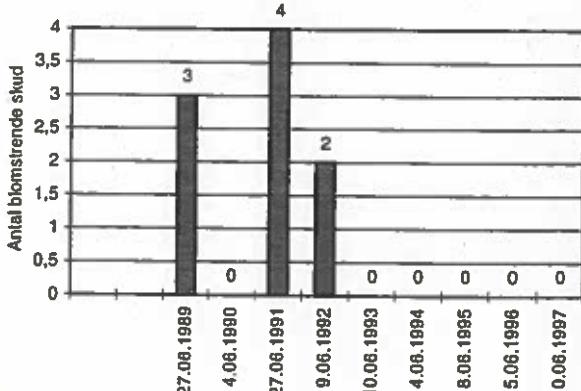
31. Lovrup, Sønderjyllands Amt

73. Skærum 2, Nordjyllands Amt

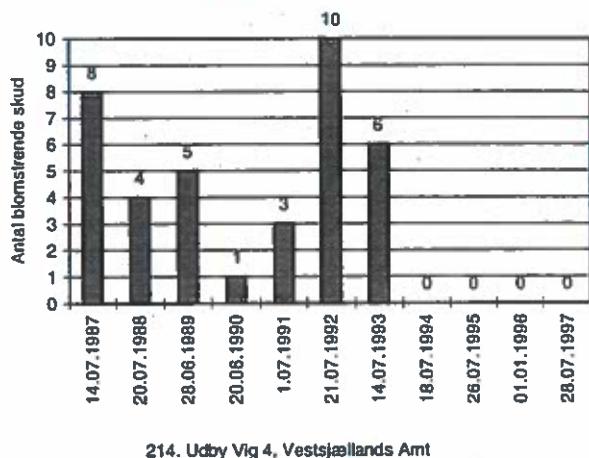

81. Nørre Snede, Vejle Amt

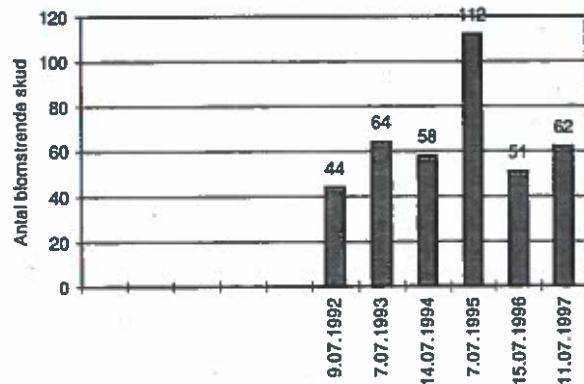
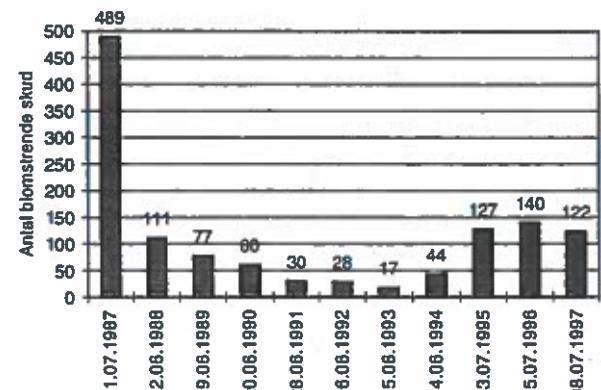

Langakset trådspore

32. Urup Darn, Fyns Amt

53. Lille Rørbæk, Frederiksborg Amt

Overvågning af danske orkidéer 1987 - 1997
 Antal blomstrende skud pr. år

Lok.nr.	Lokalitet	Dansk navn	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
<i>Københavns Amt</i>													
100	Insulinmosen	Sump-Hullæbe					0					15	26
100	Insulinmosen	Koralrod	84	0	0		0	4	1	1	1	189	160
100	Insulinmosen	Kødfarvet Gøgeurt		0	0		0					62	87
100	Insulinmosen	Skov-Gøgeurt		0	0		0					17	21
100	Insulinmosen	Skov-Hullæbe		0	0		0					95	113
100	Insulinmosen	Æghbladet Fliglæbe		0	1		0	1	1	1		87	94
101	Vestamager	Maj-Gøgeurt	201	2	1								
163	Kongehunden	Æghbladet Fliglæbe											
163	Kongelunden	Skov-Hullæbe											
164	Vestskoven	Skov-Hullæbe											
176	Store Hareskov	Skov-Hullæbe											
<i>Frederiksborg Amt</i>													
53	Kær v. Lille Rørbæk	Langakset Trædsøre	489	111	77	60	30	28	17	44	127	140	122
53	Kær v. Lille Rørbæk	Mygholmst.	102	135	99	53	1	8	0	1	0	0	0
53	Kær v. Lille Rørbæk	Pukkellæbe			1						3	2	8
54	Jægerspris	Bakke-Gøgelige											
54	Jægerspris	Skov-Gøgeurt											
54	Jægerspris	Plettet Gøgeurt	152	292	212	197	234	318	128	251	263	295	240
55	Mose øst for Gerlev	Maj-Gøgeurt							4	1	1		
55	Mose øst for Gerlev	Kødfarvet Gøgeurt	142 *	226	274	115	146	113	151	153	99	41	41
56	Kær v. Slangerup	Maj-Gøgeurt	51	51	73	35	34	7	50	55	57	61	61
57	Krogenlund Mose	Skov-Hullæbe											
57	Krogenlund Mose	Maj-Gøgeurt	5171 *	7597 *	14081 *	11246	17308	16443	15251	11150	14251	11912	10320
57	Krogenlund Mose	Kødfarvet Gøgeurt							56	50	17	40	22
58	Kær v. Lyngørup	Kødfarvet Gøgeurt	591 *	335 *	133	0	0	0	0				
59	Møllekrogen I	Kødfarvet Gøgeurt											
59	Møllekrogen I	Skov-Gøgeurt	774 *	863 *	108	87	553	348	146	241	241	2	10
60	Selsø Sø	Maj-Gøgeurt	144	173							430	285	205
60	Selsø Sø	Kødfarvet Gøgeurt									27	12	
61	Ellemosen	Maj-Gøgeurt	110	170	200								
61	Ellemosen	Kødfarvet Gøgeurt											
98	Lave Skov	Glat Hullæbe											
98	Lave Skov	Skov-Hullæbe											
159	Bastrup Sø	Sump-Hullæbe											
160	Bramsholm	Skov-Gøgeurt											
160	Bramsholm	Skov-Gøgelige											
161	Tvisilde Hegn	Alm. Knærod											
173	Stenholt Mølle	Kødfarvet Gøgeurt	56	52	31	5	5	22	1	1	1	1	1

Overvågning af danske orkidéer 1987 - 1997 Antal blomstrende skud pr. år

Overvågning af danske orkidéer 1987 - 1997
Antal blomstrende skud pr. år

Lok.nr.	Lokalitet	Dansk navn	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
<i>Vestjyllands Amt</i>													
213	Udby Vig 3	Sælø-Gøgeurt							80	62	85	68	59
214	Udby Vig 4	Hvidgul Gøgeurt						1	1	3	6	4	4
214	Udby Vig 4	Kødfarvet Gøgeurt						6	8	2	1	4	4
214	Udby Vig 4	Langkset Træspore						44	64	58	112	51	62
214	Udby Vig 4	Maj-Gøgeurt						17	88	56	91	103	5
214	Udby Vig 4	Sump-Hullæbe											
215	Udby Vig	Pletet Gøgeurt						203	18	13	9	13	13
215	Udby Vig	Sump-Hullæbe						553	31				
215	Udby Vig	Kødfarvet Gøgeurt											
216	Suserup Skov - odden	Ægbladet Fliglæbe											
216	Suserup Skov	Glat Hullæbe											
217	Fredenskilde Skov SØ	Maj-Gøgeurt											
218	Stenhushvænge Skov	Treiblomstret Hullæbe											
250													20
<i>Storstrøms Amt</i>													
41	Sønderskov	Tyndkset Gøgeurt	66	60	13	29	27	11	13	2	2	2	1
44	Bønsvig Strand	Sælø-Gøgeurt	354	279	256	598	484	10	111	47	329	281	145
44	Bønsvig Strand	Maj-Gøgeurt		55	44	9	16	16	10	1	78	182	101
44	Bønsvig Strand	Kødfarvet Gøgeurt			3	1	0	0	0				
45	Fakse Kalkbrud	Hvidgul Stovlilje	82	28	102	35	51	41	50	8	52	33	2
46	Høje Møn 8	Pukkellæbe	3	13	5	1	5	12	12	44	10	12	11
87	Høje Møn 5	Stor Gøgeurt				1	1						
87	Høje Møn 5	Skov-Gøgelilje											
87	Høje Møn 5	Horndrager	13	48	78	93	258	135	168	184	632	236	216
87	Høje Møn 5	Ægbladet Fliglæbe											
88	Høje Møn 7	Rød Skovlilje		13	3	6	21	22	23	36	22	15	
88	Høje Møn 7	Rød Hullæbe											
88	Høje Møn 7	Rederod											
88	Høje Møn 7	Hvidgul Skovlilje											
89	Høje Møn 6	Storbłomstret Hullæbe											
90	Høje Møn 4	Rød Hullæbe	5	3	5	1	2	1	3	0	1	1	
90	Høje Møn 4	Rederod	16	8	10	8	4	4	8	9	8	8	
90	Høje Møn 4	Skov-Hullæbe											
91	Høje Møn 3	Skov-Gøgelilje											
91	Høje Møn 3	Skov-Gøgelilje											
91	Høje Møn 3	Skov-Gøgeurt											
91	Høje Møn 3	Slor Gøgeurt											
91	Høje Møn 3	Ægbladet Fliglæbe											
91	Høje Møn 3	Korulfrod											
92	Høje Møn 1	Korulfrod	12	9	2	0	0	0	0	0	0	0	0
94	Ulvshale 1	Sump-Hullæbe	33	46	29	19	1	0	0	0	0	0	0
95	Ulvshale 2	Kødfarvet Gøgeurt	132	244	188	66	3	0	0	37	33	3	3
95	Ulvshale 2	Ægbladet Fliglæbe	3	3	0								
146	Væggerfæse	421	363	313	257	312	153	68	139				

Overvågning af danske orkidéer 1987 - 1997
Antal blomstrende skud pr. år

Lok.nr.	Lokalitet	Dansk navn	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
	Storstrøms Amt												
147	Bonet	Tyndakset Gøgeurt	79	116	220	261	249	458	389	494			
148	Flintinge Å	Kødfærvet Gøgeurt	199	140	131	70	126	118	52	108			
148	Flintinge Å	Maj-Gøgeurt		16	36	78	111	53	165	164			
149	Frejlev Skov 1	Ægbladet Fliglæbe		2	3					2			
149	Frejlev Skov 1	Skov-Gøgeurt	113	84	90	88	57	66	127	38			
150	Frejlev Skov 2	Skov-Gøgelijc	49	44	62	67	85	63	33	7			
150	Frejlev Skov 2	Skov-Hullæbe			1								
150	Frejlev Skov 2	Ægbladet Fliglæbe	7	19	1	4	5	3	8	2			
151	Frejlev Strand 1	Kødfærvet Gøgeurt	1	3	8	3	1	13	2	0			
151	Frejlev Strand 1	Maj-Gøgeurt		3	53	25	32	12	7	12			
151	Frejlev Strand 1	Skov-Gøgeurt	32	31	104	157	135	178	186	69			
152	Frejlev Strand 2	Maj-Gøgeurt		85	41					1			
153	Holmegårds Mose 1	Hjerlelæbe	12	46	16	0	10	12	2	0			
154	Holmegårds Mose 2	Kødfærvet Gøgeurt		2	2	0	2	0	0	0			
154	Holmegårds Mose 2	Mygblostm	10	15	5	0	1	0	0	0			
154	Holmegårds Mose 2	Sump-Hullæbe											
155	Holmegårds Mose 3 (II)	Hjerlelæbe		22	2	0	1	1	1	30			
156	Holmegårds Mose 4 (III)	Hjerlelæbe		5	6	0	11	0	0	0			
157	Høje Møn 9	Rød Skovløje		30	36	0	7	6	3	1	0		
158	Korselitse	Ægbladet Fliglæbe		8	5	3	1	9	11	2	2		
158	Korselitse	Skov-Hullæbe						1		8			
158	Korselitse	Skov-Gøgeurt								57			
158	Korselitse	Skov-Gøgelijc											
177	Holbækvænge Skov	Tyndakset Gøgeurt	61	75	86	38	82	73	57				
179	Vilse Vesterskov	Ægbladet Fliglæbe		21	16	13	3	12	9	4			
179	Vilse Vesterskov	Skov-Gøgelijc			3	3	5	10	7				
179	Vilse Vesterskov	Tyndakset Gøgeurt			46	27	75	40	35				
187	Hesnæs	Hvidigt Skovløje			6	2	18	23	7				
220	Bøtø Dige	Tyndakset Gøgeurt			61	54	4	9	9	44			
226	Høje Møn 2	Ægbladet Fliglæbe			43	4	38	31	74	81			
226	Høje Møn 2	Stor Gøgeurt			8	14	9	11	13	8	20		
226	Høje Møn 2	Maj-Gøgeurt		1	4	3	6	7	9	2			
235	Jarskov	Skov-Gøgeurt		8	9	10	11	5	4	12	7	11	
235	Jarskov	Maj-Gøgeurt			50		50	31	60 ca	12	53		
235	Jarskov	Salep-Gøgeurt			75	45	7	23	48	66			
235	Jarskov	Tyndakset Gøgeurt			10			1	1	16	21		
251	Holmegård Mose 5 (I)	Hjerlelæbe		1	3	0	0	0	0	0	0		
252	Holmegård Mose 6	Sump-Hullæbe			19	4	4	0	9	98			
253	Høvblege	Sump-Hullæbe								113	9		
253	Høvblege	Skov-Gøgeurt											9

Overvågning af danske orkidéer 1987 - 1997
Antal blomstrende skud pr. år

Lok.nr.	Lokalitet	Dansk navn	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
<i>Bornholms Amt</i>													
47	Skovgårdslejken	Skrueks	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0
48	Kongensmark	Salep-Gøgeurt	176	0	0	14	4	4	465	>			
49	Kæsegård	Skov-Gøgejlige	20										
49	Kæsegård	Hylde-Gøgeurt	217 *	25 *	253	331 *	495 *	588 *	498 *	890 *	982	731	
50	Kallestætsgård 1	Hylde-Gøgeurt	56 *										
51	Loftsgårdskov	Alm. Knærod	27	25									
51	Kroggårdslejken, Roberststale	Plejet Knærod	20	18									
52	Bakkegård, Stenbøj	Skrueks	0	0	0	0	0	67	60	55	254		
120	Råmersdal, Nybørs	Hylde-Gøgeurt											
134	Agtini Østerhors	Tyndakset Gøgeurt											
182	Jonstrup	Maj-Gøgeurt											
184	Paradisbakkerne	Sump-Hullæbe											
184	Langenbjerg	Maj-Gøgeurt											
237	Malkvern, Skansen	Hylde-Gøgeurt											
238	Gadegaard	Hylde-Gøgeurt											
239	Gadegaard	Salep-Gøgeurt											
240	Gadegaard	Maj-Gøgeurt											
240	Gadegaard	Plejet Gøgeurt											
240	Gadegaard	Skov-Hullæbe											
		Tyndakset Gøgeurt											
<i>Fyns Amt</i>													
32	Urup Dam	Langakset Tridspore	8	4	5	1	3	10	6	0	0	0	
32	Urup Dam	Mygblomst	0	2	3	6	5	6	12	16	33	33	105
33	Karlsskov 2	Stor Gøgeurt	60	57	75	80	0						
83	Thurp	Skrueks											
138	Karlsskov 1	Tæthblomstret Hullæbe											
138	Karlsskov 1	Rederod											
		Skov-Hullæbe											
		Maj-Gøgeurt											
		Glat Hullæbe											
		Glat Hullæbe											
		Skov-Hullæbe											
		Skov-Hullæbe											
		Skov-Hullæbe											
		Skov-Hullæbe											
		Skov-Hullæbe											
		Plejet Gøgeurt											
		Skov-Hullæbe											
		Bakke-Gøgejlige											
		Maj-Gøgeurt											
		Maj-Gøgeurt											
		Hudevad Kær											

Overvågning af danske orkidéer 1987 - 1997
Antal blomstrende skud pr. år

Lok.nr.	Lokalitet	Dansk navn	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
	<i>Fyns Amt</i>												
172	Hudevad Kær	Plejet Gøgeurt											
206	Smuttehaver	Skov-Hullæbe											
206	Smuttehaver	Ægbladet Fliglæbe											
245	Svinchavestkov	Skov-Gøgelijje											
245	Svinchaveskov	Skov-Hullæbe											
246	Vibesholm Enge 1	Plejet Gøgeurt											
246	Vibesholm Enge 1	Tyndakset Gøgeurt											
247	Hegningen, Heltæs	Tyndakset Gøgeurt											
248	Karlskov 2	Stor Gøgeurt											
	<i>Sjælland/Lolland's Amt</i>												
4	Paradisgårdskov	Tyndakset Gøgeurt											
31	Lovrup	Hvid Sækspore											
31	Lovrup	Bække-Gøgelijje											
126	Brændesbøl Skov	Ægbladet Fliglæbe											
126	Brændesbøl Skov	Tyndakset Gøgeurt											
127	Cathrinesminde 1	Ægbladet Fliglæbe											
127	Cathrinesminde 1	Skov-Hullæbe											
127	Cathrinesminde 1	Skov-Gøgeurt											
128	Cathrinesminde 2	Skov-Hullæbe											
128	Cathrinesminde 2	Skov-Gøgeurt											
128	Cathrinesminde 2	Ægbladet Fliglæbe											
129	Høruphav	Skov-Hullæbe											
130	Lambjergskov 1	Ægbladet Fliglæbe											
131	Lambjergskov 2	Tyndakset Gøgeurt											
132	Mosen	Tyndakset Gøgeurt											
132	Mosen	Skov-Gøgelijje											
133	Møllested	Maj-Gøgeurt											
133	Møllested	Ægbladet Fliglæbe											
135	Sebbelev Skov	Tyndakset Gøgeurt											
186	Humblebjerg 4	Skov-Gøgelijje											
186	Humblebjerg 4	Maj-Gøgeurt											
189	Helms Poldc.	Plejet Gøgeurt											
190	Lakolk 1	Sump-Hullæbe											
202	Lambjergskov 3	Ægbladet Fliglæbe											
203	Sotrup Storskov	Ægbladet Fliglæbe											
203	Sotrup Storskov	Tyndakset Gøgeurt											
204	Gammelmark	Maj-Gøgeurt											
228	Humblebjerg 1	Plejet Gøgeurt											
228	Humblebjerg 1	Ægbladet Fliglæbe											
229	Humblebjerg 2	Plejet Gøgeurt											
229	Humblebjerg 2	Plejet Gøgeurt											
231	Humblebjerg 3	Kødfarvet Gøgeurt											
254	Lakolk 2	Kødfarvet Gøgeurt											

Overvågning af danske orkidéer 1987 - 1997
Antal blomstrende skud pr. år

Lok.nr.	Lokalitet	Dansk navn	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
<i>Ribe Amt</i>													
82	Vrigum	Sump-Hullæbe	113	121									
136	Skifteme 1	Hjerlejæbe											
137	Skifteme 2	Hjerlejæbe											
191	Hviding St. I	Maj-Gøgeurt											
192	Kløbygård Pl.	Skov-Hullæbe											
205	Lundsmark	Plejet Gøgeurt											
225	Hviding St. II	Tyndakset Gøgeurt											
225	Hviding St. II	Maj-Gøgeurt											
<i>Vejle Amt</i>													
27	Staksrode Skov 2	Langsøret Gøgejlje	111	130	100	259	189	28	180	101	39	43	
27	Staksrode Skov 2	Slør Gøgeurt											
28	Trelde	Slør Gøgeurt	59	111 *	70 *	168	176	2	3	1	2	6	
28	Trelde	Slør Gøgeurt											
28	Trelde	Skov-Hullæbe											
28	Trelde	Tætblomstret Hullæbe											
28	Trelde	Rederod	1	0	12	1	0	6	2	0	1	0	3
28	Trelde	Langsøret Gøgejlje											
29	Staksrode Skov I	Slør Gøgeurt											
29	Staksrode Skov I	Afgbladet Fliglæbe	250 c*	136 *	148 *	69	201	182	72	98	142 *	22	120
29	Staksrode Skov I	Langsøret Fliglæbe	16	17	16	5	24	11	12	7	8	6	14
29	Staksrode Skov I	Langsøret Gøgejlje											
29	Staksrode Skov I	Rederod											
29	Staksrode Skov I	Glat Hullæbe											
29	Staksrode Skov I	Tyndakset Gøgeurt											
30	Vorsø 1	Skov-Hullæbe	2	1	3	2	1						
30	Vorsø 1	Tyndakset Gøgeurt											
81	Nørre Snede	Skov-Hullæbe											
185	Vorsø Vesterskov	Hvid Sæspore											
232	"Vejle Fjord"	Tyndakset Gøgeurt	0	3	0	4	2	2	3	5	5	0	0
		Sværd-Skvilje											
<i>Ringkøbing Amt</i>													
26	Tippeme	Vestlig Maj-Gøgeurt	1	9	29	50	47	73	29	35	23		
26	Tippeme	Kødfarvet Gøgeurt	126	158 *	188	192	188	88	56	36			
122	Brejning Krt	Sværd-Skvilje			1	2	2	2	19	2	6	10	
123	Hellerød Kør	Sump-Hullæbe			83	32	45	17	94	60	79	13	
124	Lyngs Drag	Plejet Gøgeurt			24	1	1						
124	Lyngs Drag	Kødfarvet Gøgeurt			98	19	18						
125	Østrup Langdysser	Plejet Gøgeurt	71	36	41	5	24	139	105	146			
201	Habrobre Tangs	Purpur-Gøgeurt			87	210	238	265	278	250			
201	Habrobre Tangs	Kødfarvet Gøgeurt	1	1	5	1	1	1	1	1	3		

Overvågning af danske orkidéer 1987 - 1997
Antal blomstrende skud pr. år

Lok.nr.	Lokalitet	Dansk navn	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
	Aarhus Amt												
9	Enebærstykket	Hylde-Gøgeurt	94	117	38	23	19	22	17	7	9	36	
10	Kongsgåre Høje	Maj-Gøgeurt	69	113	36	81	86	79	151	157	101	128	
10	Kongsgåre Høje	Mygholmst	108	80	127	72	30	37	58	80	159	109	
10	Kongsgåre Høje	Sump-Hullæbe		26	51	162	15	20	30	42	36	1238	
11	Rævehækken	Salep-Gøgeurt	107	343	555	512	711	737	311	662	978	617	1541
11	Rævehækken	Maj-Gøgeurt		1	0	1	1	1	1	52	61	2	20
11	Rævehækken	Konalrod		77	19	6	130	42	42	19	22	40	52
12	Gjerrild N.strand	Tætholmstret Hullæbe	27	34	34	42	4	2	3	3	8	8	33
13	Havreballe Skov	Skov-Hullæbe											2
13	Havreballe Skov	Skov-Hullæbe											2
14	Hørsvøl Krt	Tætholmstret Hullæbe	19	18	5	13	11	12	14	17	17	14	13
14	Hørsvøl Krt	Ridder-Gøgeurt	12	10	5	0	0	0	0	0	0	0	1
15	Dania	Ægbladet Fliglæbe		1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
16	Haslund Skov 1	Tyndakset Gøgeurt	22	28	25	46	37	43	37	37	54	54	10
16	Haslund Skov 1	Skov-Hullæbe											10
17	Haslund Skov 2	Tætholmstret Hullæbe	25	1	0	4	32	21	12	12	16	16	7
17	Haslund Skov 2	Maj-Gøgeurt	186	171	69	61	170	181	167	167	284	284	19
18	Fussingø	Maj-Gøgeurt											
68	Frisenvold	Ægbladet Fliglæbe											
75	Gydeløkke Skov	Rederod											
75	Gydeløkke Skov	Skov-Hullæbe											
75	Gydeløkke Skov	Tyndakset Gøgeurt											
75	Gydeløkke Skov	Tætholmstret Hullæbe											
75	Gydeløkke Skov	Tætholmstret Hullæbe	3	0	0	2	3	0	1	0	0	4	3
76	Moesgård Have	Skov-Hullæbe	0	0	0	0	0	1	1	0	0	3	4
76	Moesgård Have	Tætholmstret Hullæbe	8	3	1	3	1	3	1	7	1	6	12
77	Storskov	Skov-Hullæbe	1	0	6	3	7	7	2	2	2	14	11
77	Storskov	Tyndakset Gøgeurt											3800
114	Cylling Skov	Tyndakset Gøgeurt											
116	Jernhatten	Tyndakset Gøgeurt											
117	Søby Fredskov	Tyndakset Gøgeurt											
118	Østergrådt Skov	Tyndakset Gøgeurt											
174	Havbakken	Salep-Gøgeurt											
175	Faldals Bakke	Salep-Gøgeurt											
178	Nederskov	Tyndakset Gøgeurt											
178	Nederskov	Skov-Hullæbe											
199	Trebroer Krt	Skov-Hullæbe											
199	Trebroer Krt	Glat Hullæbe											
233	Møgelskår	Salep-Gøgeurt											

Overvågning af danske orkidéer 1987 - 1997
Antal blomstrende skud pr. år

Lok.nr.	Lokalitet	Dansk navn	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Viborg Amt													
19	Mønsted 3 Krøgsø	Plettet Gøgeurt	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Mønsted 3 Krøgsø	Hvid Sækspore	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Mønsted 1 BlegNV	Bakke-Gøgeurt	26	26	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Mønsted 1 BlegNV	Hvid Sækspore	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Mønsted 1 BlegNV	Plettet Gøgeurt											
21	Mønsted 2 Blegsgå	Hvid Sækspore	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Mønsted 2 Blegsgå	Maj-Gøgeurt											
22	Hørup	Maj-Gøgeurt	47	64	25	24	52	18	82	12	1	0	7
22	Hørup	Kødfarvet Gøgeurt	3	5	6	15	0	0	0	0	0	0	0
22	Hørup	Purpur-Gøgeurt	6	2	24	5							
23	Kårup 1	Maj-Gøgeurt	1	7	1								
23	Kårup 1	Kårupet Gøgeurt		1	0								
23	Kårup 1	Plettet Gøgeurt	3	5									
23	Kårup 1	Purpur-Gøgeurt	17	1									
24	Kårup 2	Plettet Gøgeurt	14										
25	Skarregård	Purpur-Gøgeurt											
25	Skarregård	Plettet Gøgeurt	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Skarregård	Kødfarvet Gøgeurt	13	4	4	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Skarregård	Maj-Gøgeurt	13	6	1	0	0	0	0	0	0	0	0
78	Lyngé Mose	Plettet Gøgeurt	10	14	0	6	1	1	3	3	3	3	0
78	Lyngé Mose	Maj-Gøgeurt											
78	Lyngé Mose	Kødfarvet Gøgeurt	12	6	0	2	1	1	1	1	1	1	1
78	Lyngé Mose	Purpur-Gøgeurt	8	6	0	2	0	0	0	0	0	0	0
78	Lyngé Mose	Sump-Hultebe	10	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
79	Tømmerby Fjord	Purpur-Gøgeurt	41	34	48	10	0	0	0	0	0	0	0
79	Tømmerby Fjord	Kødfarvet Gøgeurt	77	68	98	0	1	4	4	4	4	4	2
104	Brokær	Sump-Hultebe	4										
119	Karup	Maj-Gøgeurt											
121	Ulstrup	Skov-Hultebe	440	44									
224	Mønsted 4 Krogn.	Hvid Sækspore	0	0									
230	Kårup 3	Plettet Gøgeurt											
230	Kårup 3	Maj-Gøgeurt											
230	Kårup 3	Kødfarvet Gøgeurt											

Overvågning af danske orkidéer 1987 - 1997
Antal blomstrende skud pr. år

Lok.nr.	Lokalitet	Dansk navn	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
	<i>Nordjyllands Amt</i>												
1	Sjørup Gård	Priklebet Gøgeurt	293	235	146	51	24	21	0	2	2	1	4
2	Viveterp Gård	Hvid Sækspore	2	17	2	12							
3	Liver Å's gl. slyngé	Pukkellebæ											
3	Liver Å's gl. slyngé	Skov-Hullæbe											
3	Liver Å's gl. slyngé	Sump-Hullæbe											
3	Liver Å's gl. slyngé	Kødfærvt Gøgeurt											
3	Liver Å's gl. slyngé	Vendysessel-Gøgeurt											
3	Liver Å's gl. slyngé	Hvidgul Gøgeurt											
5	Sander Hadsund 1	Plejet Gøgeurt											
6	Sander Hadsund 2	Sump-Hullæbe											
6	Sander Hadsund 2	Myghblomst											
6	Sander Hadsund 2	Maj-Gøgeurt											
6	Sander Hadsund 2	Frueskø											
7	Skindbjerg 1	Bakke-Gøgeurt											
8	Skindbjerg 2	Hjernehedet Fliglæbe											
67	Svinkløv 1	Alm. Knærod											
67	Svinkløv 1	Plejet Gøgeurt											
69	Gistrup 1	Skov-Gøgelilje											
70	Gistrup 2	Hvid Sækspore											
71	Gårup Hede	Bakke-Gøgelilje											
72	Skærum 1	Skov-Gøgelilje											
72	Skærum 1	Bakke-Gøgelilje											
72	Skærum 1	Hvid Sækspore											
73	Skærum 2	Skov-Gøgelilje											
73	Skærum 2	Bakke-Gøgelilje											
73	Skærum 2	Hvid Sækspore											
73	Skærum 2	Tyndsket Gøgeurt											
73	Skærum 2	Frueskø											
73	Skærum 2	Bakke-Gøgelilje											
73	Skærum 2	Skov-Hullæbe											
73	Skærum 2	Plejet Gøgeurt											
74	Skærum 3	Bakke-Gøgelilje											
102	Hals Sønderskov	Sump-Hullæbe											
103	Buderupholm	Pukkellebæ											
105	Gistrup 3	Kødfærvt Gøgeurt											
106	Hjørring Komm. Klipplantage	Plejet Gøgeurt											
107	Kærene	Bakke-Gøgelilje											
107	Kærene	Hvid Sækspore											
108	Nørholm	Tyndsket Gøgeurt											
108	Nørholm	Frueskø											
108	Råbjerg Mose	Bakke-Gøgelilje											
109		Hvid Sækspore											
110		Skærum 4											
110		Skærum 4											
111	Svinkløv 2	Alm. Knærod											
111	Svinkløv 2	Hjernehedet Fliglæbe											
112	Tislum Nørregård	Bakke-Gøgelilje											
112	Tislum Nørregård	Hvid Sækspore											

Overvågning af danske orkidéer 1987 - 1997
Antal blomstrende skud pr. år

Lok.nr.	Lokalitet	Dansk navn	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
113	Valbjerg Sande	Bakke-Gøgejlje	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
113	Valbjerg Sande	Sump-Hullæbe	152	476	82	90	262	211	41	41	41	41	109
183	Fjeldæk udby, Tversted	Purpur-Gøgeurt											
193	Aalborg	Purpur-Gøgeurt	44	45	41	87	91	104	117	117	117	117	29
194	Holmemmen	Hjerteræbe											
195	Kjul	Purpur-Gøgeurt											
196	Børglum Hede 1	Plejet Gøgeurt											
197	Hyldal Mølle	Skov-Gøgejlje											
197	Hyldal Mølle	Bakke-Gøgejlje											
223	Uggerby Strand	Vendsyssel-Gøgeurt	49	9	35	1	1	1	1	1	1	1	1
223	Uggerby Strand	Kødfarvet Gøgeurt	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
227	Børglum Hede 2	Bakke-Gøgejlje											
227	Børglum Hede 2	Plejet Gøgeurt											
234	Hestemark	Kødfarvet Gøgeurt											
236	Klæstrupsgård, Saltum	Purpur-Gøgeurt											
236	Klæstrupsgård, Saltum	Alm. Knærod											
241	Svinkløv 3	Hjerterbladet Fliglæbe											
241	Svinkløv 3	Kødfarvet Gøgeurt											
242	Napsjert	Maj-Gøgeurt											
242	Napsjert	Plejet Gøgeurt											
242	Buderupholm 2	Rød Skovljilje											
243	Buderupholm 2	Skov-Hullæbe											
244	Vedsted Skov												
			34										5

Signaturforklaring:

Tallene angiver antallet af blomstrende skud, der er registreret på lokaliteterne.
 0 angiver, at taxon er eftersøgt på lokaliteten men ikke observeret.

Et blankt felt angiver, at der ikke er foretaget observationer på lokaliteten.
 (tal) ca angiver, at angivne tal er usikker.

(tal)< angiver, at antallet er mindre end det angivne tal.
 (tal)> angiver, at antallet er større end det angivne tal.

f(t), m(forge) og m(mange) er en ikke numerisk angivelse af antal
 * angiver, at der i databasen er indlastet en bemærkning til observationen.

Overvågning af danske orkidéer 1987 - 1997
Antal vegetative skud pr. år

Overvågning af danske orkidéer 1987 - 1997
Antal vegetative skud pr. år

Lok.nr.	Lokalitet	Dansk navn	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
<i>Vestsjællands Amt</i>													
209	Lammefjorden 3	Maj-Gøgeurt	49	56	0	2	2	2	3				
209	Lammefjorden 3	Salep-Gøgeurt	28	77	51	45	45	45	37				
210	Saltbæk Vig 4	Salep-Gøgeurt			19	37	37	37	91				
210	Saltbæk Vig 4	Sump-Hullæbe			12	1	1	1	1				
210	Saltbæk Vig 4	Kødfarvet Gøgeurt											
211	Saltbæk Vig 5	Maj-Gøgeurt											
211	Saltbæk Vig 5	Salep-Gøgeurt											
212	Udby Enge 2	Kødfarvet Gøgeurt	0	4	14	8	4	4	5				
212	Udby Enge 2	Salep-Gøgeurt	1	29	59	51	25	25	24				
213	Udby Vig 3	Salep-Gøgeurt			5	25	39	39	68				
213	Udby Vig 3	Maj-Gøgeurt											
214	Udby Vig 4	Langakset Trædsøre	0	9	1	1	1	1	1				
214	Udby Vig 4	Maj-Gøgeurt		0	0	0	0	0	0				
214	Udby Vig 4	Kødfarvet Gøgeurt											
214	Udby Vig 4	Hvidgul Gøgeurt											
214	Udby Vig 4	Sump-Hullæbe											
214	Udby Vig 4	Ægbladet Fliglæbe											
216	Suserup Skov - odden	Maj-Gøgeurt	0	0	0	0	0	0	0				
218	Fredenskilde Skov SØ	Tretblomstret Hullæbe	60	4	4	4	4	4	4				
250	Stenhusvænge Skov	Tretblomstret Hullæbe											0
<i>Storstrøms Amt</i>													
41	Sønderskov	Tyndaksæt Gøgeurt	104	100 c	100 <	50 <	40 <	<	1	0	0	0	0
45	Fynske Kalkbrud	Hvidgul Skovlilje	56	24	66	26	17	28	42	9	12	7	6
46	Høje Møn 8	Pukkelæbe	19	18	6	9	18	14	42	45	45	47	73
87	Høje Møn 5	Stor Gøgeurt			2	2							
88	Høje Møn 7	Hvidgul Skovlilje			9	3	7	5	4	9	0	4	
88	Høje Møn 7	Rød Skovlilje	52	67	54	106	118	116	152	74	74	122	
88	Høje Møn 7	Rød Hullæbe					1	1	1	1	1	0	
89	Høje Møn 6	Storfionstretil Hullæbe											
90	Høje Møn 4	Skov-Hullæbe	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0
90	Høje Møn 4	Rød Hullæbe	33	31	14	27	25	19	19	1	1	1	0
90	Høje Møn 4	Skov-Gøgelilje		32	12	10	17	17	15	17	17	20	20
91	Høje Møn 3	Stor Gøgeurt											
92	Høje Møn 1	Koralrod	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
94	Ulvsdale 1	Koralrod	104	129	100 >	100 >	100 >	100 >	100 >	50 >	50 ca	50	50
95	Ulvsdale 2	Sump-Hullæbe		124	55	32	57	117	35	54	54	25	
146	Væggerløse	Ægbladet Fliglæbe			98	99	116	138	161	142	142	155	
147	Borre	Tyndaksæt Gøgeurt	2	2									
148	Flintringe Å	Maj-Gøgeurt											
148	Flintringe Å	Kødfarvet Gøgeurt											
149	Frejlev Skov 1	Skav-Gøgeurt	56	124	64	168	205	58	54	50	50	50	
150	Frejlev Skov 2	Skov-Gøgeurt	12	71	8	14	12	12	12	11	11	11	
150	Frejlev Skov 2	Ægbladet Fliglæbe	1	10	10	34	34	23	23	24	24	24	7

Overvågning af danske orkidéer 1987 - 1997
Antal vegetative skud pr. år

Lok.nr.	Lokalitet	Dansk navn	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
<i>Storstrøms Amt</i>													
151	Frejlev Strand 1	Maj-Gøgeurt	0	1	2	1	2	1	2	1	1	8	120
151	Frejlev Strand 1	Skov-Gøgeurt	0	0	37	20	96	58	0	0	0	0	0
152	Frejlev Strand 2	Maj-Gøgeurt	46 C	49	3	3	1	0	0	0	0	0	0
153	Holmegårds Mose 1	Hjerlæbe	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
154	Holmegårds Mose 2	Kedelarvet Gøgeurt	3	21	3	0	0	0	0	0	0	0	0
154	Holmegårds Mose 2	Mygblostmst											
155	Holmegårds Mose 3 (II)	Hjerlæbe	3	0	0	0	0	1	0	0	0	0	7
156	Holmegårds Mose 4 (III)	Hjerlæbe	26	27	17	14	7	0	0	0	0	0	0
157	Høje Møn 9	Rød Skovlilje	0	1	4	4	0	1	1	1	1	1	8
158	Korselise	Ægbladet Fligtlebe											144
158	Korselise	Skov-Gøgeurt	87	62	35	6	0	0	43	0	0	0	0
158	Korselise	Skov-Gøgeurt	19	13	19	11	17	10	13	10	13	10	13
177	Holbækrynge Skov	Tyndaksct Gøgeurt											
179	Vælse Vestervkov	Ægbladet Fligtlebe											
179	Vælse Vestervkov	Skov-Gøtelilje	15	25	59	52	52	56	56	56	56	56	56
179	Vælse Vestervkov	Tyndaksct Gøgeurt											
187	Hesnæs	Hvidgul Skovlilje	19	22	3	6	6	11	71	71	71	71	71
220	Bøtø Dige	Tyndaksct Gøgeurt	5	46	50	50	68	83	83	83	83	83	83
226	Høje Møn 2	Stor Gøgeurt	14	12	11	11	18	10	14	6	10	10	10
235	Jarskov	Tyndaksct Gøgeurt											
235	Jarskov	Sælø-Gøgeurt	0	0	0	0	22	0	19	18	18	18	18
251	Holmegård Mose 5 (I)	Maj-Gøgeurt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
252	Holmegård Mose 6	Hjerlæbe	98	140	0	105	0	0	0	0	0	0	0
<i>Bornholms Amt</i>													
47	Skovgårdskøken	Skrueaks	0	0	0	0	0	0	116	0	0	0	0
49	Kæsegård	Hylde-Gøgeurt	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0
52	Kroggårdskøken, Robertsdale	Skrueaks											
<i>Fyns Amt</i>													
32	Urup Dam	Langaksct Trudsport	10	5	5	3	11	4	16	1	2	2	2
32	Urup Dam	Mygblostmst	3	19	14	8	13	18	76	46	64	64	64
33	Karisskov 2	Stor Gøgeurt	65	92	90	76	0	55	80	0	0	0	0
83	Thunø	Skrueaks											
139	Søbjergsgård	Maj-Gøgeurt											
140	Teglgråsskov	Glat Hullæbe											
141	Øksendeskøv	Glat Hullæbe											
166	Jordløse Bakker 1,2,5	Skov-Hullæbe											
167	Jordløse Bakker 7	Skov-Hullæbe											
168	Jordløse Bakker 3	Skov-Hullæbe											
169	Jordløse Bakker 4,6	Skov-Hullæbe											
170	Niels Bohrs Alle	Skov-Hullæbe											

Overvågning af danske orkidéer 1987 - 1997
Antal vegetative skud pr. år

Lok.nr.	Lokalitet	Dansk navn	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
<i>Fyns Amt</i>													
171	Rødmne Svinehaver	Bakke-Gøgeurte	2	4	5	4	1	1	11	11	2		
171	Rødmne Svinehaver	Skov-Hullebæ									0		
171	Rødmne Svinehaver	Plettet Gøgeurt									5		
171	Rødmne Svinehaver	Maj-Gøgeurt									5		
172	Hudevad Kær	Sump-Hullebæ									0		
172	Hudevad Kær	Plettet Gøgeurt									6		
172	Hudevad Kær	Maj-Gøgeurt									6		
206	Smuttehaver	Skov-Hullebæ									20 ca		
206	Smuttehaver	Ægbladet Fliglæbe											
245	Svinehaveskov	Skov-Gøgeilje											
246	Vibesholm Enge I	Tyndakset Gøgeurt											
247	Hegnningen, Heinæs	Tyndakset Gøgeurt											
248	Kanisskov 2	Stor Gøgeurt											
<i>Sønderjyllands Amt</i>													
31	Lovrup	Hvid Sækspore	2	2	2	5	4	2	4	0	0	0	
31	Lovrup	Bakke-Gøgeilje	2	2	0								
128	Cathrinnesminde 2	Ægbladet Fliglæbe											
128	Cathrinnesminde 2	Skov-Hullebæ											
129	Høruphav	Skov-Hullebæ	0										
130	Lambjergskov 1	Ægbladet Fliglæbe											
131	Lambjergskov 2	Tyndakset Gøgeurt											
133	Møllesned	Ægbladet Fliglæbe											
135	Sebbeløv Skov	Tyndakset Gøgeurt											
186	Humlebjerg 4	Maj-Gøgeurt											
189	Helms Pølse	Plettet Gøgeurt											
190	Lakolk 1	Sump-Hullebæ											
202	Lambjergskov 3	Ægbladet Fliglæbe											
203	Sottrup Storskov	Maj-Gøgeurt											
204	Gammelmark	Plettet Gøgeurt											
228	Humlebjerg 1	Ægbladet Fliglæbe											
228	Humlebjerg 1	Plettet Gøgeurt											
229	Humlebjerg 2	Plettet Gøgeurt											
231	Humlebjerg 3	Kødfarvet Gøgeurt											
254	Lakolk 2	10 >											
<i>Ribe Amt</i>													
82	Vørgum	Sump-Hullebæ											
192	Kåfuglud Pl.	Skov-Hullebæ											

284

30

Overvågning af danske orkidéer 1987 - 1997
Antal vegetative skud pr. år

Lok.nr.	Lokalitet	Dansk navn	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
<i>Vejle Amt</i>													
27	Stakstrøde Skov 2	Stor Gøgeurt											
28	Trelde	Langsporet Gøgeurt	0	0	6	1	3	5	6	1	2	3	4
28	Trelde	Rederod			0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Trelde	Skov-Hullæbe	218	190	250	176	189	247	269	320	218	390	328
28	Trelde	Stor Gøgeurt			0	0	0	0	0	0	0	3	0
28	Trelde	Tætblomstret Hullæbe			0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Trelde	Rederod			0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Stakstrøde Skov 1	Skov-Hullæbe			0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Sinksrode Skov 1	Glat Hullæbe			0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Sinksrode Skov 1	Langsporet Gøgeurt			0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Sinksrode Skov 1	Stor Gøgeurt	37	597	675	809	962	1068	1044	1005	1015	858	
29	Sinksrode Skov 1	Ægbladet Fliglæbe	10	3	8	17	12	14	22	16	29	32	27
29	Sinksrode Skov 1	Skov-Hullæbe			2	12	5	6	8	17	14	7	
30	Vorsø 1	Hvid Sakspsore			3	3	7	8	4	1	0	0	0
81	Nørre Snede	Tyndaksæt Gøgeurt	0				3	4	2	2	2		
185	Vorsø Vesterskov	Sverd-Skovsille					4	4	4	3	13	14	
232	"Vejle Fjord"												
<i>Ringkøbing Amt</i>													
26	Tipperne	Vestlig Maj-Gøgeurt	15		4	4	4	4	4	4	4	9	11
26	Tipperne	Kødfarvet Gøgeurt										23	
122	Brejning Krt	Sverd-Skovsille			5								
123	Hellerød Kær	Sump-Hullæbe			28								
125	Ølistrup Langdysser	Plettet Gøgeurt											
201	Harboøre Tange	Purpur-Gøgeurt											
201	Harboøre Tange	Kødfarvet Gøgeurt										0	
<i>Århus Amt</i>													
9	Enebærstykke	Hyld-Gøgeurt	50	32	17	12	10	5	5	2	0	11	
10	Kongssøte Hage	Sump-Hullæbe	197	122	89	72	63	819	56	97			
10	Kongssøte Hage	Myghblomst	110	172	69	11	72	82	142	128	161	202	
10	Kongssøte Hage	Maj-Gøgeurt					108	71	48	156	90	41	98
11	Rævebakkerne	Salep-Gøgeurt											
11	Gjernild N.strand	Køralrod	0	32	25	6	49	109	3	38	41	76	33
12	Havreballe Skov	Tætblomstret Hullæbe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Havreballe Skov	Skov-Hullæbe				1			1	0	0	2	1
14	Hørsløv Krt	Tætblomstret Hullæbe				2			0	0	0	2	0
14	Hørsløv Krt	Ridder-Gøgeurt	0	0	0	0			0	0	0	0	
15	Dania	Tyndaksæt Gøgeurt	16	8	9	0	0	0	0	0	0	>	
16	Haslund Skov 1	Ægbladet Fliglæbe	40 >	50 >	1	2	0	0	0	0	0	2	0
16	Haslund Skov 1	Skov-Hullæbe										28	41
17	Haslund Skov 2	Tætblomstret Hullæbe	0	0	0	0					0	0	
17	Haslund Skov 2												

Overvågning af danske orkidéer 1987 - 1997
Antal vegetative skud pr. år

Lok.nr.	Lokalitet	Dansk navn	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
18	Fussingø												
68	Frisenvold	Maj-Gøgeurt	>	>	>	>	>	>	>	>	>	88	121
75	Gydejække Skov	Maj-Gøgeurt											
75	Gydejække Skov	Ægbladet Fligtlæbe											
75	Gydejække Skov	Tætholmstret Hullæbe											
75	Gydejække Skov	Tyndakset Gøgeurt											
75	Gydejække Skov	Rederod											
75	Gydejække Skov	Skov-Hullæbe											
76	Moesgård Have	Skov-Hullæbe											
76	Moesgård Have	Tætholmstret Hullæbe											
77	Slørskov	Tætholmstret Hullæbe											
77	Slørskov	Skov-Hullæbe											
114	Gylling Skov	Tyndakset Gøgeurt											
116	Jernhatten	Tyndakset Gøgeurt											
117	Sjøby Fredskov	Tyndakset Gøgeurt											
118	Østergård Skov	Tyndakset Gøgeurt											
174	Havbakken	Salep-Gøgeurt											
175	Faldals Bakke	Salep-Gøgeurt											
178	Nederskov	Tyndakset Gøgeurt											
199	Treibroer Krt	Skov-Hullæbe											
199	Treibroer Krt	Glat Hullæbe											
233	Møgeliskær	Salep-Gøgeurt											
19	Mønsted 3 Krosg.												
19	Mønsted 3 Krosg.	Hvid Sækspore											
20	Mønsted 1 Blegnv	Plejet Gøgeurt											
20	Mønsted 1 Blegnv	Hvid Sækspore											
20	Mønsted 1 Blegnv	Plejet Gøgeurt											
21	Mønsted 2 Blegsø	Bakk-Gøgeurt											
21	Mønsted 2 Blegsø	Hvid Sækspore											
22	Hærup	Hvid Sækspore											
22	Hærup	Purpur-Gøgeurt											
22	Hærup	Maj-Gøgeurt											
23	Kårup 1	Kødfarvet Gøgeurt											
23	Kårup 1	Kødfarvet Gøgeurt											
23	Kårup 1	Maj-Gøgeurt											
24	Kårup 2	Plejet Gøgeurt											
24	Kårup 2	Purpur-Gøgeurt											
25	Skarregård	Plejet Gøgeurt											
25	Skarregård	Purpur-Gøgeurt											
25	Skarregård	Maj-Gøgeurt											

Overvågning af danske orkidéer 1987 - 1997
Antal vegetative skud pr. år

Lok.nr.	Lokalitet	Dansk navn	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
<i>Viborg Amt</i>													
78	Lynge Mose	Maj-Gøgeurt						1					
78	Lynge Mose	Sump-Hullæbe						20					
78	Lynge Mose	Plejet Gøgeurt	0	0			8	7					
78	Lynge Mose	Kødfarvet Gøgeurt	0	0			1	6					
78	Lynge Mose	Purpur-Gøgeurt	2	0			10	2					
78	Tømmerby Fjord	Purpur-Gøgeurt					5	0					
79	Tømmerby Fjord	Kødfarvet Gøgeurt					0	17					
119	Karup	Kødfarvet Gøgeurt	450	1									
121	Uistrup	Maj-Gøgeurt		0	0								
224	Mønsted 4 Krogn.	Skov-Hullæbe											
230	Kårup 3	Hvid Sækspose											
230	Kårup 3	Plejet Gøgeurt											
230	Kårup 3	Kødfarvet Gøgeurt											
		Maj-Gøgeurt											
<i>Nordjyllands Amt</i>													
1	Sjørup Gård	Prikkebet Gøgeurt	0	0	2	16	9	18	28	22	15	8	12
2	Viveletp Gård	Hvid Sækspose	285	1			0		65	27			22
3	Liver Å's gl. slyngé	Vendsyssel-Gøgeurt	65				0		4	7			0
3	Liver Å's gl. slyngé	Kødfarvet Gøgeurt											
3	Liver Å's gl. slyngé	Pukkellebæ											
3	Liver Å's gl. slyngé	Skov-Hullæbe											
3	Liver Å's gl. slyngé	Sump-Hullæbe											
5	Sønder Hadsund 1	Mygblooming	*								2		3
5	Sønder Hadsund 1	Hvidgul Gøgeurt					1						
6	Sønder Hadsund 2	Kødfarvet Gøgeurt					0						
6	Sønder Hadsund 2	Mygblooming	20	3	0		0						
6	Sønder Hadsund 2	Fruesco	65	100 <	129 >		90	85 >			178	163	208
7	Skindbjerg 1	Bakte-Gøgeurt	0	14	100 >		8	15 >			2	11	8
8	Skindbjerg 2	Alm. Knærod					6	30					
67	Svinkløv 1	Hjertebladet Fliglebæ					0	100 >					
71	Gærum Hede	Hvid Sækspose					0						
72	Skærum 1	Hvid Sækspose					0						
73	Skærum 2	Tyndakset Gøgeurt					2		35 *				
74	Skærum 3	Fruesco					3	2					
102	Hals Sønderskov	Bakte-Gøgeurt					0						
103	Buderupholm	Bakte-Gøgeurt					0						
105	Gistrup 3	Skov-Hullæbe					54	36					
106	Hjerning Komm. Klipplantage	Plejet Gøgeurt					0						
109	Røbjerg Mose	Skov-Gøgeurt					0						
110	Skærum 4	Skærum 4					0						
110	Skærum 4	Hvid Sækspose					0						
111	Svinkløv 2	Alm. Knærod	>	100 >	1								
111	Svinkløv 2	Hjertebladet Fliglebæ	20	3							237	48	155

Overvågning af danske orkidéer 1987 - 1997 Antal vegetative skud pr. år

Sensory pathways:

Tallene angiver antallet af vegetative skud, der er registreret på lokaliteterne.

) angiver, at taxon er estersøgt på lokaliteten men ikke observeret.

En blankt felt angiver, at der ikke er foretaget observationer på lokaliteten.

(es) CA angiver ni ene i yne [n] er usikken

[a] *zum Zweck des tatsächlichen Betriebes*.

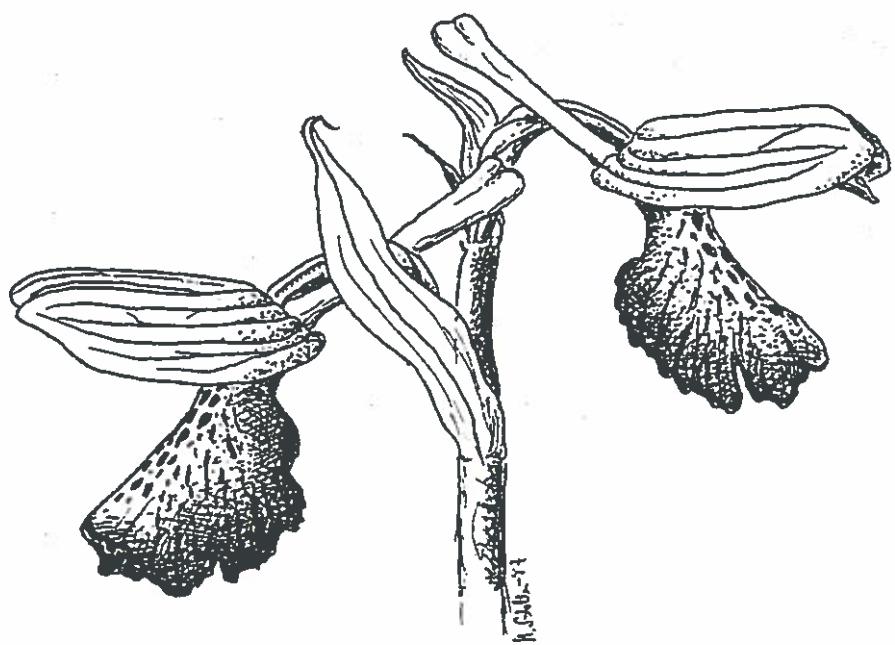
(11) < angiver, at inhaler er mindre end det angivne tal.

(a) > angiver, at antallet er større end det angivne tal.

Angivelse af antal
• angiver, at der i døgnhøsten er indkøbt en bestemt type til observatjoner

OVERVÅGNING AF DANSKE ORKIDÉER

VEJLEDNING

Peter Wind
DANMARKS MILJØUNDERSØGELSER
Afd. for Kystzoneøkologi
Naturovervågning
1997

A Formål

‘Overvågning af danske orkidéer’ er som al anden naturovervågning et middel til at indsamle oplysninger om naturens tilstand for dermed at tegne et billede af dens udvikling. Projektet har to hovedsigtet nemlig

- 1) at følge bestande af sjældne og truede arter for at dokumentere deres status og udviklingstendenser.
- 2) at dokumentere den samlede lovgivnings effekt på biodiversiteten.

Et tredie mål er at tilvejebringe pålidelige, sammenlignelige data, der kan anvendes til videnskabelige tolkninger af årsager til ændringer i orkidéernes status.

For at opnå disse mål er en standardiseret metode til optælling en nødvendighed, idet der tages udgangspunkt i, at hele orkidébestande overvåges, og at prøvefeltets afgrænsninger følger bestandens udstrækning. Der kan dog være tilfælde, hvor det er hensigtsmæssigt at overvåge en delbestand, hvorfor et permanent prøvefelt udlægges. Inden overvågningen igangsættes, skal det afklares, hvilke individer i bestanden, der ønskes optalt, idet det er vigtigt at holde sig for øje, at alle skud bliver registreret. Der skelnes mellem to principielt forskellige optællingsmetoder:

- A) en totaloptælling af blomstrende skud
- B) en totaloptælling af såvel blomstrende som vegetative skud.

Nogle orkidéarter sætter vegetative skud, der på grund af størrelse, udseende, form og struktur lettere lader sig adskille fra græsfaktionen i vegetationen. Samtidig har valg af overvågningslokalitet betydning, idet vegetative skud af orkideer i skov og overdrev er lettere at iagttagte end i enge og moser. Generelt må det anbefales, at ‘totaloptælling af blomstrende og vegetative skud’ i første række omfatter de orkidéarter, der har store og karakteristiske vegetative skud som stor gøgeurt, tyndakset gøgeurt, gøgeliljearterne (der dog ikke med sikkerhed kan adskilles vegetativt arterne imellem), fliglæbearterne, skovliljearterne og hullæbearterne.

B Optælling af orkidébestand

1. Optælling af blomstrende og vegetative skud udføres sikrest ved at opdele bestanden ved at trække to parallelle snore med en til to meters mellemrum gennem hele bestanden.
2. Arealet mellem snorene gennemgås, og de enkelte individer markeres med f.eks. blomsterpinde med forskellig endemarkering alt efter, om det er blomstrende eller vegetative skud, pindene

anbringes ved siden af. Sørg for at holde mandtal over dine pinde, især i uoverskueligt terræn f.eks. i krat og skov. Du kan også fremstille en skitse, hvor du markerer de enkelte skuds placering i forhold til faste terrængenstande f.eks. træer og sten.

3. Efter endt optælling af pinde eller tegning af skitse, flyttes den yderste snor ind i bestanden og anbringes parallelt i samme afstand, og optællingen gentages. Undlad i videst muligt omfang at betræde ikke optalte dele af populationen.
4. Optælling foretages mindst én gang årligt, når bestanden blomstrer optimalt. Det kan besluttes at lægge en 2. optællingsrunde senere på sæsonen for at følge bestandens frugtsætning.
5. Vejrigtet kan være meget forskelligt fra år til år. Derfor er det ikke altid ideelt at overvåge på eksakt samme dato år efter år. Det vigtigste er, at bestanden overvåges til det tidspunkt af året, hvor individerne er på samme udviklingsstadium som året før.
6. **Udlægning af permanente prøvefelter:** Der udlægges et permanent markeret prøvefelt, hvor der forekommer mange individer af den orkidé, der ønskes overvåget. Med mange individer menes, at der i prøvefeltet optræder mindst 50 gerne 100 individer (blomstrende eller vegetative skud) af orkidéen. Ved udlægningen bør der tages hensyn til orkidéens biologi, idet nogle arter formerer sig vegetativt ved hjælp af udløbere eller en krybende jordstængel (f.eks. sump-hullæbe og fliglæberne) og derfor flytter sig årligt.
7. Sørg så vidt muligt for, at prøvefeltet ved udlægningen ikke rummer andre arter af samme slægt som den overvågede orkidéart. Dette vil ideelt sige, at der på en lokalitet bør oprettes en prøveflade for hver orkidéart uden indblanding af andre, så man er sikker på hvilken art, der overvåges. I praksis lader det sig ikke altid udføre, idet nogle arter ofte optræder de samme steder på lokaliteterne med mulighed for dannelsen af hybrider.
8. Et prøvefelt bør være kvadratisk eller rektangulært og have en størrelse på mindst 100 m². I den forbindelse skal det bemærkes, at et langt smalt felt er lettere at overskue en et kort og bredt felt med samme areal. Det er vigtigt, at det bliver fast og permanent markeret. Dette sker erfaringsmæssigt bedst ved, at der sættes et galvaniseret jernrør eller elektrikerrør ned i hvert hjørne af feltet. Rørene skal hamres så langt ned, at det ikke umiddelbart er muligt at trække dem op. Omvendt skal de heller ikke slås længere ned, end at det er muligt at genfinde dem år efter år.
9. Når et permanent prøvefelt er udlagt, må det ikke ændres eller flyttes.

C Praktiske forhold ved overvågningen

10. Den overvågede orkidébestand indtegnes på en kortkopi, så den er let at genfinde - også af andre end dig selv. Opmål og orienter derfor prøvefeltets hjørnemarkeringer efter faste, uforgængelige terrænelementer og fremstil en kortskitse (husk at indtegne en nordpil) over feltet placering. Skitsen bør suppleres med en markering på en kopi af et kortblad (K&M's 4 cm kort i 1:25.000) eller evt. flyfoto.
11. Af hensyn til kontinuiteten i projektet er det vigtigt, at det er den samme person (primærovervågeren), der overvåger prøvefeltet år efter år. På den anden side er det en sikkerhed for projektets kontinuitet, at andre kender prøvefeltets placering i tilfælde af, at primærovervågeren får forfald. Derfor er det altid en god idé, at primærovervågeren ledsages af en eller to hjælpere (sekundærovervågere) på overvågningdagen.
12. Husk altid at spørge lodsejeren (offentlig eller privat) om tilladelse til færdsel og udlægning af prøvefelt. Især er det vigtigt at få tilladelse til at anbringe prøvefeltets markeringer i jorden til mindst gene for lodsejeren o.a.
13. Fotografer gerne orkidébestanden og prøvefeltet fra flere vinkler. Tag både totalbilleder og næroptagelser. Fotografierne kan være en hjælp ved genfinding af orkidébestanden/prøvefeltet og samtidig fortælle om tilstanden det pågældende år.
14. Det første år udfærdiges en total floraliste over karplanter i og omkring orkidébestanden.

D Udfyldning af overvågningsskemaet

15. Sørg venligst for at udfylde alle skemaets rubrikker. Nogle rubrikker kan være udfyldt på forhånd af DMU. Er der unøjagtigheder eller fejl, ret venligst disse oplysninger direkte på skemaet, og vi vil indføre dem i databasen efter modtagelsen af skemaet.
16. Til de enkelte rubrikker er der følgende kommentarer:

Orkidétælling på prøveflader: Markér hvilken af de to metoder (A eller B), du anvender jvf. side 2, og om der foretages en totaloptælling af hele bestanden eller om optællingen foregår i et prøvefelt. I sidstnævnte tilfælde angives prøvefeltet størrelse i m^2 .

Artsskemaet: Dette er delt i to: 1) en halvdel, hvor antallet af blomstrende og vegetative skud, samt deres stadium (se oversigt over mulige forkortelser i tabel 1) indføres og 2) en halvdel, hvor oplysninger om påvirkninger, der influerer på frugtsætningen, kan noteres. De to første kategorier, antallet af 'plukkede/afbidte skud' og 'opgravede skud' reflekterer direkte ydre

påvirkninger, mens antallet af ‘skud med aborterede knopper’ og ‘sygdomsdøde skud’ giver oplysninger om populationens fysiologiske tilstand. Kategorien ‘skud med aborterede knopper’ udspringer af ønsket om at få populationernes fysiologiske tilstand mere eksakt belyst. Denne kategori har især betydning for de skovlevende hullæber, hvor adskillige blomstrende skud kan rumme knopper, der aborterer og derfor ikke udvikler kapsler med en samlet ringere frøsætning til følge.

17. **Til hjælp til korrekt udfyldelse af artsskemaet, så observationerne entydigt kan forstås af andre,** er der udarbejdet et sæt retningslinier, der er gengivet i tabel 2.
18. Husk at enhver observation er vigtig. Det er derfor vigtigt, at alle observationer noteres, også hvis registreringen er ‘0’. En ‘0’ registrering i et felt viser, at der er taget stilling til forholdene til overvågningstidspunktet. Denne oplysning er langt mere værdifuld end et blankt felt.
19. **Referencer:** Denne rubrik er medtaget for at kunne ajourføre vor viden om publikationer vedrørende den enkelte lokalitet eller om den enkelte art.
20. **Påvirkninger:** Det er vigtigt, at dette felt udfyldes nøje år efter år, idet oplysningerne her giver os et godt billede af lokalitetens tilstand. Angiv den aktuelle påvirknings hensigtsmæssighed med ‘ja’ eller ‘nej’. Sker der uhensigtsmæssige ændringer, er det forhåbentligt muligt fra projektledelsens side at få bremset disse ændringer.
21. **Husk at anføre den korrekte dato for din optælling af orkidébestanden.**
22. Der må kun være data om én lokalitet i hvert overvågningsskema.

E Indsendelse af overvågningskemaet

23. Indsend venligst skemaet, når du har udfyldt det efter at have overvåget dine orkidéer.
24. Af hensyn til DMUs indlægning og bearbejdning af data beder vi om, at skemaet er os i hænde senest den 1. oktober i det år, optællingen blev foretaget.
25. Skemaet indsendes til: Danmarks Miljøundersøgelser, Kalø, Grenåvej 12, 8410 Rønde, mrk. orkidéovervågning.

Registrering	Angives som
I knop	K
Begyndende blomstring	BB
Fuld blomstring	FB
Begyndende afblomstring	BA
Afblomstrede	A
I frugt	F

Tabel 1. Forkortelser for tilkendegivelse af orkidéindividernes stadium

Registrering	Angives som	Beskrivelse
'Sikre' 0 registreringer	0	En eftersøgning i prøvefeltet har ikke givet noget resultat.
Usikre 0 registreringer	0?	Der er ikke konstateret forekomst; men der er ikke gennemført en egentlig eftersøgning
Skønnede mængde	ca. (tal)	Skønnede mængdeangivelser angives med et tal med et 'ca.' = cirka foran.
Registrering med bemærkninger	* (tal)	Hvis der er en bemærkning tilknyttet det angivne antal, kan det markeres med * (tal), eksempelvis *10
Ingen registrering	-	Hvis der ikke er foretaget nogen registrering i den aktuelle kategori, angives dette med en '-'.

Tabel 2. Oversigt over mængdeangivelser til brug ved udfyldelse af orkidéovervågninsskemaet.
BEMÆRK venligst, at mængdeangivelser i form af '>', '<', 'få', 'nogle' eller 'mange' ikke anvendes.

Arbejdsrapporter fra DMU. Om naturovervågning er de senest udkomne rapporter:

De manglede numre i listen (f. eks. nr. 34) er anvendt til DMU arbejdsrapporter, som ikke omhandler naturovervågning.

- 32 Laursen, K. & Frikke, J., 1997: Optælling fra fly af rastende vandfugle og menneskelige aktiviteter 1991-95. Vadehavet. 46 s. Pris: 40 kr.
- 33 Eskildsen, J., 1997: Skarver 1996. Danmark. 45 s. Pris: 40 kr.
- 35 Kjeldsen, J.P., 1997: Ynglefugle 1996. Vejlerne. 85 s. Pris 50 kr.
- 36 Olsen, K., 1997: Årsrapport 1995. Tipperne. 72 s. Pris 50 kr.
- 37 Rasmussen, T.B., 1997: Årsrapport 1995. Suserup. 54 s. Pris 50 kr.
- 38 Hansen, M.J. & Thalund, J., 1997: Årsrapport 1995. Langli. 75 s. Pris 50 kr.
- 39 Thorup, O., 1997: Ynglefugle 1994. Tipperne. 87 s. Pris 50 kr.
- 40 Amstrup, O., 1997: Ynglefugle 1995. Tipperne. 72 s. Pris 50 kr.
- 41 Gregersen, J., 1997: Årsrapport 1995. Vorsø. 49 s. Pris 50 kr.
- 43 Petersen, J. Ryge & Knudsen, H., 1997. Årsrapport 1996. Tipperne. 74 s. Pris 50 kr.
- 44 Amstrup, O., 1997. Ynglefugle 1996. Tipperne. 70 s. Pris 50 kr.
- 45 Skov, F. et al., 1997: Basismonitering af Kaløskovene 1993. 117 s. Pris 50 kr.
- 46 Risager, M. & Aaby, B., 1997. Højmoser 1996. 95 s. Pris 50 kr.
- 47 Hansen, J.H., 1997: Årsrapport 1996. Langli. 68 s. Pris 50 kr.
- 48 Wind, P., 1997. Overvågning af overdrev 1996. Danmark. 49 s. Pris 50 kr.
- 50 Jensen, J. S., 1997. Bundvegetation 1996. Tipperne. 28 s. Pris 30 kr.
- 51 Thorup, O., 1997. Ynglefugleoptælling 1996. Vadehavet. 43 s. Pris 40 kr.
- 52 Heide-Jørgensen, M.P., Mosbech, A. & Teilmann, J., 1997. Sæler 1996. Østersøen, Kattegat og Limfjorden. Pris 30 kr.
- 53 Tougaard, S., 1997. Sæler 1996. Vadehavet. 17 s. Pris 30 kr.
- 55 Rasmussen, L.M., 1997. Trækfugle i Tøndermarsken 1994-1995. Tøndermarsken og Margrethe Kog. Pris 50 kr.
- 56 Rasmussen, L.M. & Gram, I., 1997. Ynglefugle i Tøndermarsken 1995. Tøndermarsken og Margrethe-Kog. Pris 60 kr.
- 57 Rasmussen, L.M. & Gram, I., 1997. Ynglefugle i Tøndermarsken 1996. Tøndermarsken og Margrethe-Kog. Pris 60 kr.
- 58 Ravn, P., 1997. Monitering af markfirben *Lacerta agilis* 1995-1996. Sjælland. Pris 45 kr.
- 59 Wind, P. & Ballegaard, T., 1997. Overvågning af danske orkidéer 1996. Danmark. Pris 60 kr.
- 60 Eskildsen, J., 1997. Skarver 1997. Danmark. Pris 45 kr.
- 62 Pihl, S., Madsen, J. & Laubek, B., 1997. Tællinger af vandfugle 1996/97. Danmark. Pris 30 kr.
- 63 Degn, H.J., 1997. Hedeovervågning 1997. Randbøl Hede. Pris 35 kr.
- 65 Thorup, O., 1997. Ynglefugleoptælling 1997. Vadehavet. Pris 40 kr.
- 66 Jensen, J.S., 1997. Bundvegetation 1997. Tipperne. Pris 30 kr.
- 67 Tougaard, S., 1997. Sæler 1997. Vadehavet. Pris 30 kr.
- 71 Clausen, P., Amstrup, O., Andersen-Harild, P., Bøgebjerg, E., Fox, T., Jørgensen, H.E., Hounisen, J.P. & Kjær, P.A., 1998. Jagt- og forstyrrelsesfrie kerneområder for vandfugle 1994-96. Danmark. Pris 60 kr.
- 72 Wind, P., 1998. Overvågning af overdrev 1997. Danmark. Pris 50 kr.
- 73 Wind, P., 1998. Overvågning af ekstremrigkær 1997. Danmark. Pris 55 kr.
- 74 Wind, P., 1998. Overvågning af orkidéer 1997. Danmark. Pris 55 kr.

Samarbejdsrapporter fra DMU vedr. naturovervågning. Hidtil udkommet:

Jacobsen, E.M., 1996: Punkttællinger af ynglefugle i eng, by og skov 1995. 47 s. Pris: 40 kr.

Jacobsen, E.M., 1997: Punkttællinger af ynglefugle i eng, by og skov 1996. 51 s. Pris: 40 kr.

